

Bryssel den 28 mars 2019
(OR. en)

7707/19

**Interinstitutionellt ärende:
2016/0379(COD)**

**CODEC 728
ENER 189
CLIMA 86
COMPET 268
CONSOM 114
FISC 208
PE 91
ENV 321**

INFORMERANDE NOT

---

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om den inre marknaden för el (omarbetning) – Resultatet av Europaparlamentets första behandling (Strasbourg den 25–28 mars 2019)

I. INLEDNING

I enlighet med bestämmelserna i artikel 294 i EUF-fördraget och den gemensamma förklaringen om praktiska bestämmelser för medbeslutandeförfarandet¹ har informella kontakter ägt rum mellan rådet, Europaparlamentet och kommissionen i syfte att nå en överenskommelse vid första behandlingen och därigenom undvika en andra behandling och ett förlikningsförfarande.

---

¹ EUT C 145, 30.6.2007, s. 5.

I detta sammanhang lade föredraganden Jerzy BUZEK (PPE, PL) som företrädare för utskottet för industrifrågor, forskning och energi fram ett kompromissändringsförslag (ändringsförslag 187) till förslaget till förordning. Utskottet lade också fram ett ändringsförslag (ändringsförslag 188) för att notera kommissionens uttalanden, som bifogas lagstiftningsresolutionen. En överenskommelse om dessa ändringsförslag nåddes vid de ovannämnda informella kontakterna.

II. OMRÖSTNING

Vid omröstningen i plenum den 26 mars 2019 antogs kompromissändringsförslaget (ändringsförslag 187) till förslaget till förordning samt ändringsförslag 188. Det ändrade kommissionsförslaget utgör parlamentets ståndpunkt vid första behandlingen, vilken återges i lagstiftningsresolutionen i bilagan².

Parlamentets ståndpunkt motsvarar det som institutionerna tidigare kommit överens om. Rådet bör därför kunna godkänna parlamentets ståndpunkt.

Akten kommer då att vara antagen i den lydelse som motsvarar parlamentets ståndpunkt.

---

² Den version av parlamentets ståndpunkt som finns i lagstiftningsresolutionen har markerats för att ange de ändringar som har gjorts genom ändringsförslagen till kommissionens förslag. Tilläggen till kommissionens text markeras med *fetstil och kursivering*. Symbolen ”■” anger struken text.

Den inre marknaden för el (omarbetning) ***I

Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 26 mars 2019 om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om den inre marknaden för el (omarbetning) (COM(2016)0861 – C8-0492/2016 – 2016/0379(COD))

(Ordinarie lagstiftningsförfarande – omarbetning)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentet och rådet (COM(2016)0861),
- med beaktande av artiklarna 294.2 och 194.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, i enlighet med vilka kommissionen har lagt fram sitt förslag för parlamentet (C8-0492/2016),
- med beaktande av artikel 294.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
- med beaktande av de motiverade yttrandena från den tjeckiska deputeradekammaren, den tyska förbundsdagen, det tyska förbundsrådet, det spanska parlamentet, den franska senaten, det ungerska parlamentet, det österrikiska förbundsrådet, den polska sejmen, den polska senaten, den rumänska deputeradekammaren, den rumänska senaten som lagts fram i enlighet med protokoll nr 2 om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, och enligt vilka utkastet till lagstiftningsakt inte är förenligt med subsidiaritetsprincipen,
- med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande av den 31 maj 2017³,
- med beaktande av Regionkommitténs yttrande av den 13 juli 2017⁴,
- med beaktande av det interinstitutionella avtalet av den 28 november 2001 om en mer strukturerad användning av omarbetningstekniken för rättsakter⁵,
- med beaktande av brevet av den 13 juli 2017 från utskottet för rättsliga frågor till utskottet för industrifrågor, forskning och energi i enlighet med artikel 104.3 i arbetsordningen,
- med beaktande av den preliminära överenskommelse som godkänts av det ansvariga utskottet enligt artikel 69f.4 i arbetsordningen och det skriftliga åtagandet från rådets företrädare av den 18 januari 2019 att godkänna parlamentets ståndpunkt i enlighet med artikel 294.4 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
- med beaktande av artiklarna 104 och 59 i arbetsordningen,

---

³ EUT C 288, 31.8.2017, s. 91.

⁴ EUT C 342, 12.10.2017, s. 79.

⁵ EUT C 77, 28.3.2002, s. 1.

- med beaktande av betänkandet från utskottet för industrifrågor, forskning och energi och yttrandet från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet (A8-0042/2018), och av följande skäl:
  - A. Enligt yttrandet från den rådgivande gruppen, sammansatt av de juridiska avdelningarna vid Europaparlamentet, rådet och kommissionen, innehåller kommissionens förslag inte några innehållsmässiga ändringar utöver dem som anges i förslaget, och i fråga om kodifieringen av de oförändrade bestämmelserna i de tidigare rättsakterna tillsammans med dessa ändringar gäller förslaget endast en kodifiering av de befintliga rättsakterna som inte ändrar deras sakinhåll.
    1. Europaparlamentet antar nedanstående ståndpunkt vid första behandlingen med beaktande av rekommendationerna från den rådgivande gruppen, sammansatt av de juridiska avdelningarna vid Europaparlamentet, rådet och kommissionen.
    2. Europaparlamentet tar del av kommissionens uttalanden, som bifogas denna resolution.
    3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att på nytt lägga fram ärendet för parlamentet om den ersätter, väsentligt ändrar eller har för avsikt att väsentligt ändra sitt förslag.
    4. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända parlamentets ståndpunkt till rådet, kommissionen och de nationella parlamenten.

P8_TC1-COD(2016)0379

Europaparlamentets ståndpunkt fastställd vid första behandlingen den 26 mars 2019 inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/... om den inre marknaden för el (omarbetning)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 194.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁶,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande⁷,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet⁸, och

---

⁶ EUT C 288, 31.8.2017, s. 91.

⁷ EUT C 342, 12.10.2017, s. 79.

⁸ Europaparlamentets ståndpunkt av den 26 mars 2019.

av följande skäl:

- (1) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009⁹ har ändrats väsentligt flera gånger. Eftersom ytterligare ändringar ska göras, bör den förordningen av tydlighetsskäl omarbetas.
- (2) Energiunionen syftar till att ge slutkunder – hushåll och företag – **säker**, trygg, hållbar och konkurrenskraftig energi till ett överkomligt pris. Historiskt har elsystemet dominerats av vertikalt integrerade, ofta offentligt ägda monopol med stora centraliserade kärnkraftverk eller kraftverk för fossila bränslen. Den inre marknaden för el som steg för steg har genomförts sedan 1999, syftar till att skapa en faktisk valmöjlighet för alla konsumenter i unionen, nya affärsmöjligheter och ökad handel över gränserna för att uppnå ökad effektivitet, konkurrenskraftiga priser och högre kvalitet på tjänsterna samt bidra till försörjningstrygghet och hållbarhet. Den inre marknaden för el har ökat konkurrensen, särskilt på grossistnivån och i handeln mellan elområden. Den kvarstår som grunden för en effektiv energimarknad.

---

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel och om upphävande av förordning (EG) nr 1228/2003 (EUT L 211, 14.8.2009, s. 15).

- (3) Unionens energisystem befinner sig mitt i sin mest genomgripande omvandling på årtionden och elmarknaden står i centrum av denna omvandling. Det gemensamma målet om minskade växthusgasutsläpp från energisystemet skapar nya möjligheter och utmaningar för marknadsaktörerna. Samtidigt ger den tekniska utvecklingen möjlighet till nya former av konsumentdeltagande och gränsöverskridande samarbete.
- (4) ***Denna förordning fastställer regler för att säkerställa funktionen hos den inre marknaden för el och inbegriper krav när det gäller utvecklingen av förnybara former av energi och miljöpolitik, framför allt särskilda regler för vissa typer av kraftproduktionsanläggningar som använder förnybara energikällor, vad gäller balansansvar, dirigerering och omdirigerering samt ett tröskelvärde för koldioxidutsläpp för ny produktionskapacitet om den kapaciteten omfattas av temporära åtgärder för att säkerställa en nödvändig nivå av resurstillräcklighet, det vill säga en kapacitetsmekanism.***

- (5) *El från förnybara energikällor från mindre kraftproduktionsanläggningar bör ges prioriterad inmatning, antingen via en särskild prioriteringsordning i inmatningsmetoden eller genom rättsliga eller tillsynsmässiga krav på marknadsaktörer om att tillhandahålla denna el på marknaden. Prioriterad inmatning som har givits i systemdriftstjänsterna enligt samma ekonomiska villkor bör anses uppfylla kraven i denna förordning. Under alla omständigheter bör prioriterad inmatning anses vara förenlig med deltagande på elmarknaden för de kraftproduktionsanläggningar som använder förnybara energikällor.*
- (6) Statliga ingripanden, som ofta utformas utan samordning har lett till ökande snedvridning av grossistmarknaden för el, med negativa konsekvenser för investeringar och gränsöverskridande handel.

- (7) Förr var elkunder helt passiva och köpte ofta el till reglerade priser som inte hade något direkt samband med marknaden. I framtiden måste kunderna ges möjlighet att fullt ut delta på marknaden, på samma villkor som andra marknadsaktörer, **och måste ges möjlighet att styra sin egen energikonsumtion**. För att integrera allt större andelar förnybar energi bör det framtida elsystemet utnyttja alla tillgängliga möjligheter till flexibilitet, särskilt **lösningar på efterfrågesidan** och energilagring, **och digitalisering genom att integrera innovativ teknik med elsystemen**. För att uppnå effektiv utfasning av fossila bränslen till lägsta kostnad måste det framtida elsystemet också uppmuntra till energieffektivitet. **Genomförandet av den inre energimarknaden genom en effektiv integrering av förnybar energi kan på lång sikt driva på investeringar och bidra till uppnåendet av målen för energiunionen samt klimat- och energiramen för 2030, såsom anges i kommissionens meddelande av den 22 januari 2014 med titeln Den politiska ramen för klimat- och energifrågor för perioden 2020-2030, och som fastställdes i de slutsatser som antogs vid Europeiska rådets möte den 23 och 24 oktober 2014.**
- (8) Ökad marknadsintegrering och en övergång till en mer varierande elproduktion kräver ökade insatser för att samordna nationell energipolitik med grannländer och utnyttja möjligheterna till gränsöverskridande elhandel.

- (9) Regelverket har utvecklats så att elhandel kan ske i hela unionen. Denna utveckling har fått stöd genom antagandet av flera nätföreskrifter och riktlinjer för integrering av elmarknaderna. Dessa nätföreskrifter och riktlinjer innehåller bestämmelser om marknadsregler, systemdrift och nätanslutning. För att säkerställa full transparens och öka rättssäkerheten bör också de viktigaste principerna för marknadsfunktion och kapacitetstilldelning inom tidsramarna för balans-, dagen före-, intradags- och förhandsmarknaden antas enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet och sammanföras i en enda unionslagstiftningsakt.

- (10) *I artikel 13 i kommissionens förordning (EU) 2017/2195¹⁰ fastställs en process genom vilken systemansvariga för överföringssystem kan delegera samtliga eller en del av sina arbetsuppgifter till en tredje part. Systemansvariga för överföringssystem som delegerar sina arbetsuppgifter bör förbli ansvariga för att den här förordningen efterlevs. Medlemsstaterna bör dessutom kunna tilldela en tredje part uppgifter och skyldigheter. En sådan tilldelning bör vara begränsad till uppgifter och skyldigheter som utförs på nationell nivå, som avräkning av obalanser. En begränsad tilldelning bör inte leda till onödiga förändringar av de befintliga nationella systemen. De systemansvariga för överföringssystem bör dock förbli ansvariga för de uppgifter som de anförtrotts enligt artikel 40 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/...¹¹⁺.*
- (11) *För en effektiv och icke snedvridande prisbildning vid upphandlingen av balanskapacitet och balansenergi krävs att det på balansmarknaderna inte är kontrakt för balanskapacitet som bestämmer priset för balansenergi. Detta påverkar inte dirigeringsystem som använder en integrerad planeringsprocess i enlighet med förordning (EU) 2017/2195.*

---

¹⁰ Kommissionens förordning (EU) 2017/2195 av den 23 november 2017 om fastställande av riktlinjer för balanshållning avseende el (EUT L 312, 28.11.2017, s. 6).

¹¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/... av den ... om ... (EUT L ...).

⁺ EUT: Vänligen för in nummer för det direktiv som återfinns i dokument PE-CONS 10/19 (2016/0380(COD)) och för in det direktivets nummer, datum, titel och EUT-hänvisning i fotnoten.

(12) I artiklarna 18, 30 och 32 i förordning (EU) 2017/2195 fastställs att prissättningsmetoden för både standardprodukter och specifika produkter för balansenergi bör skapa positiva incitament för marknadsaktörerna när det gäller att hålla sin balans eller hjälpa till att återställa systembalansen i deras område för obalanspris, och därigenom minska systemobalanserna och kostnaderna för samhället. Sådan prissättning bör vara inriktad på att åstadkomma en ekonomiskt effektiv användning av efterfrågeflexibiliteten och andra balansresurser inom ramen för driftssäkerhetsgränser.

- (13) *Integreringen av energibalansmarknaderna bör underlätta en välfungerande intradagsmarknad för att ge marknadsaktörerna möjlighet att balansera sig så nära realtid som möjligt, vilket möjliggjorts med hjälp av de stängningstider för balansenergi som fastställs i artikel 24 i förordning (EU) 2017/2195. Endast de obalanser som återstår efter utgången av intradagsmarknaden bör balanseras av systemansvariga för överföringssystem med balansmarknaden. I artikel 53 i förordning (EU) 2017/2195 harmoniseras avräkningsperioden för obalanser till 15 minuter i unionen. Den harmoniseringen är avsedd att stödja intradagshandel och främja utvecklingen av flera handelsprodukter med samma leveransfönster.*

(14) *För att göra det möjligt för de systemansvariga för överföringssystem att upphandla och använda balanskapacitet på ett effektivt, ekonomiskt och marknadsbaserat sätt behöver marknadsintegrering främjas. I det hänseendet föreskrivs i avdelning IV i förordning (EU) 2017/2195 tre metoder genom vilka de systemansvariga för överföringssystem får tilldela kapacitet mellan elområden i syfte att utbyta balanskapacitet och delning av reserver, när de stöds på grundval av en kostnads-nyttoanalys: den samoptimerade processen, den marknadsbaserade tilldelningsprocessen och den tilldelning som bygger på en analys av den ekonomiska effektiviteten. Den samoptimerade tilldelningsprocessen ska vara dagen före-baserad. Det är däremot möjligt att genomföra den marknadsbaserade tilldelningsprocessen om upphandlingen görs högst en vecka före tillhandahållandet av balanskapaciteten och att genomföra tilldelningen baserad på en ekonomisk lönsamhetsanalys om upphandlingen görs mer än en vecka före tillhandahållandet av balanskapaciteten, under förutsättning att de tilldelade volymerna är begränsade och att en bedömning görs årligen. När en metod för tilldelningsprocessen för kapacitet mellan elområden har godkänts av de relevanta tillsynsmyndigheterna kan två eller fler systemansvariga för överföringssystem redan tidigt börja tillämpa metoden för att de ska kunna få erfarenhet och för att möjliggöra en smidig tillämpning av den metoden genom fler systemansvariga för överföringssystem i framtiden. Tillämpningen av sådana metoder, bör dock harmoniseras av alla systemansvariga för överföringssystem för att främja marknadsintegrering.*

(15) I avdelning V i förordning (EU) 2017/2195 föreskrivs att det allmänna målet för avräkning av obalanser är att säkerställa att de balansansvariga parterna håller sin balans eller hjälper till att återställa systembalans på ett effektivt sätt, och att ge marknadsaktörerna incitament att hålla eller hjälpa till att återställa systembalansen. För att göra balansmarknaderna och det övergripande energisystemet lämpligt för integreringen av ökande andelar intermittent förnybar energi, bör obalanspriserna spegla realtidsvärdet för energi. Alla marknadsaktörer bör vara ekonomiskt ansvariga för de obalanser de orsakar i systemet, vilka utgör skillnaden mellan den tilldelade volymen och den slutliga ställningen på marknaden. För aggregatorer av efterfrågefleksibilitet består den tilldelade volymen av den energivolym som fysiskt aktiveras av de deltagande kundernas last, baserat på en definierad mätmetod och referensmetod.

- (16) *I kommissionens förordning (EU) 2015/1222¹² fastställs detaljerade riktlinjer för kapacitetstilldelning mellan elområden och för hantering av överbelastning på dagen före-marknaderna och intradagsmarknaderna, inklusive krav som avser inrättandet av gemensamma metoder för att bestämma de kapacitetsvolymerna som samtidigt är tillgängliga mellan elområden, kriterier för att bedöma effektivitet och en översynsprocess för att fastställa elområden. Artiklarna 32 och 34 i förordning (EU) 2015/1222 föreskriver regler för översyn av elområdeskonfigurationer, artiklarna 41 och 54 föreskriver harmoniserade gränser för högsta och lägsta jämviktspriser för tidsramarna för dagen före- och intradagshandel, artikel 59 föreskriver regler för stängningstiderna för kapacitetstilldelning mellan elområden på intradagsmarknaden och artikel 74 föreskriver regler för metoder för att dela kostnader för omdirigering och motköp.*

---

¹² Kommissionens förordning (EU) 2015/1222 av den 24 juli 2015 om fastställande av riktlinjer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning (EUT L 197, 25.7.2015, s. 24).

- (17) *Kommissionens förordning (EU) 2016/1719¹³ föreskriver detaljerade regler om kapacitetstilldelning mellan elområden på förhandsmarknaderna, inrättandet av en gemensam metod för att bestämma långsiktig kapacitet mellan elområden, inrättandet av en gemensam tilldelningsplattform på europeisk nivå som erbjuder långsiktiga överföringsrättigheter, och möjligheten att återlämna långsiktiga överföringsrättigheter för efterföljande förhandstilldelning av kapacitet eller att överlåta långsiktiga överföringsrättigheter mellan marknadsaktörer. Artikel 30 i förordning (EU) 2016/1719 föreskriver regler om terminsprodukter för risksäkring.*
- (18) *Kommissionens förordning (EU) 2016/631¹⁴ föreskriver krav för nätanslutning av kraftproduktionsanläggningar till det sammanlänkade systemet, särskilt avseende synkrona kraftproduktionsmoduler, kraftparksmoduler och havsbaserade kraftparksmoduler. Dessa krav bidrar därför till att säkerställa rättvisa konkurrensvillkor på den inre marknaden för el, säkerställa systemsäkerheten och integrationen av el från förnybara energikällor och främja en unionsomfattande elhandel. I artiklarna 66 och 67 i förordning (EU) 2016/631 föreskrivs regler för ny teknik för elproduktion.*

---

¹³ *Kommissionens förordning (EU) 2016/1719 av den 26 september 2016 om fastställande av riktlinjer för förhandstilldelning av kapacitet (EUT L 259, 27.9.2016, s. 42).*

¹⁴ *Kommissionens förordning (EU) 2016/631 av den 14 april 2016 om fastställande av nätföreskrifter med krav för nätanslutning av generatorer (EUT L 112, 27.4.2016, s. 1).*

- (19) *Elområden som speglar fördelningen av utbud och efterfrågan är en hörnsten i den marknadsbaserade elhandeln och en förutsättning för att metoderna för kapacitetstilldelning, inklusive den flödesbaserade metoden, ska nå sin fulla potential. Elområden bör därför fastställas på ett sätt så att marknadslikviditet, en effektiv hantering av överbelastningar och en allmänt effektiv marknad säkerställs. När en översyn av en befintlig elområdeskonfiguration inleds av en enda tillsynsmyndighet eller systemansvarig för överföringssystem med godkännande från dess behöriga tillsynsmyndighet, för elområdet inom den systemansvarige för överföringssystemets kontrollområde, om elområdeskonfigurationen har försumbar inverkan på angränsande systemansvarigas kontrollområden, inklusive sammanlänkningar, och översynen av elområdeskonfigurationen är nödvändig för att förbättra effektiviteten, maximera möjligheterna till gränsöverskridande handel eller upprätthålla driftssäkerheten, bör den systemansvarige för överföringssystemet i det berörda kontrollområdet och den behöriga tillsynsmyndigheten vara den enda systemansvarige för överföringssystemet och den enda tillsynsmyndighet som deltar i översynen. Den berörda systemansvarige för överföringssystemet och den berörda tillsynsmyndigheten bör ge de angränsande systemansvariga för överföringssystem besked i förväg om översynen, och resultaten av översynen bör offentliggöras. Det bör vara möjligt att inleda en regional översyn av elområden till följd av en teknisk rapport om överbelastning i enlighet med artikel 14 i denna förordning eller i enlighet med de befintliga förfaranden som fastställs i förordning (EU) 2015/1222.*

(20) När regionala samordningscentrum gör en kapacitetsberäkning bör de maximera sin kapacitet med hänsyn till ekonomiskt rimliga korrigerande åtgärder, och respektera driftssäkerhetsgränserna för systemansvariga för överföringssystem i kapacitetsberäkningsregionen. Om beräkningen inte ger en kapacitet som är lika med eller högre än den minimikapacitet som anges i denna förordning bör regionala samordningscentrum beakta alla tillgängliga kostsamma korrigerande åtgärder för att ytterligare öka kapaciteten upp till den minimikapaciteten, inbegripet potential för omdirigering inom och mellan kapacitetsberäkningsregionerna, samtidigt som driftssäkerhetsgränserna för systemansvariga för överföringssystem i kapacitetsberäkningsregionen respekteras. De systemansvariga för överföringssystem bör på ett korrekt och transparent sätt rapportera om alla aspekter av kapacitetsberäkning i enlighet med denna förordning, och bör säkerställa att all information som skickas till regionala samordningscentrum är korrekt och ändamålsenlig.

- (21) *Vid kapacitetsberäkning bör regionala samordningscentrum beräkna kapacitet mellan elområden med hjälp av sådana data från systemansvariga för överföringssystem som uppfyller driftsäkerhetsgränserna i systemansvariga för överföringssystem respektive kontrollområden. Systemansvariga för överföringssystem får besluta att avvika från den samordnade kapacitetsberäkningen om dess genomförande skulle leda till en överträdelse av driftsäkerhetsgränserna för nätelement i dessas kontrollområde. De avvikelserna bör övervakas noggrant och rapporteras på ett öppet sätt för att förhindra missbruk och säkerställa att den volym av sammanlänkningskapacitet som ska göras tillgänglig för marknadsaktörerna inte är begränsad till att lösa överbelastning inom ett elområde. Om det finns en handlingsplan bör handlingsplanen ta hänsyn till avvikelser och hantera orsaken.*
- (22) Grundläggande marknadsprinciper bör fastställa att elpriser ska bestämmas på grundval av tillgång och efterfrågan. Dessa priser bör ange när det behövs el och därmed tillhandahålla marknadsbaserade incitament till investeringar i flexibilitet, t.ex. flexibel produktion, sammanlänkning, efterfrågefleksibilitet eller energilagring.

- (23) *Samtidigt som* utfasning av fossila bränslen i elsektorn, med energi från *förnybara energikällor* som håller på att bli en stor del av marknaden, är *ett av målen* för energiunionen, är *det* mycket viktigt att marknaden undanröjer befintliga hinder för gränsöverskridande handel och uppmuntrar till investeringar i stödjande infrastruktur, t.ex. mer flexibel produktion, sammanlänkning, efterfrågeflexibilitet och energilagring. För att stödja denna övergång till intermittent och decentraliserad produktion, och säkerställa att energimarknadens principer ligger till grund för unionens framtida elmarknader, är ett förnyat fokus på kortfristiga marknader och bristprissättning av avgörande betydelse.

- (24) Kortfristiga marknader förbättrar likviditet och konkurrens genom att ge fler resurser möjlighet att delta fullt ut på marknaden, särskilt resurser som är mer flexibla. En effektiv bristprissättning kommer att uppmuntra marknadsaktörerna att **reagera på marknadens signaler och** vara tillgängliga när de behövs som mest på marknaden och säkerställa att de kan täcka sina kostnader på grossistmarknaden. Det är därför mycket viktigt att **■** säkerställa att administrativa och implicita pristak tas bort så att **bristprissättning kan tillämpas**. När de kortfristiga marknaderna och bristprissättningen är helt integrerade i marknadsstrukturen bidrar de till att andra **marknadssnedvridande** åtgärder för att säkerställa försörjningstryggheten, t.ex. kapacitetsmekanismer, kan tas bort. Samtidigt bör bristprissättning utan pristak på grossistmarknaden inte äventyra möjligheten till tillförlitliga och stabila priser för slutkunderna, framför allt hushållskunder, små och medelstora företag **samt industrikunder**.

- (25) *Utan att det påverkar artiklarna 107, 108 och 109 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) hindrar undantag från* grundläggande marknadsprinciper, t.ex. balansansvar, marknadsbaserad dirigering eller ■ omdirigering, flexibilitetssignalerna och utgör hinder för utvecklingen av lösningar i form av t.ex. energilagring, efterfrågefleksibilitet eller aggregering. Även om undantag fortfarande är nödvändiga för att undvika onödig administrativ börda för vissa marknadsaktörer, särskilt hushåll och små och medelstora företag, så är omfattande undantag som gäller hela teknikformer inte förenliga med *syftet* att uppnå *en marknadsbaserad* och *effektiv process* för att fasa ut fossila bränslen, och bör därför ersättas av mer riktade åtgärder.
- (26) En fungerande konkurrens på den inre marknaden för el förutsätter icke-diskriminerande, transparenta *och adekvata* avgifter för användningen av nät och de sammanlänkande ledningarna i överföringssystemet. ■

(27) *En icke samordnad inskränkning av sammanlänkningskapaciteten begränsar i allt högre grad elhandeln mellan medlemsstaterna och har blivit ett allvarligt hinder för utvecklingen av en fungerande inre marknad för el. Den högsta kapacitetsnivån för sammanlänknings- och kritiska linjesegment bör därför göras tillgänglig, med efterlevnad av säkerhetsstandarderna för säker nät drift, inklusive respekt för säkerhetsstandarderna för oförutsedda händelser (N-1). Det råder dock vissa begränsningar för fastställandet av kapacitetsnivån i ett sammankopplat nät. Tydliga miniminivåer för tillgänglig kapacitet för handel mellan elområden måste införas för att minska effekterna av ringflöden och interna överbelastningar i handeln mellan elområden och ge ett förutsägbart kapacitetsvärde för marknadsaktörerna. När den flödesbaserade metoden används bör minimikapaciteten fastställa den minsta andelen av kapaciteten för kritiska linjesegment för utbyte mellan och inom elområden, med respekt för driftssäkerhetsgränserna, som ska användas för samordnad kapacitetsberäkning enligt förordning (EU) 2015/1222, med beaktande av oförutsedda händelser. Den totala återstående andelen av kapaciteten får användas för säkerhetsmarginaler, ringflöden och interna flöden. Vid förutsebara problem för att säkerställa nätsäkerheten bör undantag dessutom vara möjliga under en begränsad övergångsfas. Dessa undantag bör åtföljas av en metod och projekt som erbjuder en långsiktig lösning.*

(28) *Den överföringskapacitet på vilken kriteriet för minimikapacitet på 70 % ska tillämpas inom ramen för en metod med nettoöverföringskapacitet (NTC) är högsta överföring av aktiv kraft med beaktande av gränser för driftssäkerhet och oförutsedda händelser. Den samordnade beräkningen av kapacitet beaktar även att elflöden distribueras ojämnt mellan enskilda komponenter och inte enbart adderar kapacitet hos sammanlänkande ledningar. Denna kapacitet tar inte hänsyn till ringflöden, interna överbelastningar eller säkerhetsmarginaler som beaktas inom återstående 30 %.*

- (29) Det är viktigt att undvika att de olika säkerhets-, drifts- och planeringsstandarder som används av de systemansvariga för överföringssystem i medlemsstaterna leder till snedvridning av konkurrensen. Dessutom bör det råda transparens för marknadsaktörerna vad gäller tillgänglig överföringskapacitet och de säkerhets-, planerings- och driftsstandarder som påverkar den tillgängliga överföringskapaciteten.
- (30) För att på ett effektivt sätt styra nödvändiga investeringar måste priserna också ge signaler om var el behövs mest. I ett områdesbaserat elsystem förutsätter korrekta lokaliseringssignaler ett enhetligt, objektiva och tillförlitligt fastställande av elområden genom en transparent process. För att säkerställa en effektiv drift och planering av unionens elnät och tillhandahålla effektiva prissignaler för ny produktionskapacitet, efterfrågefleksibilitet eller överföringsinfrastruktur bör elområden återspegla strukturell överbelastning. I synnerhet bör kapacitet mellan elområden inte minskas för att lösa intern överbelastning.

(31) *För att återspegla de olika principer som finns för optimering av elområden utan att äventyra likvida marknader och nätinvesteringar bör två alternativ föreskrivas för att hantera överbelastningar. Medlemsstater bör kunna välja mellan en elområdeskonfiguration eller att vidta åtgärder som exempelvis nätförstärkning eller nätoptimering. Utgångspunkten för ett sådant beslut bör vara att långvariga strukturella överbelastningar har konstaterats av den eller de systemansvariga för överföringssystemet i en medlemsstat, genom en rapport från europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystem för el (nedan kallat Entso för el) om överbelastning eller genom en översyn av elområdet. Medlemsstater bör först försöka hitta en gemensam lösning på hur man bäst hanterar överbelastningar. Medlemsstaterna kan i det sammanhanget anta multinationella eller nationella handlingsplaner för att hantera överbelastningar. För medlemsstater som antar en handlingsplan för att hantera överbelastningar, bör det införas en infasningsperiod i form av en linjär utveckling för öppnandet av sammanlänkningar. När en sådan handlingsplan har genomförts bör medlemsstaterna kunna välja en elområdeskonfiguration eller att på egen bekostnad vidta korrigerande åtgärder för att hantera kvarvarande överbelastningar. I det senare fallet bör deras elområden inte konfigureras mot medlemsstatens vilja, förutsatt att minimikapaciteten har uppnåtts. Den lägsta kapacitetsnivå som bör användas vid samordnad kapacitetsberäkning bör vara en procentandel av kapaciteten hos ett kritiskt linjesegment, såsom de definieras enligt urvalsprocessen i förordning (EU) 2015/1222, efter eller, vid en flödesbaserad metod, med respekt för driftssäkerhetsgränserna vid oförutsedda händelser. Ett kommissionsbeslut om konfigurationen på ett elområde bör vara möjligt som en sista utväg och bör endast ändra konfigurationen på ett elområde i de medlemsstater som valt att dela elområden eller som inte har uppnått den lägsta kapacitetsnivån.*

- (32) En effektiv utfasning av fossila bränslen i elsystemet via marknadsintegrering kräver ett systematiskt undanröjande av hinder för den gränsöverskridande handeln för att motverka fragmentering av marknaden och göra det möjligt för unionens energikunder att till fullo dra nytta av fördelarna med integrerade elmarknader och konkurrens.
- (33) I denna förordning bör de grundläggande principerna för tariffsystem och kapacitetstilldelning fastställas, samtidigt som förordningen bör möjliggöra antagande av riktlinjer för ytterligare relevanta principer och metoder för att främja en snabb anpassning till förändrade förhållanden.
- (34) Hanteringen av problemen med överbelastning bör ge korrekta ekonomiska signaler till de systemansvariga för överföringssystem och till marknadsaktörerna och grundas på marknadsmekanismer.
- (35) På en öppen, konkurrensutsatt marknad bör systemansvariga för överföringssystem som via sina nät överför gränsöverskridande transitflöden av el kompenseras för kostnader i samband med detta av dem som är systemansvariga för de överföringssystem där de gränsöverskridande flödena börjar och för de system där dessa flöden slutar.

- (36) Inbetalningar och utbetalningar som uppstår genom kompensation mellan systemansvariga för överföringssystem bör beaktas när de nationella nättarifferna fastställs.
- (37) Det faktiska belopp som betalas för gränsöverskridande tillträde till systemet kan variera avsevärt, beroende på vilka systemansvariga för överföringssystem som berörs och till följd av strukturella skillnader i de tariffsystem som tillämpas i medlemsstaterna. En viss grad av harmonisering är därför nödvändig för att undvika snedvridning av handeln.
- (38) Det bör finnas regler för användningen av intäkter som härrör från hanteringen av överbelastning, såvida inte sammanlänkningens särdrag motiverar ett undantag från dessa regler.
- (39) För att ge lika villkor för alla marknadsaktörer bör nättariffer tillämpas på ett sätt som inte leder till positiv eller negativ diskriminering mellan produktion som är ansluten på distributionsnivå i jämförelse med produktion som är ansluten på överföringsnivå. Nättariffer bör inte leda till att energilagring diskrimineras, och bör inte verka hämmande på deltagande i efterfrågefleksibilitet eller utgöra ett hinder för förbättringar av energieffektiviteten.

- (40) För att öka transparens och jämförbarhet i prissättningen, om en bindande harmonisering inte betraktas som tillräcklig, bör *en rapport om bästa praxis för* tariffmetoder utfärdas av den europeiska byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer) som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/...¹⁵⁺.
- (41) För att bättre säkerställa optimala investeringar i det transeuropeiska nätet och att bättre möta utmaningen där livskraftiga projekt för sammanlänkning inte kan förverkligas på grund av bristande prioritering på nationell nivå bör användningen av intäkter från överbelastning omprövas och *bidra till* att säkerställa tillgänglighet och bibehålla eller öka sammanlänkningskapaciteten.

---

¹⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/... av den ... om ... (EUT ...).

⁺ EUT: Vänligen för in numret på den förordning som finns i dokument PE-CONS 83/18 (2016/0378 (COD)) och för in den förordningens nummer, datum och EUT-hänvisning i fotnoten.

- (42) För att elöverföringsnäten i unionen ska kunna fungera på bästa sätt och för att möjliggöra gränsöverskridande handel med och leveranser av el, bör Entso för el upprättas. Arbetsuppgifterna för Entso för el bör genomföras i enlighet med unionens konkurrensregler, som även fortsättningsvis ska gälla för beslut av Entso för el. Entso för el:s uppgifter bör vara väldefinierade och arbetssättet bör säkerställa effektivitet och transparens. Nätföreskrifter som utarbetas av Entso för el är inte avsedda att ersätta de nödvändiga nationella nätföreskrifterna för inhemskt bruk. Eftersom större framsteg kan göras via regionala insatser, bör de systemansvariga för överföringssystem inrätta regionala strukturer inom den övergripande samarbetsorganisationen och samtidigt se till att resultaten på regional nivå överensstämmer med nätföreskrifter och icke-bindande tioåriga nätutvecklingsplaner på unionsnivå. Medlemsstaterna bör främja samarbete och övervaka nätets effektivitet på regional nivå. Det regionala samarbetet bör vara förenligt med utvecklingen mot en konkurrensutsatt och effektiv inre marknad för el.

- (43) Entso för el bör utföra en robust bedömning av resurstillräckligheten på europeisk nivå på medellång till lång sikt för att ge en objektiv grund för bedömningen av frågor som rör tillräcklighet. Hantering av resurstillräcklighetsfrågor med hjälp av kapacitetsmekanismer bör baseras på den europeiska bedömningens av resurstillräcklighet bedömning. **Den bedömningen får kompletteras med nationella bedömningar.**
- (44) Den **metod för** bedömning av resurstillräckligheten på ■ lång sikt (från tio år framåt till ett år framåt) som fastställs i denna förordning har ett annat syfte än **bedömningarna av säsongstillräcklighet** (sex månader framåt) i enlighet med artikel 9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/...¹⁶⁺. Bedömningar på medellång till lång sikt används främst för att **kartlägga resurstillräcklighetsproblem och** bedöma behovet av kapacitetsmekanismer, medan **bedömningarna av säsongstillräcklighet** används för att varna för **kortsiktiga** risker som kan uppstå under de följande sex månaderna och som sannolikt kommer att leda till en avsevärd försämring av elförsörjningsläget. Regionala **samordningscentrum** utför dessutom regionala tillräcklighetsbedömningar om drift av elöverföringssystem. Dessa tillräcklighetsbedömningar görs på mycket kort sikt (från en vecka framåt till en dag framåt) och används i samband med driften av systemet.

---

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/... av den ... om ... (EUT L ...).
+ EUT: Vänligen för in numret på den förordning som finns i dokument PE-CONS 73/18 (2016/0377 (COD)) och för in den förordningens nummer, datum och EUT-hänvisning i fotnoten.

- (45) Medlemsstaterna bör, innan de inför kapacitetsmekanismer, bedöma snedvridning till följd av lagstiftning som bidrar till resurstillräcklighetsproblem. Medlemsstaterna bör vara skyldiga att vidta åtgärder för att undanröja konstaterade snedvridningar och bör anta en tidsplan för genomförandet. Kapacitetsmekanismer bör endast införas för ***att hantera resurstillräcklighetsproblem*** som inte kan ***lösas*** genom att sådana snedvridningar undanröjs.
- (46) Medlemsstater som avser att införa kapacitetsmekanismer bör utarbeta resurstillräcklighetsmål på grundval av en transparent och kontrollerbar process. Medlemsstaterna bör ha frihet att sätta sina egna önskade nivåer för försörjningstrygghet.
- (47) ***Enligt artikel 108 i EUF-fördraget har kommissionen exklusiv befogenhet att bedöma förenligheten med den inre marknaden av statliga stödåtgärder som medlemsstaterna kan komma att införa. Den bedömningen ska göras baserat på artikel 107.3 i EUF-fördraget och i enlighet med de relevanta bestämmelser och riktlinjer som kommissionen kan anta i detta syfte. Denna förordning påverkar inte kommissionens exklusiva befogenhet enligt EUF-fördraget.***

- (48) ■ Kapacitetsmekanismer som redan införts bör ses över mot bakgrund av *denna förordning*. ■
- (49) Detaljerade regler för att underlätta effektivt gränsöverskridande deltagande i kapacitetsmekanismer ■ bör fastställas *i denna förordning*. Systemansvariga för överföringssystem bör underlätta ■ intresserade *producenters deltagande* i kapacitetsmekanismer i andra medlemsstater. De bör därför beräkna den kapacitet som ger möjlighet till gränsöverskridande deltagande, möjliggöra sådant deltagande och kontrollera tillgängligheten. Tillsynsmyndigheterna bör verkställa de gränsöverskridande reglerna i medlemsstaterna.
- (50) *Kapacitetsmekanismer bör inte leda till överkompensation, men bör samtidigt säkerställa försörjningstryggheten. I det avseendet bör andra kapacitetsmekanismer än strategiska reserver utformas för att säkerställa att det pris som betalas för tillgänglighet automatiskt rör sig mot noll när den kapacitetsnivå som skulle vara lönsam på energimarknaden i frånvaro av en kapacitetsmekanism förväntas vara tillräcklig för att tillgodose den efterfrågade kapacitetsnivån.*

- (51) *För att stödja medlemsstater och regioner som står inför sociala, industriella och ekonomiska utmaningar på grund av energiomställningen har kommissionen inrättat ett initiativ för kol- och koldioxidintensiva regioner. I det sammanhanget bör kommissionen bistå medlemsstaterna, inklusive med riktat finansiellt stöd för att möjliggöra en ”rättvis övergång” i dessa regioner, om det är tillgängligt.*
- (52) Mot bakgrund av skillnaderna mellan nationella energisystem och tekniska begränsningar hos befintliga elnät är det bästa sättet att uppnå framsteg inom marknadsintegreringen ofta på regional nivå. Regionalt samarbete mellan systemansvariga för överföringssystem bör därför stärkas. För att kunna säkerställa ett effektivt samarbete bör ett nytt regelverk föreskriva starkare regional styrning och tillsyn, inklusive genom att stärka Acers beslutsbefogenheter avseende gränsöverskridande frågor. Det är möjligt att ett närmare samarbete mellan medlemsstaterna behövs i krissituationer för att öka försörjningstryggheten och begränsa snedvridningen av marknaden.

- (53) Samordningen mellan systemansvariga för överföringssystem på regional nivå har formaliserats genom obligatoriskt deltagande för systemansvariga för överföringssystem i regionala säkerhetssamordnare ■ . ***Den regionala samordningen mellan systemansvariga för överföringssystem bör utvecklas ytterligare med en förstärkt institutionell ram genom inrättandet av regionala samordningscentrum. Inrättandet av regionala samordningscentrum bör ta hänsyn till befintliga eller planerade regionala samordningsinitiativ och stödja den alltmer integrerade driften av elsystem i hela unionen, och därmed säkerställa att de fungerar effektivt och säkert. Därför är det nödvändigt att säkerställa att samordningen mellan de systemansvariga för överföringssystem genom regionala samordningscentrum äger rum i hela unionen. Om systemansvariga för överföringssystem i en viss region ännu inte samordnas genom ett befintligt eller planerat regionalt samordningscentrum bör den systemansvarige för överföringssystem i den regionen inrätta eller utse ett regionalt samordningscentrum.***

- (54) Den geografiska räckvidden för regionala **samordningscentrum** bör göra det möjligt för dem att **bidra effektivt till samordningen** av driften hos systemansvariga för överföringssystem inom ■ regioner **och leda till förstärkt systemsäkerhet och marknadseffektivitet. Regionala samordningscentrum bör vara så flexibla att de kan utföra sina uppgifter i regionen på det sätt som är bäst lämpat för den typ av enskilda uppgifter som de anförtrotts.**
- (55) Regionala **samordningscentrum** bör utföra uppgifter där regionaliseringen ger ett mervärde jämfört med **uppgifter som** utförs på nationell nivå. De regionala **samordningscentrumens** uppgifter bör omfatta de uppgifter som innehas av regionala säkerhetssamordnare **i enlighet med kommissionens förordning (EU) 2017/1485¹⁷** samt ytterligare uppgifter avseende systemdrift, marknadsdrift och riskberedskap. Realtidsdrift av elsystemet bör inte ingå i de **uppgifter** som innehas av regionala **samordningscentrum**.
- (56) **Genom att utföra sina uppgifter bör de regionala samordningscentrumen bidra till uppnåendet av de klimat- och energipolitiska målen för 2030 och 2050.**

---

¹⁷ **Kommissionens förordning (EU) 2017/1485 av den 2 augusti 2017 om fastställande av riktlinjer för driften av elöverföringssystem (EUT L 220, 25.8.2017, s. 1).**

- (57) Regionala **samordningscentrum** bör främst verka till förmån för regionens system- och marknadsdrift ■ . Regionala **samordningscentrum** bör därför för vissa funktioner ha **de befogenheter som behövs för att samordna** insatser som systemansvariga för överföringssystem i systemdriftsregionen ska genomföra, och för övriga funktioner ha en stärkt rådgivande roll.
- (58) **De personella, tekniska, fysiska och ekonomiska resurserna för regionala samordningscentrum bör inte gå utöver vad som är absolut nödvändigt för att de ska kunna utföra sina uppgifter.**
- (59) Entso för el bör säkerställa att **den verksamhet som bedrivs** av regionala **samordningscentrum** samordnas över regionernas gränser.

- (60) För att öka effektiviteten i unionens eldistributionsnät och säkerställa ett nära samarbete med systemansvariga för överföringssystem och Entso för el bör en europeisk enhet för unionens systemansvariga för distributionssystem (nedan kallad *EU DSO-enheten*) inrättas. Arbetsuppgifterna för EU DSO-enheten bör vara väldefinierade och arbetssättet bör säkerställa att enheten är effektiv, transparent och representativ för unionens systemansvariga för distributionssystem. EU DSO-enheten bör ha ett nära samarbete med Entso för el om utarbetandet och genomförandet av nätföreskrifterna, i tillämpliga fall, och bör arbeta med att ge vägledning om bland annat integrering av decentraliserad produktion och energilagring i distributionsnät eller andra områden som rör förvaltningen av distributionsnät. ***EU DSO-enheten bör även vederbörligen beakta de specifika egenskaperna hos distributionssystem som är anslutna nedströms till elsystem på öar som inte är anslutna till andra elsystem genom sammanlänknings.***

- (61) Det krävs ett ökat samarbete och en ökad samordning mellan de systemansvariga för överföringssystem för att utarbeta nätföreskrifter för tillhandahållande och förvaltning av ett effektivt och transparent tillträde till överföringsnäten över gränserna, samt en samordnad och tillräckligt långsiktig planering och sund teknisk utveckling av unionens överföringsnät, inbegripet skapande av sammanlänkingskapacitet, med vederbörlig hänsyn till miljön. Dessa nätföreskrifter bör överensstämja med icke-bindande ramriktlinjer som har utarbetats av Acer. Acer bör ges en roll när det gäller att på grundval av faktiska omständigheter se över utkast till nätföreskrifter, bland annat deras överensstämmelse med ramriktlinjerna, och den bör kunna rekommendera att kommissionen antar dem. Acer bör lämpligen även få utvärdera föreslagna ändringar av nätföreskrifterna och bör kunna rekommendera att kommissionen antar dem. De systemansvariga för överföringssystem bör bedriva verksamheten i sina nät enligt dessa nätföreskrifter.
- (62) Erfarenheterna från utarbetandet och antagandet av nätföreskrifter har visat att det är lämpligt att förenkla förfarandet för utarbetandet genom att klargöra att Acer har rätt att granska utkast till elnätöreskrifter innan de läggs fram för kommissionen.

- (63) För att säkerställa att den inre marknaden för el fungerar väl bör det införas förfaranden som ger kommissionen möjlighet att anta beslut och riktlinjer om bl.a. tariffsystem och kapacitetstilldelning, och som samtidigt säkerställer att tillsynsmyndigheterna är delaktiga i denna process, i förekommande fall genom sin sammanslutning på unionsnivå. Tillsynsmyndigheterna har, tillsammans med övriga berörda myndigheter i medlemsstaterna, en viktig uppgift när det gäller att bidra till att den inre marknaden för el fungerar väl.
- (64) Samtliga marknadsaktörer har ett intresse av det arbete som förväntas av Entso för el. En effektiv samrådsprocess är därför viktig och befintliga strukturer som inrättats för att underlätta och effektivisera processen, bland annat via tillsynsmyndigheterna eller Acer, bör spela en viktig roll.

- (65) För att öka transparensen när det gäller hela elöverföringsnätet i unionen bör Entso för el utarbeta, offentliggöra och regelbundet uppdatera en icke-bindande unionsomfattande tioårig nätutvecklingsplan. Denna nätutvecklingsplan bör omfatta hållbara elöverföringsnät och nödvändiga regionala sammanlänkningslinjer som behövs ur ett kommersiellt perspektiv eller för försörjningstryggheten.

- (67) För att öka förtroendet för marknaden måste marknadsaktörerna kunna vara säkra på att företag som missbrukar sin ställning kan bli föremål för effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner. De behöriga myndigheterna bör ges befogenhet att göra en ändamålsenlig undersökning av påståenden om missbruk av marknadsställning. Det är därför nödvändigt att ge de behöriga myndigheterna tillgång till uppgifter om operativa beslut som fattas av leverantörer. På elmarknaden fattas många relevanta beslut av producenterna, som bör hålla information om dessa beslut lätt tillgänglig för de behöriga myndigheterna under en fastställd period. De behöriga myndigheterna bör dessutom regelbundet kontrollera om de systemansvariga för överföringssystem följer reglerna. Små producenter, utan egentlig möjlighet att snedvrída marknaden, bör undantas från det kravet.

- (68) Medlemsstaterna och de behöriga myndigheterna bör åläggas att förse kommissionen med relevant information. Kommissionen bör behandla denna information konfidentiellt. Vid behov bör kommissionen kunna begära in relevant information direkt från de berörda företagen, under förutsättning att de behöriga myndigheterna underrättas.
- (69) Medlemsstaterna bör fastställa regler om sanktioner för överträdelse av bestämmelserna i denna förordning och säkerställa att de genomförs. Sanktionerna bör vara effektiva, proportionella och avskräckande.
- (70) Medlemsstaterna, energigemenskapens avtalsslutande parter **och andra tredjeländer som tillämpar denna förordning eller ingår i synkronområdet för kontinental Europa** bör ha ett nära samarbete om alla frågor som rör utvecklingen av en integrerad elhandelsregion och bör inte vidta åtgärder som äventyrar den fortsatta integreringen av elmarknaderna eller försörjningstryggheten i medlemsstater och avtalsslutande parter.

(71) När förordning (EG) nr 714/2009 antogs fanns endast ett fåtal bestämmelser på unionsnivå om den inre marknaden för el. Sedan dess har unionens inre marknad blivit mer komplex på grund av de genomgripande förändringar som marknaderna genomgår, framför allt har en intermitterent produktion av el från förnybara energikällor inletts. Nätföreskrifterna och nätriktlinjerna har därför blivit mycket omfattande och heltäckande och avser såväl tekniska som generella frågor.

(72) I syfte att säkerställa en lägsta harmoniseringsnivå som krävs för en effektivt fungerande marknad bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget **delegeras till** kommissionen med avseende på **icke väsentliga aspekter av vissa särskilda områden** som är grundläggande för marknadsintegrering. Dessa akter bör omfatta **antagande och ändringar av vissa nätföreskrifter och riktlinjer, om dessa kompletterar förordningen, det regionala samarbetet** mellan systemansvariga för överföringssystem, **ekonomisk kompensation** mellan systemansvariga, ■ liksom tillämpning av undantagsbestämmelser för nya sammanlänknings. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning¹⁹. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.

---

¹⁹ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (73) *För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter i enlighet med artikel 291 i EUF-fördraget. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011²⁰. Granskningsförfarandet bör användas för antagandet av dessa genomförandeakter.*
- (74) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att upprätta en harmoniserad ram för gränsöverskridande elhandel, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, **utan snarare på grund av sin omfattning och sina verkningar**, kan uppnås **bättre** på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

---

²⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

(75) Av konsekvens- och rättssäkerhetsskäl bör ingen bestämmelse i denna förordning förhindra tillämpningen av de undantag som härrör från artikel 66 i direktiv (EU) 2019/...⁺.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

⁺ EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

Kapitel I
Syfte, tillämpningsområde och definitioner

Artikel 1
Syfte och tillämpningsområde

Syftet med denna förordning är att

- a) lägga grunden för ett effektivt uppnående av målen för energiunionen, och särskilt klimat- och energiramen för 2030, genom att med hjälp av marknadens signaler uppnå ökad **effektivitet, en större andel förnybara energikällor, försörjningstrygghet**, flexibilitet, **hållbarhet**, utfasning av fossila bränslen och ökad innovation,

- b) fastställa grundläggande principer för välfungerande, integrerade elmarknader, som möjliggör icke-diskriminerande marknadstillträde för alla leverantörer av resurser och för elkunder, ger mer inflytande till konsumenterna, säkerställer **konkurrenskraft på den globala marknaden**, efterfrågefleksibilitet, **energilagring** och energieffektivitet, underlättar aggregering av decentraliserad produktion och förbrukning, och **möjliggör** marknadsintegrering **såväl som sektoriell integrering** och marknadsbaserad ersättning för el som produceras från förnybara källor,
- c) fastställa rättvisa regler för gränsöverskridande elhandel, och därmed stärka konkurrensen på den inre marknaden för el, med beaktande av de nationella och regionala marknadernas särdrag; detta omfattar att det inrättas en kompensationsmekanism för gränsöverskridande flöden av el, att det införs harmoniserade principer för avgifter för gränsöverskridande överföring och tilldelning av tillgänglig kapacitet för sammanlänkningar mellan de nationella överföringssystemen,

- d) underlätta genomförandet av en välfungerande och transparent grossistmarknad **och bidra till en** hög nivå av elförsörjningstrygghet, samt tillhandahålla mekanismer för att harmonisera reglerna för gränsöverskridande elhandel.

Artikel 2 Definitioner

I denna förordning avses med

1. *sammanlänkning*: en överföringsledning som passerar eller sträcker sig över en gräns mellan medlemsstater och som kopplar samman medlemsstaternas nationella överföringssystem,
2. *tillsynsmyndighet*: en tillsynsmyndighet som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med artikel 57.1 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
3. *gränsöverskridande flöde*: ett fysiskt flöde av el i en medlemsstats överföringsnät som uppstår genom påverkan av producentverksamhet, kundverksamhet, eller båda, utanför den medlemsstaten på dess överföringsnät,
4. *överbelastning*: en situation där alla begäranden från marknadsaktörer om handel mellan **nätområden** inte kan tillmötesgås därför att de avsevärt skulle påverka de fysiska flödena genom nätelement som inte kan klara dessa flöden,
5. *ny sammanlänkning*: en sammanlänkning som inte var färdig den 4 augusti 2003,
6. *strukturell överbelastning*: överbelastning i överföringssystemet **som kan definieras på ett entydigt sätt**, som är förutsägbar, geografiskt stabil över tiden och ofta återkommer under normala förhållanden i elkraftsystemet,

---

⁺ EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

7. *marknadsoperatör*: en enhet som tillhandahåller en tjänst med vilken bud för att sälja el matchas med bud för att köpa el,
8. *nominerad elmarknadsoperatör*: en marknadsoperatör som av den behöriga myndigheten utsetts att utföra arbetsuppgifter i samband med gemensam dagen före- eller intradagskoppling,
9. *värde av förlorad last*: en uppskattning i euro/MWh av det högsta elpris som kunder är villiga att betala för att undvika strömavbrott,
10. *balansering*: alla åtgärder och processer, inom alla tidsramar, genom vilka systemansvariga för överföringssystem fortlöpande säkerställer att systemfrekvensen bibehålls inom ett fördefinierat stabilitetsområde och att nödvändiga reserver upprätthålls med hänsyn till den kvalitet som krävs,
11. *balansenergi*: energi som används av systemansvariga för överföringssystem för att utföra balansering,

12. *leverantör av balanstjänst*: en marknadsaktör som tillhandahåller balansenergi och/eller balanskapacitet för systemansvariga för överföringssystem,
13. *balanskapacitet*: en mängd kapacitet som en leverantör av balanstjänster har accepterat att upprätthålla och för vilken leverantören av balanstjänster accepterat att lämna in bud på motsvarande mängd balansenergi till den systemansvarige för överföringssystemet under avtalets löptid,
14. *balansansvarig part*: en marknadsaktör eller dennes valda företrädare som ansvarar för aktörens obalanser på elmarknaden,
15. *avräkningsperiod för obalanser*: den tidsenhet som används för beräkning av obalansen hos en balansansvarig part,
16. *obalanspris*: priset för en obalans, vare sig det är positivt, noll eller negativt, för varje avräkningsperiod för obalanser och för obalans uppåt respektive nedåt,
17. *område för obalanspris*: det område för vilket ett obalanspris beräknas,

18. *förkvalificeringsprocess*: process för att kontrollera att en leverantör av balanskapacitet uppfyller de krav som ställs av de systemansvariga för överföringssystem,
19. *reservkapacitet*: den mängd frekvenshållningsreserver, frekvensåterställningsreserver eller ersättningsreserver som måste finnas tillgänglig för den systemansvarige för överföringssystemet,
20. *prioriterad inmatning*: **avseende modellen för självdirigering**, inmatning från kraftverk på grundval av andra kriterier än den ekonomiska rangordningen av bud, och, avseende **modellen för** central dirigering, inmatning från kraftverk på grundval av andra kriterier än den ekonomiska rangordningen av bud eller nätbegränsningar, som ger prioritet till inmatning från särskilda teknikformer för elproduktion,
21. *kapacitetsberäkningsregion*: det geografiska område där samordnad kapacitetsberäkning tillämpas,
22. *kapacitetsmekanism*: en **tillfällig** åtgärd för att säkerställa att önskad nivå av **nödvändig resurstillräcklighet** uppnås, genom ersättning till resurser för att de är tillgängliga, med undantag för åtgärder som rör stödtjänster **eller hantering av överbelastning**,

23. *högeffektiv kraftvärme*: kraftvärme som uppfyller kriterierna i bilaga II till Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU²¹,
24. *demonstrationsprojekt*: ett projekt som visar upp teknik som är den första av sitt slag inom unionen och som representerar en viktig innovation som med god marginal överträffar tidigare känd teknik,
25. *marknadsaktör*: *en fysisk eller juridisk person som producerar, köper eller säljer el, efterfrågefleksibilitet eller lagringstjänster, inklusive lägger handelsorder, på en eller flera elmarknader, däribland energibalansmarknader.*
26. *omdirigering*: *en åtgärd, inbegripet begränsning av tilldelad kapacitet som aktiveras av en eller flera systemansvariga genom att ändra produktionsmönstret eller belastningsmönstret, eller båda, för att ändra fysiska flöden i elsystemet och minska en fysisk överbelastning eller på annat sätt säkerställa systemsäkerhet,*

---

²¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU av den 25 oktober 2012 om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG (EUT L 315, 14.11.2012, s. 1).

27. *motköp: ett utbyte mellan elområden som initieras av systemansvariga mellan två elområden för att minska fysisk överbelastning,*
28. *kraftproduktionsanläggning: en anläggning som omvandlar primärenergi till elektrisk energi och som består av en eller flera kraftproduktionsmoduler som är anslutna till ett nät,*
29. *modell för centraldirigering: en modell för planering och dirigering där produktionsplaner och förbrukningsplaner såväl som dirigering av kraftproduktionsanläggningar och förbrukningsanläggningar, i den mån de är dirigerbara anläggningar, bestäms av en systemansvarig för överföringssystem inom den integrerade planeringsprocessen,*
30. *modell för självreglering: en modell för planering och dirigering där produktionsplaner och förbrukningsplaner såväl som dirigering av kraftproduktionsanläggningar och förbrukningsanläggningar bestäms av de planeringsansvariga vid de anläggningarna,*
31. *standardbalansprodukt: en harmoniserad balansprodukt som definierats av alla systemansvariga för överföringssystem för utbyte av balanstjänster,*
32. *specifik balansprodukt: en balansprodukt som skiljer sig från en standardbalansprodukt,*

33. *delegerad operatör: en enhet till vilken specifika uppgifter eller skyldigheter som åligger en systemansvarig för överföringssystem eller nominerad elmarknadsoperatör enligt denna förordning eller andra unionsrättsakter har delegerats av den systemansvarige för överföringssystemen eller den nominerade elmarknadsoperatören eller har tilldelats av en medlemsstat eller en tillsynsmyndighet,*
34. *kund:* en kund enligt definitionen i artikel 2.1 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
35. *slutkund:* slutkund enligt definitionen i artikel 2.3 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
36. *grossist:* grossist enligt definitionen i artikel 2.2 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
37. *hushållskund:* hushållskund enligt definitionen i artikel 2.4 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
38. *små företag:* små företag enligt definitionen i artikel 2.7 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
39. *aktiv kund:* aktiv konsument enligt definitionen i artikel 2.8 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
40. *elmarknader:* elmarknader enligt definitionen i artikel 2.9 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
41. *leverans:* leverans enligt definitionen i artikel 2.12 i direktiv (EU) 2019/...⁺,

---

⁺ EUT: Vänligen för in nummer för det direktiv som återfinns i dokument PE-CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

42. *avtal om leverans av el*: avtal om leverans av el enligt definitionen i artikel 2.13 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
43. *aggregering*: aggregering enligt definitionen i artikel 2.18 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
44. *efterfrågefleksibilitet*: efterfrågefleksibilitet enligt definitionen i artikel 2.20 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
45. *smarta mätaresystem*: smarta mätaresystem enligt definitionen i artikel 2.23 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
46. *driftskompatibilitet*: driftskompatibilitet enligt definitionen i artikel 2.24 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
47. *distribution*: distribution enligt definitionen i artikel 2.27 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
48. *systemansvarig för distributionssystem*: systemansvarig för distributionssystem enligt definitionen i artikel 2.28 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
49. *energieffektivitet*: energieffektivitet enligt definitionen i artikel 2.29 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
50. *energi från förnybara energikällor*: energi från förnybara energikällor enligt definitionen i artikel 2.30 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
51. *distribuerad produktion*: distribuerad produktion enligt definitionen i artikel 2.31 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
52. *överföring*: överföring enligt definitionen i artikel 2.33 i direktiv (EU) 2019/...⁺,

---

⁺ EUT: Vänligen för in nummer för det direktiv som återfinns i dokument PE-CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

53. *systemansvarig för överföringssystem*: systemansvarig för överföringssystem enligt definitionen i artikel 2.34 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
54. *systemanvändare*: systemanvändare enligt definitionen i artikel 2.35 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
55. *produktion*: produktion enligt definitionen i artikel 2.36 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
56. *producent*: producent enligt definitionen i artikel 2.37 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
57. *sammanlänkat system*: sammanlänkat system enligt definitionen i artikel 2.39 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
58. *litet enskilt system*: litet enskilt system enligt definitionen i artikel 2.41 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
59. *litet sammanlänkat system*: litet sammanlänkat system enligt definitionen i artikel 2.42 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
60. *stödtjänst*: stödtjänst enligt definitionen i artikel 2.43 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
61. *icke-frekvensrelaterad stödtjänst*: icke-frekvensrelaterad stödtjänst enligt definitionen i artikel 2.44 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
62. *energilagring*: energilagring enligt definitionen i artikel 2.54 i direktiv (EU) 2019/...⁺,
63. *regionalt samordningscentrum*: regionalt samordningscentrum inrättat enligt artikel 35 i denna förordning,

---

⁺ EUT: Vänligen för in nummer för det direktiv som återfinns i dokument PE-CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

64. *grossistmarknaden för energi*: grossistmarknaden för energi enligt definitionen i artikel 2.6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011²²,
65. *elområde*: det största geografiska område inom vilket marknadsaktörerna kan handla energi utan kapacitetstilldelning,
66. *kapacitetstilldelning*: tilldelning av kapacitet mellan elområden,
67. *kontrollområde*: en sammanhängande del av det sammanlänkade systemet, som drivs av en enda systemansvarig och ska inkludera sammankopplade fysiska belastningar och/eller eventuella förbrukningsenheter,
68. *samordnad nätöverföringskapacitet*: en metod för kapacitetsberäkning som är baserad på principen om att i förväg utvärdera och definiera en maximal energihandel mellan angränsande elområden,
69. *kritiskt linjesegment*: en nätdel som antingen är i elområdet eller mellan elområden med hänsyn till kapacitetsberäkningsförfarandet, vilket begränsar den mängd kraft som kan handlas,
70. *kapacitet mellan elområden*: det sammanlänkade systemets förmåga att överföra energi mellan elområden,
71. *produktionsenhet*: en enda elproducent som tillhör en produktionsanläggning.

---

²² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 av den 25 oktober 2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi (EUT L 326, 8.12.2011, s. 1).

Kapitel II

Allmänna regler för elmarknaden

Artikel 3

Principer för elmarknadernas funktion

1. Medlemsstaterna, tillsynsmyndigheter, systemansvariga för överföringssystem systemansvariga för distributionssystem, marknadsoperatörer *och delegerade operatörer* ska säkerställa att elmarknaderna fungerar i enlighet med följande principer:
  - a) Prisbildningen ska baseras på tillgång och efterfrågan.

- b) *Marknadsreglerna ska uppmuntra till fri prisbildning och undvika* åtgärder som hindrar en prisbildning baserad på tillgång och efterfrågan .
- c) *Marknadsreglerna ska underlätta utvecklingen av en mer flexibel produktion, hållbar koldioxidsnål produktion och mer flexibel efterfrågan.*
- d) Kunderna ska kunna utnyttja marknadsmöjligheter och ökad konkurrens på slutkundsmarknaderna *och ha befogenhet att delta som marknadsaktörer på energimarknaden och i energiöverföringen.*
- e) Slutkunders och små företags marknadsdeltagande ska möjliggöras genom aggregering av produktion från flera kraftproduktionsanläggningar eller last från flera anläggningar *för efterfrågefleksibilitet*, så att de kan komma med gemensamma erbjudanden på elmarknaden och hanteras gemensamt i elsystemet, i enlighet med unionens konkurrensrätt.
- f) Marknadsreglerna ska *möjliggöra* utfasning av fossila bränslen *ur elsystemet och följaktligen* ekonomin, *inbegripet* genom att möjliggöra integrering av el från förnybara energikällor samt genom att ge incitament till energieffektivitet.

- g) Marknadsreglerna ska tillhandahålla lämpliga incitament till investeringar i produktion, **särskilt långsiktiga investeringar i ett hållbart elsystem där fossila bränslen fasats ut, i energilagring**, energieffektivitet och efterfrågefleksibilitet för att tillgodose marknads behov **och underlätta rättvis konkurrens**, och därmed säkerställa försörjningstryggheten.
- h) Hinder för gränsöverskridande elflöden **mellan elområden eller medlemsstater** och gränsöverskridande transaktioner på elmarknaderna och berörda tjänstemarknader ska **successivt avlägsnas**.
- i) Marknadsreglerna ska sörja för regionalt samarbete där detta är effektivt.
- j) **Säker och hållbar produktion, energilagring och efterfrågefleksibilitet** ska delta på lika villkor på marknaden, **i enlighet med kraven i unionsrätten**.
- k) Alla producenter ska vara direkt eller indirekt ansvariga för att sälja den el som de producerar.

- l) Marknadsreglerna ska möjliggöra **utvecklingen av demonstrationsprojekt om hållbara, säkra och koldioxidsnåla energikällor, energitekniker eller energisystem** som kan förverkligas och utnyttjas till nytta för samhället.
- m) Marknadsreglerna ska möjliggöra en effektiv dirigering av produktionstillgångar, **energilagring** och efterfrågefleksibilitet.
- n) Marknadsreglerna ska möjliggöra inträde och utträde för elproduktions-, **energilagrings-** och elhandelsföretag baserat på deras bedömning av den ekonomiska och finansiella hållbarheten i sin verksamhet.
- o) **I syfte att göra det** möjligt för marknadsaktörer att **skyddas** mot prisvolatilitet på marknadsmässiga grunder samt **minska** osäkerhet om framtida avkastning på investerat kapital ska **långsiktiga möjligheter till risksäkring** kunna handlas på börser på ett transparent sätt, **och långfristiga elleveransavtal ska förhandlas öppet** under förutsättning att unionens konkurrensrätt efterlevs.
- p) **Marknadsreglerna ska underlätta handeln med produkter i hela unionen och förändringar i regelverket ska beakta konsekvenser för såväl kortsiktiga som långsiktiga terminsmarknader och produkter.**

- q) *Marknadsaktörerna har rätt att få tillgång till överförings- och distributionsnäten på objektiva, transparenta och icke-diskriminerande villkor.*

Artikel 4

Rättvis övergång

Kommissionen ska stödja medlemsstater som inför en nationell strategi för successiv minskning av befintlig kolproduktion och annan produktion av fossila bränslen samt av gruvsdriftskapacitet med hjälp av alla tillgängliga medel, för att möjliggöra en "rättvis övergång" i regioner som drabbats av strukturomvandlingar. Kommissionen ska bistå medlemsstaterna vid hanteringen av de sociala och ekonomiska konsekvenser som övergången till ren energi innebär.

Kommissionen ska nära samarbeta med intressenter i kol- och koldioxidintensiva regioner, underlätta tillgång till och utnyttjande av tillgängliga fonder och program, samt uppmuntra utbyte av god praxis, inklusive diskussioner om industriella färdplaner och behov av omskolning.

Artikel 5

Balansansvar

1. Alla marknadsaktörer ska ■ vara ansvariga för de obalanser de orsakar i systemet (nedan kallat *balansansvaret*). **Därför ska marknadsaktörerna** antingen vara balansansvariga parter eller **genom avtal** delegera balansansvaret till en balansansvarig part efter eget val. **Varje balansansvarig part ska vara ekonomiskt ansvarig för sina obalanser och sträva efter att balansera eller hjälpa till att balansera elsystemet.**
2. Medlemsstater får bevilja undantag från balansansvaret **endast för**:
  - a) demonstrationsprojekt **för innovativa teknikformer, som ska underställas tillsynsmyndighetens godkännande, förutsatt att dessa undantag är begränsade till den tid och den omfattning som behövs för att uppnå syftet med demonstrationen,**
  - b) **kraftproduktionsanläggningar** som använder förnybara energikällor ■ med en installerad elproduktionskapacitet på mindre än **400 kW**.

- c) anläggningar som tar emot stöd som godkänts av kommissionen enligt unionens regler för statligt stöd i enlighet med artiklarna 107, 108 och 109 i EUF-fördraget och som tagits i drift före den ...[den dag då denna förordning träder i kraft].

Medlemsstaterna får, **utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget**, ge incitament till marknadsaktörer som är helt eller delvis befriade från balansansvar att acceptera fullständigt balansansvar **■** .

3. **När en medlemsstat beviljar ett undantag i enlighet med punkt 2 ska den säkerställa att det ekonomiska ansvaret för obalanser ligger hos en annan marknadsaktör.**
4. **För kraftproduktionsanläggningar som tagits i drift** från och med den 1 januari 2026 ska punkt 2 b tillämpas endast på produktionsanläggningar som använder förnybara energikällor **■** med en installerad elproduktionskapacitet på mindre än **200 kW**.

Artikel 6
Balansmarknaden

1. Balansmarknaderna, *inbegripet kvalificeringsprocesser*, ska organiseras på ett sätt som
- a) säkerställer icke-diskriminering mellan marknadsaktörerna, med hänsyn tagen till olika *tekniska behov i elsystemet och olika teknisk förmåga vad gäller produktionskällor, energilagring och efterfrågefleksibilitet*,
  - b) *säkerställer att tjänster definieras på ett transparent och teknikneutralt sätt och upphandlas på ett öppet och marknadsbaserat sätt*,
  - c) *säkerställer icke-diskriminerande tillträde för alla marknadsaktörer, individuellt eller genom aggregering, inklusive el som producerats från intermittenta förnybara energikällor, efterfrågefleksibilitet och energilagring*,
  - d) *respekterar behovet att ta hand om en allt större andel intermittent produktion, ökat utnyttjande av efterfrågefleksibilitet och införande av ny teknik*.

2. **Priset på balansenergi ska inte fastställas på förhand i ett avtal om balanskapacitet.** Upphandlingsprocesserna ska vara transparenta **i enlighet med artikel 40.4 i direktiv (EU) 2019/...** ⁺, **samtidigt som konfidentialiteten hos kommersiellt känsliga uppgifter respekteras.**
3. Balansmarknader ska säkerställa driftssäkerhet och samtidigt medge största möjliga utnyttjande och en effektiv kapacitetstilldelning mellan elområden för alla tidsramar i enlighet med artikel 17.
4. **Avräkningen av balansenergi ska för standardbalansprodukter och specifika balansprodukter grundas på marginalprissättning (pay-as-cleared) såvida inte alla tillsynsmyndigheter har godkänt en alternativ prissättningsmetod på grundval av ett gemensamt förslag från alla systemansvariga för överföringssystem, efter en analys som visar att den alternativa prissättningsmetoden är effektivare.**

Marknadsaktörer ska ha möjlighet att lämna bud så nära realtid som möjligt, och **stängningstid för balansenergi ska inte inträffa före stängningstid för kapacitetstilldelning mellan elområden på intradagsmarknaden** .

⁺ EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

En systemansvarig för överföringssystem som tillämpar en modell för centraldirigering får fastställa ytterligare regler i enlighet med de riktlinjer för balanshållning som antagits på grundval av artikel 6.11 i förordning (EG) nr 714/2009.

5. Obalanserna ska avräknas till ett pris som återspeglar realtidsvärdet för energi.
6. *Ett område för obalanspris ska vara lika med ett elområde, utom i de fall då en modell för centraldirigering tillämpas när ett område för obalanspris kan utgöra en del av ett elområde.*
7. Dimensioneringen av reservkapacitet ska utföras *av systemansvariga för överföringssystem och underlättas* på regional nivå.
8. Upphandlingen av balanskapacitet ska *utföras av systemansvariga för överföringssystem och får* underlättas på regional nivå. *Reservation av gränsöverskridande kapacitet i detta syfte får begränsas.* Upphandlingen *av balanskapacitet* ska *vara marknadsbaserad* och organiseras på ett sådant sätt att den är icke-diskriminerande mellan marknadsaktörer som deltar i förkvalificeringsprocessen *i enlighet med artikel 40.4 i direktiv (EU) 2019/...*⁺ *oavsett om marknadsaktörerna deltar* individuellt eller genom aggregering.

⁺ EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

Upphandlingen av balanskapacitet ska baseras på en primärmarknad, såvida inte och i den mån tillsynsmyndigheten har föreskrivit ett undantag för att medge användning av andra former av marknadsbaserad upphandling på grund av bristande konkurrens på marknaden för balanstjänster. Undantag från skyldigheten att grunda upphandlingen av balanskapacitet på användningen av primärmarknader ska ses över vart tredje år.

9. Upphandlingen av balanskapacitet uppåt och balanskapacitet nedåt ska utföras var för sig, *såvida inte tillsynsmyndigheten godkänner ett undantag från denna princip på grundval av att detta skulle leda till ökad ekonomisk lönsamhet, vilket visats av en utvärdering som utförts av den systemansvarige för överföringen.* Avtal om *balanskapacitet* inte ska ingås mer än en dag före tillhandahållandet av balanskapacitet och avtalsperioden ska vara högst en dag, *såvida inte och i den mån tillsynsmyndigheten har godkänt tidigare ingående av avtal eller längre avtalsperioder för att säkerställa försörjningstryggheten eller förbättra den ekonomiska effektiviteten.*

Om ett undantag beviljas ska, för minst 40 % av standardbalansprodukterna och minst 30 % av alla produkter som används för balanskapacitet, avtal om balanskapacitet ingås för mer än en dag före tillhandahållandet av balanskapaciteten och avtalsperioden ska inte vara längre än en dag. Avtalet avseende den återstående delen av balanskapaciteten ska upprättas högst en månad före tillhandahållandet av balanskapacitet och ska ha en löptid på högst en månad.

10. På begäran av den systemansvarige för överföringssystem får tillsynsmyndigheten förlänga avtalets löptid för den återstående delen av den balanskapacitet som avses i punkt 9 till högst tolv månader, förutsatt att detta beslut tidsbegränsas och att de positiva effekterna i form av lägre kostnader för slutkunderna är större än den negativa inverkan på marknaden. Denna begäran ska innehålla följande:

a) En precisering av den period under vilken undantaget ska gälla.

- b) Den bestämda mängd balanskapacitet som undantaget ska gälla.*
  - c) En analys av inverkan av undantaget på deltagandet av balansresurser.*
  - d) En motivering för undantaget som visar att ett sådant undantag skulle leda till lägre kostnader för slutkunderna.*
- 11. Utan hinder av punkt 10, ska löptiden för avtal från och med den 1 januari 2026 inte vara längre än sex månader.*
- 12. Senast den 1 januari 2028 ska tillsynsmyndigheterna rapportera till kommissionen och Acer om den del av den totala kapaciteten som omfattas av avtal med en löptid och en upphandlingsperiod som är längre än en dag.*
- 13. Systemansvariga för överföringssystem eller deras delegerade operatörer ska, så nära realtid som möjligt men med högst 30 minuters dröjsmål efter leveransen, offentliggöra aktuell systembalans i sina planeringsområden, de uppskattade obalanspriserna och de uppskattade balansenergipriserna.*

14. *Systemansvariga för överföringssystem får, om standardbalansprodukter inte är tillräckliga för att säkerställa driftssäkerheten, eller vissa balansresurser inte kan delta på balansmarknaden genom standardbalansprodukter, föreslå, och tillsynsmyndigheterna får godkänna undantag från punkterna 2 och 4 för specifika balansprodukter som aktiveras lokalt utan att de byts ut mot andra systemansvariga för överföringssystem.*

Förslag om undantag ska innehålla en beskrivning av de åtgärder som föreslås för att minimera användningen av specifika produkter, med tanke på den ekonomiska lönsamheten, ett bevis för att de specifika produkterna inte skapar betydande ineffektivitet och snedvridningar på balansmarknaden antingen inom eller utanför planeringsområdet samt, i tillämpliga fall, regler och information för omvandlingen av bud på balansenergi från specifika balansprodukter till bud på balansenergi från standardbalansprodukter.

Artikel 7

Dagen före- och intradagsmarknader

1. Systemansvariga för överföringssystem och nominerade elmarknadsoperatörer ska tillsammans organisera hanteringen av de integrerade dagen före- och intradagsmarknaderna i enlighet med förordning (EU) 2015/1222. Systemansvariga för överföringssystem och nominerade elmarknadsoperatörer ska samarbeta på unionsnivå eller, om så är lämpligare, på regional nivå för att maximera effektiviteten och ändamålsenligheten i unionens dagen före- och intradagshandel med el. Skyldigheten att samarbeta påverkar inte tillämpningen av unionens konkurrensrätt. Systemansvariga för överföringssystem och nominerade *elmarknadsoperatörer* ska, i sina funktioner som rör elhandel, vara föremål för tillsyn av tillsynsmyndigheterna i enligt artikel 59 i direktiv (EU) 2019/...⁺ och artiklarna 4 och 8 i förordning (EU) 2019/...⁺⁺.

⁺ EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

⁺⁺ EUT: Vänligen för in numret på den förordning som finns i dokument PE- CONS 83/18 (2016/0378(COD)).

2. Dagen före- och intradagsmarknader ska
- a) organiseras på ett sådant sätt att de är icke-diskriminerande,
  - b) maximera **alla** marknadsaktörers förmåga att **hantera** obalanser ■ ,
  - c) maximera **alla** marknadsaktörers möjligheter att delta i ■ handel **mellan elområden** så nära realtid som möjligt och i alla elområden,
  - d) tillhandahålla priser som avspeglar marknadens fundamenta, **inbegripet realtidsvärdet för energi**, och som marknadsaktörerna kan förlita sig på för att komma överens om långsiktiga produkter för risksäkring,
  - e) säkerställa driftssäkerhet och samtidigt möjliggöra maximalt utnyttjande av överföringskapacitet,
  - f) vara transparenta samtidigt som konfidentialiteten hos kommersiellt känsliga uppgifter skyddas **och det säkerställs att handeln sker på ett anonymt sätt**,

■

- g) inte göra någon åtskillnad mellan handel inom ett elområde och handel mellan elområden.
- h) organiseras på ett sådant sätt som säkerställer att alla marknadsaktörer kan få tillträde till marknaden, individuellt eller genom aggregering.**

Artikel 8

Handel på dagen före- och intradagsmarknader

1. **Nominerade elmarknadsoperatörer** ska ge marknadsaktörer möjlighet att handla energi så nära realtid som möjligt, och åtminstone fram till **stängningstiden** för kapacitetstilldelning mellan elområden på intradagsmarknaden .
2. **Nominerade elmarknadsoperatörer** ska ge marknadsaktörer möjlighet att handla med energi under tidsintervaller som är minst lika korta som avräkningsperioden för obalanser på både dagen före- och intradagsmarknaderna.

3. ***Nominerade elmarknadsoperatörer*** ska tillhandahålla produkter för handel på dagen före- och intradagsmarknaderna som är tillräckligt små, så att bud kan lämnas på **500 kW** eller mindre, för att möjliggöra effektivt deltagande med efterfrågefleksibilitet, energilagring och småskalig förnybar energi, ***inbegripet direkt deltagande av kunder***.
4. Senast den 1 januari **2021** ska avräkningsperioden för obalanser vara 15 minuter i alla ***planeringsområden, såvida inte tillsynsmyndigheterna har beviljat ett undantag eller en avvikelse. Undantag får beviljas endast till och med den 31 december 2024.***

Från den 1 januari 2025 ska avräkningsperioden för obalanser inte överstiga 30 minuter när alla tillsynsmyndigheter i ett synkronområde har beviljat en avvikelse.

Artikel 9

Terminsmarknader

1. I enlighet med förordning (EU) 2016/1719 ska de systemansvariga för överföringssystem utfärda långsiktiga överföringsrättigheter eller ha vidtagit likvärdiga åtgärder så att marknadsaktörerna, **inbegripet** ägare till kraftproduktionsanläggningar som utnyttjar förnybara energikällor, kan risksäkra priser över elområdesgränser, **såvida inte en bedömning av terminsmarknaden vid elområdesgränserna som gjorts av de behöriga tillsynsmyndigheterna visar att det finns tillräckliga möjligheter till risksäkring i de berörda elområdena.**
2. Långsiktiga överföringsrättigheter ska tilldelas på ett transparent, marknadsbaserat och icke-diskriminerande sätt genom en gemensam tilldelningsplattform. ■
3. Marknadsoperatörer ska, med iakttagande av unionens konkurrensrätt, kunna utveckla terminsprodukter för risksäkring, även terminsprodukter för risksäkring på lång sikt, för att ge marknadsaktörerna, **däribland** ägare till kraftproduktionsanläggningar som använder förnybara energikällor, lämpliga möjligheter att skydda sig mot ekonomiska risker till följd av prisvariationer. Medlemsstaterna får inte kräva att sådan risksäkring begränsas till handel inom en medlemsstat eller ett elområde.

Artikel 10

Tekniska budgivningsgränser

1. Det får inte finnas ett högsta ***eller*** lägsta gränsvärde för grossistpriset på el . Denna bestämmelse ska tillämpas på bland annat bud och clearingpris inom alla tidsramar och omfatta balansenergi och obalanspriser, utan att ***det påverkar de tekniska prisgränser som får tillämpas inom balanstidsramen och inom de tidsramar för dagen före- och intradagsmarknader i enlighet med punkt 2.***
2. ***Nominerade elmarknadsoperatörer får tillämpa harmoniserade gränsvärden på de maximala och minimala clearingpriserna för dagen före- och intradagstidsramarna . Dessa gränsvärden ska vara tillräckligt höga för att inte i onödan begränsa handeln, ska harmoniseras för den inre marknaden och beakta det lägsta värdet av förlorad last. Nominerade elmarknadsoperatörer ska införa en transparent mekanism för att automatiskt anpassa de tekniska budgivningsgränserna i god tid i händelse att de angivna gränsvärdena förväntas nås. De anpassade högre gränsvärdena ska förbli tillämpliga tills ytterligare höjningar inom ramen för mekanismen krävs.***

3. Systemansvariga för överföringssystem får inte vidta åtgärder för att ändra grossistpriserna. ■
4. *Tillsynsmyndigheter eller, när en medlemsstat har utsett en annan behörig myndighet för det ändamålet, denna utsedda behöriga myndighet*, ska kartlägga de strategier och åtgärder som tillämpas inom deras territorium och som skulle kunna bidra till att indirekt begränsa **grossistprisbildning**, inklusive begränsning av bud som rör aktivering av balansenergi, kapacitetsmekanismer, åtgärder från de systemansvariga för överföringssystem, åtgärder avsedda att utmana marknadsresultat eller förhindra missbruk av dominerande ställning, eller ineffektivt definierade elområden.
5. Om en *tillsynsmyndighet eller annan utsedd behörig myndighet* har identifierat en strategi eller åtgärd som skulle kunna användas för att begränsa **grossistprisbildning** ska den vidta alla lämpliga åtgärder för att undanröja eller, om detta inte är möjligt, mildra verkningarna av den strategin eller åtgärden på budgivningen. Medlemsstaterna ska lämna en rapport till kommissionen senast den ... [*sex månader efter ikraftträdandet*] och närmare beskriva de åtgärder de har vidtagit eller avser att vidta.

Artikel 11

Värde av förlorad last

1. Senast den ... [ett år efter den dag då denna förordning träder i kraft], **om detta krävs för att fastställa en standard för tillförlitlighet i enlighet med artikel 25, ska tillsynsmyndigheter eller, när en medlemsstat har utsett en annan behörig myndighet för ändamålet**, denna utsedda behöriga myndighet, fastställa en enda uppskattning av värdet av förlorad last (Value of Lost Load) på sitt territorium. Denna uppskattning ska göras allmänt tillgänglig. **Tillsynsmyndigheter eller andra utsedda behöriga myndigheter** får fastställa olika **uppskattningar** för olika elområden om de har mer än ett elområde inom sina territorier. **Om ett elområde består av territorier i mer än en medlemsstat ska de berörda tillsynsmyndigheterna eller andra utsedda behöriga myndigheter fastställa en enda uppskattning av värdet av förlorad last för det elområdet.** Vid fastställandet av den enda uppskattningen av värdet av förlorad last ska **tillsynsmyndigheter eller andra utsedda myndigheter** tillämpa den metod som avses i artikel 23.6.
2. Tillsynsmyndigheter och utsedda behöriga myndigheter ska uppdatera sina uppskattningar av värdet av förlorad last minst vart femte år, **eller tidigare om de observerar en betydande förändring.**

Artikel 12

Dirigering av produktion och efterfrågefleksibilitet

1. Dirigering av kraftproduktionsanläggningar och efterfrågefleksibilitet ska vara icke-diskriminerande, *transparent* och, *om inte annat föreskrivs enligt artikel 12.2–12.6*, marknadsbaserad **■**.
2. *Utan att det påverkar artiklarna 107, 108 och 109 i EUF-fördraget ska medlemsstaterna säkerställa att systemansvariga vid dirigering av elproduktionsanläggningar prioriterar produktionsanläggningar som använder förnybara energikällor, i den utsträckning driftssäkerheten för det nationella elsystemet tillåter detta, på grundval av transparenta och icke-diskriminerande kriterier och när dessa kraftproduktionsanläggningar är antingen:*
  - a) *Kraftproduktionsanläggningar* som använder förnybara energikällor **■** med en installerad elproduktionskapacitet på mindre än **400 kW**.
  - b) Demonstrationsprojekt för innovativa teknikformer, *som ska underställas tillsynsmyndighetens godkännande, under förutsättning att denna prioritering begränsas till den tid och omfattning som är nödvändig för att uppnå syftet med demonstrationen.*

3. *En medlemsstat får besluta att inte tillämpa prioriterad inmatning på kraftproduktionsanläggningar som avses i punkt 2 a med idrifttagning minst sex månader efter det beslutet, eller att tillämpa en lägre minimikapacitet än vad som anges i punkt 2 a, på följande villkor:*
- a) *Den har välfungerande likvida intradagsmarknader och andra grossist- och balansmarknader och att dessa marknader är fullt tillgängliga för alla marknadsaktörer i enlighet med denna förordning.*
  - b) *Dess regler för omdirigering och hantering av överbelastning är transparenta för alla marknadsaktörer.*

- c) *Medlemsstaternas nationella bidrag till unionens bindande övergripande mål för andelen energi från förnybara energikällor i enlighet med artikel 3.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001²³ och artikel 4 a 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999²⁴ är minst lika med det motsvarande resultatet av formeln i bilaga II till förordning (EU) 2018/1999 och medlemsstatens andel energi från förnybara energikällor inte ligger under referenspunkterna enligt artikel 4 a 2 i förordning (EU) 2018/1999, eller, alternativt, medlemsstatens andel energi från förnybara energikällor av bruttoförbrukningen av el är minst 50 %.*
- d) *Medlemsstaten har anmält det planerade undantaget till kommissionen, med en ingående beskrivning av hur villkoren i leden a, b och c uppfylls.*
- e) *Medlemsstaten har offentliggjort det planerade undantaget, och en detaljerad motivering för att bevilja undantaget, med vederbörlig hänsyn till skyddet av kommersiellt känsliga uppgifter när så krävs.*

---

²³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (EUT L 328, 21.12.2018, s. 82).

²⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 328, 21.12.2018, s. 1).

Alla undantag ska undvika retroaktiva ändringar av anläggningar som redan omfattas av prioriterad inmatning, utan hinder av eventuella avtal mellan en medlemsstat och en produktionsanläggning på frivillig basis.

Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 107, 108 och 109 i EUF-fördraget får medlemsstaterna ge anläggningar som är berättigade till prioriterad inmatning incitament att frivilligt avstå från prioriterad inmatning.

4. *Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 107, 108 och 109 i EUF-fördraget får medlemsstaterna föreskriva prioriterad inmatning för el som produceras i kraftproduktionsanläggningar som använder högeffektiv kraftvärme med en installerad elproduktionskapacitet på mindre än 400 kW.*

5. *För kraftproduktionsanläggningar som tagits i drift från och med den 1 januari 2026 ska punkt 2 a tillämpas endast på **kraftproduktionsanläggningar** som använder förnybara energikällor **■** och har en installerad elproduktionskapacitet på mindre än **200 kW**.*

6. *Utan att det påverkar avtal som ingåtts före den ... [den dag då denna förordning träder i kraft] ska kraftproduktionsanläggningar* som använder förnybara energikällor eller högeffektiv kraftvärme och som har driftsatts före den ... [den dag då denna förordning träder i kraft] och som när de driftsattes var föremål för prioriterad inmatning enligt artikel 15.5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU eller artikel 16.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG²⁵, **fortsätta att dra nytta av** prioriterad inmatning. Prioriterad inmatning ska inte längre tillämpas från och med den dag då **kraftproduktionsanläggningen** blir föremål för betydande ändringar, vilket ska anses vara fallet åtminstone när ett nytt anslutningsavtal krävs eller när kraftproduktionsanläggningens kapacitet ökas.
7. Prioriterad inmatning får inte äventyra en säker drift av elsystemet, får inte användas för att rättfärdiga inskränkningar i kapacitet mellan elområden utöver vad som föreskrivs i artikel 16 och ska baseras på transparenta och icke-diskriminerande kriterier.

---

²⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG (EUT L 140, 5.6.2009, s. 16).

Artikel 13

Omdirigering

1. Omdirigering av produktion och omdirigering av efterfrågefleksibilitet ska baseras på objektiva, transparenta och icke-diskriminerande kriterier. ***Den ska vara öppen för produktion oavsett teknik, för all energilagring och för all efterfrågefleksibilitet, inklusive för dem som är baserade i andra medlemsstater, om detta är tekniskt genomförbart.***
2. De resurser som omdirigeras ska väljas bland de ***produktionsanläggningar, energilagringsanläggningar eller anläggningar*** för efterfrågefleksibilitet som använder marknadsbaserade mekanismer, och de ska ersättas ekonomiskt. ***Bud på balansenergi som används för omdirigering ska inte fastställa priset på balansenergi.***
3. Icke-marknadsbaserad omdirigering av produktion, ***energilagring och efterfrågefleksibilitet*** får endast användas om:
  - a) Inget marknadsbaserat alternativ är tillgängligt.
  - b) Alla tillgängliga marknadsbaserade resurser har använts.

- c) Antalet tillgängliga kraft*produktionsanläggningar, energilagringsanläggningar eller anläggningar för efterfrågefleksibilitet* i området och lämpliga för tillhandahållande av tjänsten är för lågt för att säkerställa effektiv konkurrens.
- d) *Den aktuella nätsituationen leder till överbelastning på ett så regelbundet och förutsebart sätt att marknadsbaserad omdirigering skulle innebära regelbunden strategisk budgivning, vilket skulle öka den interna överbelastningsnivån, och den berörda medlemsstaten har antagit en handlingsplan för att hantera denna överbelastning eller säkerställer att den tillgängliga minimikapaciteten för handel mellan elområden är i enlighet med artikel 16.8.*

4. De berörda systemansvariga för överföringssystem *och* systemansvariga för distributionssystem ska minst en gång per år överlämna en rapport till den behöriga tillsynsmyndigheten *om följande*:

- a) *Utvecklingsnivån och effektiviteten hos marknadsbaserade mekanismer för omdirigering av produktionsanläggningar, energilagringsanläggningar och anläggningar för efterfrågefleksibilitet.*
- b) *Skälen, volymerna i MWh och typen av produktionskälla som omfattas av omdirigering.*

- c) De åtgärder som vidtagits för att minska behovet av omdirigering nedåt *avseende produktionsanläggningar som använder förnybara energikällor eller högeffektiv kraftvärme* i framtiden, *inklusive investeringar i digitalisering av nätinfrastrukturen och i tjänster som ökar flexibiliteten.*

Den berörda tillsynsmyndigheten ska överlämna rapporten till Acer och offentliggöra en sammanfattning av de uppgifter som avses i första stycket leden a, b och c, tillsammans med rekommendationer om förbättringar, vid behov.

5. Med förbehåll för krav som rör upprätthållandet av nätets tillförlitlighet och säkerhet och på grundval av transparenta och icke-diskriminerande kriterier som fastställs av tillsynsmyndigheterna ska systemansvariga för överföringssystem och systemansvariga för distributionssystem göra följande:
- a) Garantera överförings- och distributionsnätens förmåga att överföra el som produceras från förnybara energikällor eller högeffektiv kraftvärme med minsta möjliga ■ omdirigering, vilket inte ska hindra att nätplaneringen tar hänsyn till begränsad ■ omdirigering om systemansvariga för överföringssystem och systemansvariga för distributionssystem ***på ett transparent sätt kan visa att detta är mer ekonomiskt lönsamt och inte överskrider 5 % av den årliga producerade elen vid anläggningar som använder förnybara energikällor och som är direkt anslutna till sina respektive nät, såvida inte annat föreskrivs av en medlemsstat där el från kraftproduktionsanläggningar som använder förnybara energikällor eller högeffektiv kraftvärme står för över 50 % av den årliga bruttoförbrukningen av el.***
  - b) Vidta lämpliga nätrelaterade och marknadsrelaterade driftsåtgärder för att minimera ■ omdirigering nedåt av el som produceras från förnybara energikällor och högeffektiv kraftvärme.

c) *Säkerställa att deras nät är tillräckligt flexibla för att de ska kunna förvalta dem.*

6. Om icke marknadsbaserad omdirigering nedåt ■ utnyttjas ska följande principer tillämpas:

a) *Kraftproduktionsanläggningar* som använder förnybara energikällor ska bli föremål för omdirigering nedåt ■ endast om inga andra alternativ finns eller om andra lösningar skulle leda till *kraftigt* oproportionella kostnader eller *allvarliga* risker för nÄtsäkerheten.

b) *El som produceras i en* högeffektiv *kraftvärmeprocess* ska bli föremål för omdirigering nedåt ■ endast om inga andra alternativ än ■ omdirigering nedåt av *kraftproduktionsanläggningar* som utnyttjar förnybara energikällor finns, eller om andra lösningar skulle leda till oproportionella kostnader eller *allvarliga* risker för nÄtsäkerheten.

c) Egenproducerad el från produktionsanläggningar som utnyttjar förnybara energikällor eller högeffektiv kraftvärme och som inte matas in i överförings- eller distributionsnätet får omdirigeras neråt endast om ingen annan lösning finns för att lösa nÄtsäkerhetsproblem.

- d) Omdirigering nedåt ■ enligt leden a–c ska vara vederbörligen motiverad, på ett transparent sätt. Motiveringen ska ingå i rapporten enligt punkt 3.
7. Om icke marknadsbaserad ■ omdirigering utnyttjas ska den vara föremål för ekonomisk ersättning från den systemansvarige som efterfrågar ■ omdirigeringen till **operatören av produktionsanläggningar, energilagringsanläggningar eller anläggningar för efterfrågefleksibilitet, utom i fråga om producenter som godtagit ett anslutningsavtal enligt vilket säker leverans av energi inte garanteras**. Den ekonomiska ersättningen ska vara minst lika med den högsta av följande delar **eller en kombination av dem om tillämpning av endast den högre skulle leda till en omotiverat låg eller omotiverat hög ersättning**:
- a) Extra driftskostnader till följd av ■ omdirigeringen, t.ex. extra bränslekostnader i fråga om omdirigering uppåt, eller tillhandahållande av reservvärme i fråga om omdirigering nedåt av **kraftproduktionsanläggningar** som använder högeffektiv kraftvärme.

- b) ■ Nettointäkterna från den försäljning av el på dagen före-marknaden som kraft*produktionsanläggningar, energilagring*sanläggningar eller anläggningar för *efterfrågeflexibilitet* skulle ha inbringat utan begäran om ■ omdirigering; om ekonomiskt stöd beviljats till *produktionsanläggningar, energilagring*sanläggningar eller anläggningar för *efterfrågeflexibilitet*, baserat på den mängd el som produceras eller förbrukas, ska ekonomiskt stöd som skulle ha erhållits om det inte hade varit för begäran om omdirigering anses vara en del av nettointäkterna.

Kapitel III

Tillträde till nät och hantering av överbelastning

Avsnitt 1

Kapacitetstilldelning

Artikel 14

Översyn av elområden

1. ***Medlemsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att hantera överbelastning.***
Elområdesgränser ska baseras på långsiktiga, strukturella överbelastningar i överföringsnätet **■**. ***Elområden får inte innehålla sådana strukturella överbelastningar såvida inte dessa saknar inverkan på angränsande elområden eller, som ett tillfälligt undantag, dessas inverkan på angränsande elområden mildras genom korrigerande åtgärder och de angränsande elområdena inte leder till minskad kapacitet för handel mellan elområden, i enlighet med kraven i artikel 16.*** Elområdeskonfigurationen i unionen ska utformas på ett sådant sätt att ekonomisk effektivitet och möjligheter till handel mellan elområden i enlighet med artikel 16 maximeras, samtidigt som försörjningstryggheten upprätthålls.

2. *Entso för el ska vart tredje år rapportera om strukturella överbelastningar och andra större fysiska överbelastningar mellan och inom elområden, inklusive platsen och frekvensen för sådana överbelastningar i enlighet med den riktlinje för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastningar som antagits på grundval av artikel 18.5 i förordning (EG) nr 714/2009. Den rapporten ska innehålla en bedömning av huruvida kapaciteten för handel mellan elområden nådde upp till den linjära utvecklingen i enlighet med artikel 15 eller minimikapaciteten enligt artikel 16 i den här förordningen.*

3. För att säkerställa en optimal *konfiguration* av *elområden* ska en översyn av elområden utföras. Denna översyn ska *kartlägga all strukturell överbelastning och* inbegripa analys av *olika konfigurationer* av *elområden* på ett samordnat sätt, med deltagande av intressenter som påverkas, från alla *berörda* medlemsstater ■ , i enlighet med *riktlinjen för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning som antagits på grundval av artikel 18.5 i förordning (EG) nr 714/2009. Nuvarande elområden ska bedömas utifrån sin förmåga att skapa en tillförlitlig marknad, inbegripet en tillräckligt flexibel produktion och belastningskapacitet, som är avgörande för att undvika flaskhalsar i nätet, balansera efterfrågan och tillgång på el samt skapa långsiktig säkerhet för investeringar i nätinфраstruktur.*

4. *Med avseende på tillämpningen av denna artikel och artikel 15 avses med berörda medlemsstater, systemansvariga för överföringssystem eller tillsynsmyndigheter de medlemsstater, systemansvariga för överföringssystem eller tillsynsmyndigheter som deltar i översynen av elområdeskonfigurationen och även medlemsstater i samma kapacitetberäkningsregion i enlighet med den riktlinje för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning som antagits på grundval av artikel 18.5 i förordning (EG) nr 714/2009.*

5. *Senast den ... [3 månader efter den dag då denna förordning träder ikraft] ska alla berörda systemansvariga för överföringssystem lägga fram ett förslag till den metod och de antaganden som ska användas i processen för översyn av elområden samt om de alternativa elområdeskonfigurationer som ska övervägas för godkännande av de berörda tillsynsmyndigheterna. De berörda tillsynsmyndigheterna ska nå ett enhälligt beslut om förslaget inom tre månader från dagen för överlämnande av förslaget. Om tillsynsmyndigheterna inte kan nå ett enhälligt beslut om förslaget inom denna tidsram, ska Acer inom ytterligare tre månader besluta om den metod och de antaganden, och de alternativa elområdeskonfigurationer som ska övervägas. Metoden ska baseras på strukturella överbelastningar som inte förväntas kunna undanröjas inom de följande tre åren, med vederbörlig hänsyn till konkreta framsteg i infrastrukturutvecklingsprojekt som förväntas vara genomförda inom de följande tre åren.*

6. *På grundval av den metod och de antaganden som godkänts enligt punkt 5 ska de systemansvariga för överföringssystem som deltar i översynen av elområden ■ lägga fram ett gemensamt förslag för de berörda medlemsstaterna eller deras utsedda behöriga myndigheter om huruvida de ska ändra eller bibehålla elområdeskonfigurationen, senast 12 månader efter godkännandet av metoden och antagandena i enlighet med punkt 4. Andra medlemsstater, avtalsslutande parter i energigemenskapen eller andra tredjeländer som delar samma synkrona område med någon relevant medlemsstat får lämna synpunkter. ■*
7. *Om strukturell överbelastning har konstaterats i den rapport som avses i punkt 2 i denna artikel eller i översynen av elområden enligt punkt 5 i denna artikel eller av en eller flera systemansvariga för överföringssystem i deras kontrollområden, i en rapport som godkänts av den behöriga tillsynsmyndigheten, ska medlemsstaten med konstaterad strukturell överbelastning, i samarbete med sina systemansvariga för överföringssystem, inom sex månader från mottagandet av rapporten, besluta att antingen utarbeta nationella eller multinationella handlingsplaner enligt artikel 15 eller att se över och ändra sin elområdeskonfiguration. Dessa beslut ska omedelbart anmälas till kommissionen och Acer.*

8. *För de medlemsstater som har valt att ändra elområdeskonfigurationen i enlighet med artikel 6 ska de berörda medlemsstaterna nå ett enhälligt beslut inom sex månader från den anmälan som avses i punkt 6. Andra medlemsstater får lämna synpunkter till de berörda medlemsstaterna, som bör ta hänsyn till dessa synpunkter när de fattar sitt beslut. Beslutet ska motiveras och anmälas till kommissionen och Acer. Om de berörda medlemsstaterna inte kan nå ett enhälligt beslut inom dessa sex månader ska de omedelbart underrätta kommissionen om detta. Som en sista utväg ska kommissionen efter samråd med Acer anta ett beslut om huruvida elområdeskonfigurationen i och mellan dessa medlemsstater ska ändras eller bibehållas, senast sex månader efter mottagandet av en sådan anmälan.*
9. *Medlemsstaterna och kommissionen ska samråda med berörda intressenter innan de antar ett beslut enligt denna artikel 11.*

10. *Ett beslut som antagits enligt denna artikel ska ange datum för genomförandet av en ändring. Genomförandedatumet ska balansera behovet av snabb förändring med praktiska överväganden, inbegripet terminshandel med el. **Beslutet** får fastställa lämpliga övergångsarrangemang .*
11. *Om ytterligare översyner av elområden inleds enligt **den riktlinje för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning som antagits på grundval av artikel 18.5 i förordning (EG) nr 714/2009 ska den här artikeln gälla.***

Artikel 15

Handlingsplaner

1. *Efter antagandet av ett beslut enligt artikel 14.7 ska medlemsstaten med konstaterad strukturell överbelastning utarbeta handlingsplaner i samarbete med sina tillsynsmyndigheter. Dessa handlingsplaner ska innehålla en konkret tidsplan för antagande av åtgärder för att minska de konstaterade strukturella överbelastningarna inom fyra år efter antagandet av det beslutet enligt artikel 14.7.*

2. *Oberoende av de konkreta framsteg som görs inom ramen för handlingsplanen ska medlemsstaterna säkerställa, utan att det påverkar undantagen enligt artikel 16.9 eller 16.3, att kapaciteten för handel mellan elområden ökar varje år tills den minimikapacitet som föreskrivs i artikel 16.8 uppnåts. Denna minimikapacitet ska uppnås senast den 31 december 2025.*

Dessa årliga ökningar ska åstadkommas genom en linjär utveckling. Den utvecklingen ska antingen utgå från den tilldelade kapaciteten vid gränsen eller i ett kritiskt linjesegment under året före antagandet av handlingsplanen eller från genomsnittskapaciteten under de tre åren före antagandet av handlingsplanen, beroende på vad som är högst. Medlemsstaterna ska, när de genomför sina handlingsplaner, säkerställa att den kapacitet som görs tillgänglig för gränsöverskridande handel i enlighet med artikel 16.8, minst motsvarar den linjära utvecklingens värden, bland annat genom att använda korrigerande åtgärder i kapacitetsberäkningsregionen.

3. *Den eller de medlemsstater som genomför handlingsplanen ska stå för kostnaderna för de korrigerande åtgärder som krävs för att uppnå den linjära utveckling som avses i punkt 2 eller för att tillgängliggöra kapacitet mellan elområden vid de gränser eller kritiska linjesegment som berörs av handlingsplanen.*

4. *Varje år under genomförandet av handlingsplanen och inom sex månader efter det att den har löpt ut ska de berörda systemansvariga för överföringssystem bedöma huruvida den tillgängliga gränsöverskridande kapaciteten har nått den linjära utvecklingen under de senaste 12 månaderna, eller från och med den 1 januari 2026, den minimikapacitet som anges i artikel 16.8. De ska överlämna sin bedömning till Acer och till berörda tillsynsmyndigheter. Före utarbetandet av rapporten ska varje systemansvarig för överföringssystem överlämna sina bidrag till rapporten, inklusive alla relevanta uppgifter, till sin tillsynsmyndighet för godkännande.*

5. *I fråga om de medlemsstater för vilka den bedömning som avses i punkt 4 visar att en systemansvarig för överföringssystem inte har uppfyllt den linjära utvecklingen, ska de berörda medlemsstaterna, inom sex månader från mottagandet av den bedömningsrapport som avses i punkt 4, enhälligt besluta om elområdeskonfigurationen inom och mellan dessa medlemsstater ska ändras eller bibehållas. I sitt beslut ska de berörda medlemsstaterna beakta synpunkter som lämnats av andra medlemsstater. De berörda medlemsstaternas beslut ska motiveras och anmälas till kommissionen och Acer.*

De berörda medlemsstaterna ska omedelbart underrätta kommissionen om de inte kommer fram till ett enhälligt beslut inom den fastställda tidsramen. Inom sex månader från mottagandet av en sådan underrättelse ska kommissionen, som en sista utväg och efter samråd med Acer och berörda intressenter, anta ett beslut om huruvida elområdeskonfigurationen ska ändras eller bibehållas i och mellan dessa medlemsstater.

6. *Sex månader innan handlingsplanen löper ut ska medlemsstaten med konstaterad strukturell överbelastning besluta om den ska hantera kvarstående interna överbelastningar genom att ändra sitt elområde eller om den ska hantera kvarstående interna överbelastningar som den själv ska bekosta.*
7. *Om ingen handlingsplan har fastställts inom sex månader från det att en strukturell överbelastning enligt artikel 14.7 har konstaterats, ska de berörda systemansvariga för överföringssystem, inom tolv månader från detta konstaterande, bedöma om den tillgängliga gränsöverskridande kapaciteten under de föregående tolv månaderna har nått den minimikapacitet som anges i artikel 16.8 och ska överlämna en bedömningsrapport till berörda tillsynsmyndigheter och Acer.*

Före utarbetandet av rapporterna ska varje systemansvarig för överföringssystem överlämna sitt bidrag till rapporten, inklusive alla relevanta uppgifter, till sin tillsynsmyndighet för godkännande. Om bedömningen visar att en systemansvarig för överföringssystem inte har respekterat minimikapaciteten, ska den beslutsprocess som fastställs i punkt 5 i den här artikeln tillämpas.

Artikel 16

Allmänna principer om kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning

1. Problem med överbelastning i nätet ska åtgärdas med icke-diskriminerande, marknadsbaserade lösningar som ger effektiva ekonomiska signaler till berörda marknadsaktörer och berörda systemansvariga för överföringssystem. Problem med överbelastning i nätet ska lösas med metoder som inte bygger på transaktioner, dvs. metoder som inte innefattar ett val mellan enskilda marknadsaktörers kontrakt. När den systemansvarige för överföringssystem vidtar driftsåtgärder för att säkerställa att den systemansvariges överföringssystem förblir i normaldrifttillstånd ska den systemansvarige för överföringssystem ta hänsyn till inverkan från dessa åtgärder på angränsande kontrollområden och samordna dessa åtgärder med andra systemansvariga för överföringssystem som påverkas, såsom föreskrivs i förordning (EU) 2015/1222.

2. Förfaranden för att inskränka handeln får tillämpas endast i nödfall när den systemansvarige för överföringssystem tvingas vidta omedelbara åtgärder och omdirigering eller motköp inte är möjliga. Alla sådana förfaranden ska tillämpas på ett icke-diskriminerande sätt. Utom i fall av force majeure ska marknadsaktörer få kompensation för inskränkning av tilldelad kapacitet.

3. ***Regionala samordningscentrum ska genomföra samordnad kapacitetsberäkning i enlighet med punkterna 4 och 8 i denna artikel, såsom föreskrivs i artikel 37.1 a och artikel 42.1.***

Regionala samordningscentrum ska beräkna kapacitet mellan elområden, med iakttagande av driftssäkerhetsgränser, genom att använda uppgifter från systemansvariga för överföringssystem, inbegripet uppgifter om den tekniska tillgången till korrigerande åtgärder, med undantag för förbrukningsfrånkoppling. Om regionala samordningscentrum konstaterar att de tillgängliga korrigerande åtgärderna i kapacitetsberäkningsregionen eller mellan kapacitetsberäkningsregioner inte är tillräckliga för att nå den linjära utvecklingen enligt artikel 15.2 eller den minimikapacitet som anges i punkt 8 i den här artikeln, samtidigt som driftssäkerhetsgränserna respekteras, kan de, som en sista utväg, fastställa samordnade åtgärder som minskar kapaciteten mellan elområden i enlighet därmed. Systemansvariga för överföringssystem får avvika från samordnade åtgärder när det gäller samordnad kapacitetsberäkning och samordnad säkerhetsanalys endast i enlighet med artikel 42.2.

Senast tre månader efter det att de regionala samordningscentrumen tagits i drift enligt artikel 35.2 och var tredje månad därefter, ska de regionala samordningscentrumen överlämna en rapport till berörda tillsynsmyndigheter och till Acer om eventuella kapacitetsminskningar eller avvikelser från samordnade åtgärder enligt andra stycket, samt bedöma hur ofta de förekommer och, när det är nödvändigt, lämna rekommendationer om hur sådana avvikelser kan undvikas i framtiden. Om Acer konstaterar att förutsättningarna för en avvikelse enligt denna punkt inte föreligger eller att de är av strukturellt slag ska Acer avge ett yttrande till berörda tillsynsmyndigheter och kommissionen. De behöriga tillsynsmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder mot systemansvariga för överföringssystem eller regionala samordningscentrum i enlighet med artikel 59 eller 62 i direktiv (EU) 2019/...⁺ om förutsättningarna för en avvikelse enligt denna punkt inte fanns.

Strukturella avvikelser ska behandlas i en handlingsplan som avses i artikel 14.7 eller i en uppdatering av en befintlig handlingsplan.

⁺ EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

4. Den maximala **kapacitetsnivån** hos sammanlänkningarna och de överföringsnät som **påverkas av** gränsöverskridande **kapacitet** ska ställas till förfogande för marknadsaktörer som uppfyller säkerhetsnormerna för säker nätdrift. Motköp och omdirigering, inklusive gränsöverskridande omdirigering, ska utnyttjas **för att nå den minimikapacitet som föreskrivs i punkt 8. Ett samordnat och icke-diskriminerande förfarande för gränsöverskridande korrigerande åtgärder ska tillämpas för att möjliggöra detta maximerande, efter införandet av en metod för att dela motköps- och omdirigeringskostnader.**
5. Kapacitet får tilldelas med hjälp av explicita kapacitetsauktioner eller implicita auktioner som omfattar både kapacitet och energi. Båda metoderna kan samexistera för samma sammanlänkning. För intradagshandel ska kontinuerlig handel, som får kompletteras med auktioner, utnyttjas.

6. ***Vid överbelastning ska de högsta giltiga buden för nätkapacitet som, antingen implicit eller explicit, erbjuder högst värde för den knappa överföringskapaciteten inom en given tidsram vinna.*** Utom för nya sammanlänkningskapaciteter som omfattas av ett undantag enligt artikel 7 i förordning (EG) nr 1228/2003, artikel 17 i förordning (EG) nr 714/2009 eller artikel 63 i den här förordningen, är det förbjudet att fastställa acceptpriser inom ramen för kapacitetstilldelningsmetoderna.
7. Kapacitet ska kunna handlas fritt på sekundär basis, under förutsättning att den systemansvarige för överföringssystem informeras tillräckligt lång tid i förväg. Om en systemansvarig för överföringssystem vägrar genomföra en sekundär handel (transaktion) måste detta på ett tydligt och transparent sätt meddelas och förklaras för alla marknadsaktörer av den systemansvarige för överföringssystem och meddelas tillsynsmyndigheten.
8. Systemansvariga för överföringssystem får inte begränsa den mängd sammanlänkningskapacitet som ska göras tillgänglig för ■ marknadsaktörer för att lösa överbelastning inom sitt eget ***elområde eller som ett sätt att hantera flöden som är en följd av interna transaktioner inom elområden. Utan att det påverkar tillämpningen av undantagen enligt punkterna 3 och 9 i denna artikel och tillämpningen av artikel 15.2, ska denna punkt anses vara uppfylld om följande miniminivåer av tillgänglig kapacitet för handel mellan elområden uppnåtts:***
- a) ***För gränser där en metod med samordnad nettoöverföringskapacitet används ska det lägsta tröskelvärdet vara 70 % av överföringskapaciteten samtidigt som driftssäkerhetsgränserna respekteras, med beaktande av oförutsedda händelser, såsom fastställs i enlighet med den riktlinje för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning som antagits på grundval av artikel 18.5 i förordning (EG) nr 714/2009.***

b) För gränser som använder en flödesbaserad metod ska minimikapaciteten vara en marginal som fastställs vid kapacitetsberäkningen och finns tillgänglig för flöden som följer av utbyten mellan elområden. Den marginalen ska vara 70 % av kapaciteten, samtidigt som driftssäkerhetsgränserna för kritiska linjesegment för utbyte mellan och inom elområden respekteras, med beaktande av oförutsedda händelser, såsom fastställts i enlighet med den riktlinje för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning som antagits på grundval av artikel 18.5 i förordning (EG) nr 714/2009.

Den totala mängden på 30 % får användas för säkerhetsmarginaler, ringflöden och interna flöden för varje kritiskt linjesegment.

9. På begäran av *systemansvariga för överföringssystem i en kapacitetsberäkningsregion* får *de* berörda *tillsynsmyndigheterna*, om det är nödvändigt för att upprätthålla driftssäkerhet, bevilja ett undantag från *punkt 8 för förutsebara orsaker*. Ett sådant undantag, som inte får gälla inskränkning av redan tilldelad kapacitet enligt punkt 2, ska *beviljas för högst ett år i taget, eller upp till högst två år förutsatt att undantagets omfattning minskar avsevärt efter det första året. Omfattningen av ett sådant undantag ska strikt* begränsas till vad som är nödvändigt för att upprätthålla driftsäkerheten och de ska undvika diskriminering mellan interna utbyten och utbyten mellan elområden.

Innan ett undantag beviljas ska den berörda tillsynsmyndigheten samråda med tillsynsmyndigheterna i andra medlemsstater som utgör en del av de berörda kapacitetsberäkningsregionerna. Om en tillsynsmyndighet motsätter sig det föreslagna undantaget ska Acer besluta om det bör beviljas enligt artikel 6.10 a i förordning (EU) 2019/...⁺. Motiveringen och skälen för undantaget ska offentliggöras.

Om ett undantag beviljas ska de berörda systemansvariga för överföringssystem utarbeta och offentliggöra en metod och projekt som ska ge en långsiktig lösning på det problem som undantaget är avsett att lösa. Undantaget ska upphöra när tidsfristen för undantaget löpt ut eller när lösningen tillämpas, beroende på vilket som inträffar först.

⁺ EUT: För in numret på den förordning som finns i dokument PE- CONS 83/18 (2016/0378(COD)).

10. Marknadsaktörerna ska inom en rimlig period före den relevanta operativa perioden informera de berörda systemansvariga för överföringssystem om de har för avsikt att använda tilldelad kapacitet. Tilldelad kapacitet som inte kommer att utnyttjas ska på nytt göras tillgänglig på marknaden på ett öppet, transparent och icke-diskriminerande sätt.
11. De systemansvariga för överföringssystem ska, i den mån det är tekniskt möjligt, utnyttja kapacitetsbehoven för elflöden i motsatt riktning över den överbelastade sammanlänkingsförbindelsen för att utnyttja kapaciteten hos denna förbindelse maximalt. Med fullständig hänsyn tagen till näsäkerheten ska transaktioner som minskar överbelastning inte nekas.

12. De finansiella konsekvenserna av att de skyldigheter som är förbundna med kapacitetstilldelning inte uppfylls ska bäras av systemansvariga för överföringssystem eller nominerade elmarknadsoperatörer som är ansvariga för denna underlåtelse. Om marknadsaktörerna inte använder den kapacitet som de har åtagit sig att använda eller, när det gäller kapacitet som utauktionerats explicit, inte handlar på sekundär basis eller ger tillbaka kapaciteten i tid, ska de marknadsaktörerna förlora rättigheterna till denna kapacitet och betala en avgift som avspeglar kostnaderna. Avgifter som avspeglar kostnaderna för underlåtenhet att utnyttja kapacitet ska vara motiverade och proportionella. En systemansvarig som inte uppfyller sin skyldighet att leverera stabil överföringskapacitet ska vara skyldig att kompensera marknadsaktören för dennes förlust av kapacitetsrättigheter. Följdsador ska inte beaktas i detta hänseende. De viktigaste begreppen och metoderna för att fastställa ansvar vid bristande fullgörande av åtagandena ska fastställas i förväg med hänsyn till de finansiella följderna och ska granskas av den berörda tillsynsmyndigheten.

13. *Vid fördelningen av kostnader för korrigerande åtgärder mellan systemansvariga för överföringssystem ska regleringsmyndigheter analysera i vilken utsträckning flöden från interna transaktioner inom elområden bidrar till den överbelastning mellan två elområden som observerats, och fördela kostnaderna baserat på det bidraget till överbelastningen, till de systemansvariga för överföringssystem i elområden som ansvarar för att skapa sådana flöden, med undantag för kostnader som orsakas av flöden från interna transaktioner inom elområden som ligger under den förväntade nivån utan strukturell överbelastning i ett elområde.*

Den nivån ska analyseras och fastställas gemensamt av alla systemansvariga för överföringssystem i en kapacitetsberäkningsregion för varje enskild elområdesgräns och ska omfattas av godkännande av alla tillsynsmyndigheter i kapacitetsberäkningsregionen.

Artikel 17

Kapacitetstilldelning mellan elområden för olika tidsramar

1. Systemansvariga för överföringssystem ska på nytt beräkna tillgänglig kapacitet mellan elområden åtminstone efter stängningstid för kapacitetstilldelning mellan elområden på dagen före-marknaden och intradagsmarknaden. Systemansvariga för överföringssystem ska i den påföljande tilldelningen av kapacitet mellan elområden tilldela den tillgängliga kapaciteten mellan elområden plus eventuell återstående kapacitet mellan elområden som inte tidigare tilldelats och eventuell kapacitet mellan elområden som frigörs av innehavare av fysiska överföringsrättigheter från tidigare tilldelningar.

2. ***Systemansvariga för överföringssystem ska föreslå en lämplig struktur för tilldelningen av kapacitet mellan elområden för alla tidsramar, inbegripet dagen före-, intradags- och balansmarknader. Den tilldelningsstrukturen ska granskas av berörda tillsynsmyndigheter. Då de utarbetar sitt förslag ska de systemansvariga för överföringssystem beakta***
  - a) *marknadernas egenskaper,*

  - b) *driftsvillkoren för elsystemet, t.ex. följderna av en nettoberäkning av fast angivna scheman,*

c) harmoniseringsnivån för de procentsatser som tilldelats olika tidsramar och tidsramar som antagits för de olika mekanismer för kapacitetstilldelning mellan elområden som redan införts.

3. Om kapaciteten mellan elområden är tillgänglig efter stängningstid för kapacitetstilldelning mellan elområden på intradagsmarknaden ska systemansvariga för överföringssystem utnyttja kapaciteten mellan elområdena för att utbyta balansenergi eller hantera processen för nettning av obalanser.
4. **Om kapaciteten mellan elområden tilldelas i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver i enlighet med artikel 6.8 ska** systemansvariga för överföringssystem **■** använda de metoder som utvecklats i de riktlinjer för balanshållning avseende el som antagits på grundval av artikel 6.11 i förordning (EG) nr 714/2009 **■** .
5. Systemansvariga för överföringssystem får inte öka den säkerhetsmarginal som beräknas enligt förordning (EU) 2015/1222 på grund av utbytet av balanskapacitet eller delningen av reserver.

Avsnitt 2

Nätavgifter och intäkter från överbelastning

Artikel 18

Avgifter för tillträde till näten, *användning och förstärkning av näten*

1. De avgifter som tas ut av nätoperatörerna för tillträde till näten, inklusive avgifter för anslutning till näten, avgifter för användning av näten och, i tillämpliga fall, avgifter för därmed sammanhängande förstärkningar av näten, ska *avspegla kostnaderna*, vara ■ transparenta, beakta behovet av nätssäkerhet och nätflexibilitet och spegla de faktiska kostnaderna, i den mån dessa kostnader motsvaras av effektiva och strukturellt jämförbara nätoperatörers kostnader, samt tillämpas på ett icke-diskriminerande sätt. *Avgifterna ska inte inbegripa icke-relaterade kostnader för andra icke-relaterade politiska mål.*

*Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 15.1 och 15.6 i direktiv 2012/27/EU samt kriterierna i bilaga XI till det direktivet ska den metod som används för att fastställa nätavgifterna på ett neutralt sätt stödja generell systemeffektivitet på lång sikt genom prissignaler till kunderna och producenterna och framför allt tillämpas på ett sådant sätt att den inte leder till positiv eller negativ diskriminering mellan produktion som är ansluten på distributionsnivå och produktion som är ansluten på överföringsnivå. Nätavgifterna får inte leda till diskriminering, **varken positiv eller negativ**, av energilagring eller **energiaggregering**, och får inte verka hämmande **på egenproduktion, egenförbrukning eller** på deltagande i efterfrågefleksibilitet. Utan att det påverkar punkt 3 får avgifterna inte vara avståndsrelaterade.*

- 2. **Tariffmetoderna ska avspegla de fasta kostnaderna** för systemansvariga för överförings- och distributionssystem, och ska erbjuda tillräckliga incitament för systemansvariga för överförings- och distributionssystem på både kort och lång sikt, för att öka effektiviteten, inklusive energieffektiviteten, främja marknadsintegreringen **och** försörjningstryggheten och ge stöd till **effektiva** investeringar, **stöd till** relaterad forskningsverksamhet **samt att underlätta innovation i kundernas intresse inom exempelvis digitalisering, flexibilitetstjänster och sammanlänkningar.***

3. Vid behov ska den tariffnivå som tillämpas för producenter eller slutkunder, eller båda, tillhandahålla lokaliseringssignaler på unionsnivå och beakta de nätförluster och överbelastningar som orsakats, liksom investeringskostnader för infrastruktur.
4. När avgifterna för nättillträde fastställs, ska följande beaktas:
  - a) Inbetalningar och utbetalningar som uppstår på grund av kompensationsmekanismen mellan de systemansvariga för överföringssystem.
  - b) Både faktiska utbetalningar och inbetalningar, och betalningar som förväntas för kommande perioder, som beräknas på grundval av tidigare perioder.
5. Fastställandet av avgifterna för nättillträde enligt denna artikel får inte påverka de avgifter som uppstår av den hantering av överbelastning som avses i artikel 16.
6. Det får inte tas ut någon särskild nätavgift för enskilda transaktioner avseende ■ handel med el *mellan elområden*.

7. Distributionstariffer ska avspegla kostnaderna **och beakta** systemanvändarnas, inklusive aktiva kunders användning av distributionsnätet. **Distributionstariffer får innehålla element för nätanslutningskapacitet** och får differentieras på grundval av systemanvändarnas förbruknings- eller produktionsprofiler. Om medlemsstaterna har genomfört införandet av smarta mätersystem **ska** tillsynsmyndigheter överväga tidsdifferentierade nättariffer **när de fastställer eller godkänner överförings- och distributionstariffer eller metoderna för dessa i enlighet med artikel 59 i direktiv (EU) 2019/...**⁺ **och när det är lämpligt**, för att avspegla användningen av nätet på ett sätt som är transparent, **kostnadseffektivt** och förutsebart för slutkunden.
8. **Metoder för distributionstariffer** ska ge incitament till systemansvariga för distributionssystem ■ för **den mest kostnadseffektiva** driften och utvecklingen av sina nät, **inbegripet genom upphandling av tjänster**. För detta ändamål ska tillsynsmyndigheter betrakta ■ relevanta kostnader som berättigade och **inkludera** dessa relevanta kostnader i distributionstariffer, och **får** införa prestationsmål för att ge de systemansvariga incitament till att öka effektiviteten i sina nät, inklusive **genom** energieffektivitet, **flexibilitet och utveckling av smarta nät och intelligenta mätsystem**.

⁺ EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

9. Senast den ... [tre månader efter den dag då denna förordning träder ikraft] ska Acer, **för att minska risken för marknadsfragmentering, avge en rapport om bästa praxis** om metoder för överförings- och distributionstariffer, **med tillräckligt beaktande av nationella särdrag**. Denna **rapport om bästa praxis** ska åtminstone omfatta följande:
- a) Förhållandet mellan tariffer som tillämpas på producenter och tariffer som tillämpas på slutkunder.
  - b) De kostnader som ska täckas med tariffer.
  - c) Tidsdifferentierade nättariffer.
  - d) Lokaliseringssignaler.
  - e) Förhållandet mellan överförings- och distributionstariffer.
  - f) Metoder för att säkerställa transparens i tariffernas fastställande och struktur.
  - g) Grupper av nätanvändare som omfattas av tariffer, **inbegripet, i förekommande fall, dessa grupperns egenskaper, former för konsumtion och eventuella undantag från tariffer**.

h) Förluster i hög-, medel- och lågspänningsnät.

Acer ska uppdatera rapporten om bästa praxis minst en gång vartannat år.

10. *Tillsynsmyndigheterna ska ta vederbörlig hänsyn till rapporten om bästa praxis när de fastställer eller godkänner överförings- eller distributionstariffer eller metoderna för dessa, i enlighet med artikel 59 i direktiv (EU) 2019/...⁺.*

█

⁺ EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

Artikel 19

Intäkter från överbelastning

1. Förfaranden för hantering av överbelastning för en i förväg angiven tidsram får generera intäkter endast vid överbelastning som uppstår under den tidsramen, utom då det handlar om nya sammanlänkningsåtgärder som beviljats ett undantag enligt artikel 63 i denna förordning, artikel 17 i förordning (EG) nr 714/2009 eller artikel 7 i förordning (EG) nr 1228/2003. Förfarandet för fördelningen av dessa intäkter ska granskas av tillsynsmyndigheterna och det får vare sig snedvridda tilldelningsförfarandet till förmån för en part som begär kapacitet eller energi eller utgöra hinder för minskad överbelastning.
2. Följande mål ska prioriteras med avseende på tilldelning av inkomster från kapacitet mellan elområden
  - a) garantier för att den tilldelade kapaciteten faktiskt är tillgänglig, ***inbegripet kompensation för garanterad kapacitet***,

- b) *optimering av användningen av kapacitet mellan elområden* för att bibehålla eller öka överföringskapaciteten, *i tillämpliga fall genom samordnade korrigerande åtgärder, eller täckning av kostnader för nätinvesteringar i syfte att minska begränsningen i sammanlänknings.*
3. *Om de prioriterade mål som anges i punkt 2 har uppfyllts i tillräcklig grad, får intäkterna användas som en inkomst som ska beaktas av tillsynsmyndigheterna när dessa godkänner metoderna för beräkning av nättariffer eller fastställande av nättariffer, eller båda. Övriga intäkter ska placeras på ett separat internkonto tills dess att de kan användas för de ändamål som avses i punkt 2.*
4. Användningen av intäkter i enlighet med punkt 2 a *eller* b ska följa en metod som föreslås av **█** *de systemansvariga för överföringssystem efter samråd med tillsynsmyndigheterna och berörda intressenter och efter godkännande av Acer. De systemansvariga för överföringssystem ska lämna in förslag till metod till Acer senast den ... [12 månader efter den dag då denna förordning träder ikraft] och Acer ska fatta beslut om den föreslagna metoden inom sex månader från mottagandet.*

Acer får *begära att de systemansvariga för överföringssystem ändrar eller uppdaterar* den metod som avses i första stycket. *Acer* ska besluta om den ändrade eller uppdaterade metoden senast sex månader efter det att den lämnats in.

■

Metoden ska åtminstone ange de villkor enligt vilka intäkterna får användas för de ändamål som avses i punkt 2 ■ och de villkor enligt vilka dessa intäkter får placeras på ett separat internkonto för framtida användning samt hur länge dessa intäkter får placeras på ett sådant konto.

5. Systemansvariga för överföringssystem ska i förväg tydligt fastställa hur eventuella intäkter från överbelastning kommer att användas, och ska rapportera till tillsynsmyndigheterna om den faktiska användningen av dessa intäkter. Senast den **1 mars** varje år, ska tillsynsmyndigheterna **informera Acer och** offentliggöra en rapport som fastställer
- a) beloppet för de intäkter som uppburits för den tolv månadersperiod som slutar den **31 december föregående år,**
  - b) hur dessa intäkter har använts **enligt punkt 2,** inklusive de specifika projekt där intäkterna använts och det belopp som placerats på ett separat konto,
  - c) **det belopp som användes vid beräkningen av nättariffer,**
  - d) verifikation att det belopp som avses i led c överensstämmer med denna förordning **och den metod som utarbetats i enlighet med punkterna 3 och 4.**

Om vissa av kapacitetssintäkterna används vid beräkningen av nättariffer ska det av rapporten framgå på vilket sätt de systemansvariga för överföringssystem, i tillämpliga fall, har uppfyllt de prioriterade målen i punkt 2.

Kapitel IV
Resurstillräcklighet

Artikel 20

Resurstillräcklighet på den inre marknaden för el

1. Medlemsstaterna ska övervaka resurstillräckligheten inom sina territorier på grundval av den europeiska bedömningen av resurstillräcklighet enligt artikel 23. ***För att komplettera den europeiska bedömningen av resurstillräcklighet får medlemsstaterna dessutom utföra nationella bedömningar av resurstillräcklighet i enlighet med artikel 24.***
2. Om den europeiska bedömning av resurstillräcklighet som avses i artikel 23 ***eller den nationella*** bedömningen av resurstillräcklighet som avses i artikel 24 konstaterar ett resurstillräcklighetsproblem ska den berörda medlemsstaten kartlägga alla snedvridningar ***eller marknadsmisslyckanden*** till följd av lagstiftning som orsakat eller bidragit till att problemet uppstått.

3. Medlemsstater *med konstaterade resurstillräcklighetsproblem* ska utveckla och offentliggöra *en genomförandeplan med* en tidsplan för antagande av åtgärder för att undanröja alla konstaterade snedvridningar till följd av lagstiftning *eller marknadsmisslyckanden som en del av processen för statligt stöd. Medlemsstaterna* ska när de hanterar resurstillräcklighetsproblem *framför allt beakta de principer som fastställs i artikel 3 och överväga att:*
- a) undanröja snedvridningar till följd av lagstiftning,
  - b) *undanröja pristak i enlighet med artikel 10,*
  - c) *införa en mekanism för bristprissättning för balansenergi såsom avses i artikel 44.3 i förordning (EU) 2017/2195,*
  - d) *öka sammanlänkningskapaciteten och den interna nätkapaciteten i syfte att nå åtminstone sina sammanlänkningsmål såsom avses i artikel 4.1 d i förordning (EU) 2018/1999,*
  - e) möjliggöra egenproduktion, energilagring, åtgärder på efterfrågesidan och energieffektivitet *genom att anta åtgärder för att undanröja snedvridningar till följd av lagstiftning,*

- f) säkerställa kostnadseffektiv och marknadsbaserad upphandling av balanserings- och stödtjänster,*
- g) avskaffa reglerade priser om så krävs enligt artikel 5 i direktiv (EU) 2019/...⁺.*
- 4. De berörda medlemsstaterna ska lämna sina genomförandeplaner till kommissionen för översyn.*
- 5. Inom fyra månader från mottagandet av genomförandeplanen ska kommissionen avge ett yttrande över huruvida åtgärderna är tillräckliga för att undanröja snedvridningar till följd av lagstiftning eller marknadsmisslyckanden som konstaterats enligt punkt 2, och får uppmana medlemsstaterna att ändra sina genomförandeplaner i enlighet därmed.*
- 6. De berörda medlemsstaterna ska övervaka tillämpningen av sina genomförandeplaner och ska offentliggöra resultaten av övervakningen i en årlig rapport och ska överlämna den rapporten till kommissionen.*
- 7. Kommissionen ska avge ett yttrande över huruvida genomförandeplanen har genomförts på ett tillfredsställande sätt och om resurstillräcklighetsproblemet har lösts.*

⁺ EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

8. *Medlemsstaterna ska fortsätta att följa genomförandeplanen efter det att konstaterade resurstillräcklighetsproblem har lösts.*

Artikel 21

Allmänna principer för utformning av kapacitetsmekanismer

1. *För att undanröja kvarstående resurstillräcklighetsproblem får medlemsstaterna som en sista utväg, och samtidigt som de genomför de åtgärder som avses i artikel 20.3 i enlighet med artiklarna 107, 108 och 109 i EUF-fördraget, införa kapacitetsmekanismer.*
2. *Innan de inför kapacitetsmekanismer ska de berörda medlemsstaterna genomföra en omfattande studie av de eventuella effekterna av sådana mekanismer på angränsande medlemsstater genom att åtminstone samråda med de angränsande medlemsstater till vilka de har en direkt nätanslutning samt intressenter i dessa medlemsstater.*

3. *Medlemsstaterna ska bedöma om en kapacitetsmekanism i form av en strategisk reserv kan lösa resurstillräcklighetsproblemen. Om detta inte är fallet får medlemsstaterna tillämpa en annan typ av kapacitetsmekanism.*
4. *Medlemsstaterna får inte införa kapacitetsmekanismer om varken den europeiska bedömningen av resurstillräcklighet eller den nationella bedömningen av resurstillräcklighet, eller i avsaknad av en nationell bedömning av resurstillräcklighet, den europeiska bedömningen av resurstillräcklighet, har identifierat ett resurstillräcklighetsproblem.*
5. *Medlemsstaterna får inte införa kapacitetsmekanismer innan kommissionen enligt artikel 20.5, avgett ett yttrande om den genomförandeplan som avses i artikel 20.3.*
6. *Om en medlemsstat tillämpar en kapacitetsmekanism ska den se över den kapacitetsmekanismen och säkerställa att inga nya avtal ingås inom ramen för den mekanismen om varken den europeiska bedömningen av resurstillräcklighet eller den nationella bedömningen av resurstillräcklighet, eller i avsaknad av en nationell bedömning av resurstillräcklighet, den europeiska bedömningen av resurstillräcklighet har identifierat ett resurstillräcklighetsproblem, eller innan den genomförandeplan som avses i artikel 20.3 har fått ett yttrande från kommissionen enligt artikel 20.5.*

7. *Vid utformningen av kapacitetsmekanismer ska medlemsstaterna i dessa inbegripa en bestämmelse som möjliggör en effektiv administrativ utfasning av kapacitetsmekanismen, om inga nya avtal ingås enligt punkt 6 under de tre påföljande åren.*
8. *Kapacitetsmekanismer ska vara tillfälliga. De ska godkännas av kommissionen för högst tio år. De ska fasas ut eller mängden reglerad kapacitet minskas på grundval av genomförandeplaner som avses i artikel 20. Medlemsstaterna ska fortsätta tillämpa genomförandeplanen efter införandet av kapacitetsmekanismen.*

Artikel 22

Principer för utformning av kapacitetsmekanismer

1. *En kapacitetsmekanism ska:*
  - a) *vara tillfällig,*
  - b) *inte leda till otillbörlig snedvridning av marknaden och inte begränsa handeln mellan elområden,*

- c) inte gå utöver vad som är nödvändigt för att lösa de tillräcklighetsproblem som avses i artikel 20,*
- d) välja kapacitetsleverantörer på ett transparent, icke-diskriminerande och konkurrensbaserat sätt,*
- e) ge kapacitetsleverantörer incitament att vara tillgängliga vid förväntade systempåfrestningar,*
- f) säkerställa att ersättningen bestäms genom en konkurrensbaserad process,*
- g) fastställa de tekniska villkoren för kapacitetsleverantörers deltagande före urvalsförfarandet,*
- h) vara öppna för deltagande av alla resurser, inklusive energilagring och efterfrågestyrning, som kan tillhandahålla den tekniska prestanda som krävs,*
- i) tillämpa lämpliga sanktioner för kapacitetsleverantörer som inte är tillgängliga under perioder av systempåfrestningar.*

2. Utformningen av strategiska reserver ska uppfylla följande krav:

- a) När en kapacitetsmekanism har utformats som en strategisk reserv, ska dirigering av denna endast förekomma om de systemansvariga för överföringssystem sannolikt kommer att uttömma sina balansresurser för att upprätta jämvikt mellan tillgång och efterfrågan.**
- b) Under de avräkningsperioder för obalanser då resurser i den strategiska reserven dirigeras ska obalanser på marknaden avräknas till minst värdet av förlorad last eller till ett värde som är högre än den tekniska prisgräns på intradagsmarknaden som avses i artikel 10.1, beroende på vad som är högre.**

- c) *Resultatet av den strategiska reserven efter dirigeringen ska tilldelas balansansvariga parter genom mekanismen för avräkning av obalanser.*
- d) *De resurser som ingår i den strategiska reserven får inte erhålla ersättning från grossistmarknaderna för el eller från balansmarknader.*
- e) *De resurser som ingår i den strategiska reserven ska hållas utanför marknaden, åtminstone under avtalets löptid.*

Det krav som avses i första stycket led a påverkar inte aktiveringen av resurser före en faktisk dirigering i syfte att respektera rampningsbegränsningar och operativa krav. Resultatet av den strategiska reserven under aktivering ska inte tilldelas balansgrupper via grossistmarknader och ska inte förändra deras obalanser.

3. *Utöver de krav som fastställs i punkt 1 ska andra kapacitetsmekanismer än strategiska reserver:*

- a) *vara utformade så att de garanterar att det pris som betalas för tillgänglighet automatiskt rör sig mot noll när den levererade kapacitetsnivån förväntas vara tillräcklig för att tillgodose den efterfrågade kapacitetsnivån,*
- b) *ersätta deltagande resurser enbart för deras tillgänglighet, och säkerställa att ersättningen inte påverkar kapacitetsleverantörens beslut att producera eller inte,*

c) *säkerställa att kapacitetsskyldigheter är överförbara mellan stödberättigade kapacitetsleverantörer.*

4. *Kapacitetsmekanismer ska införliva följande krav på gränsvärdena för koldioxidutsläpp:*

a) *Senast den ... [den dag då denna förordning träder ikraft] ska produktionskapacitet med utsläpp på mer än 550 g koldioxid från fossilt bränsle per kWh el som har påbörjat kommersiell produktion efter den ... [den dag då denna förordning träder i kraft] ska inte ingå i åtaganden eller omfattas av utbetalningar eller åtaganden för framtida betalningar inom ramen för en kapacitetsmekanism.*

b) *Senast den 1 juli 2025 ska produktionskapacitet som har påbörjat kommersiell produktion före den ... [den dag då denna förordning träder ikraft] och med utsläpp på mer än 550 g koldioxid från fossilt bränsle per kWh el och mer än 350 kg koldioxid från fossilt bränsle i genomsnitt årligen per installerad kW inte ingå i åtaganden eller omfattas av utbetalningar eller åtaganden för framtida betalningar, inom ramen för en kapacitetsmekanism.*

Utsläppsgränsvärdet på 550 g koldioxid från fossilt bränsle per kWh el och gränsvärde på 350 kg koldioxid från fossilt bränsle i genomsnitt årligen per installerad kW som avses i första stycket leden a och b ska beräknas på grundval av uppgifter om effektiviteten hos produktionsenhetens utformning, dvs. nettoverkningsgraden vid nominell kapacitet under relevanta standarder från Internationella standardiseringsorganisationen.

Senast den ... [sex månader efter dagen då denna förordning träder ikraft] ska Acer ska offentliggöra ett yttrande med tekniska riktlinjer för beräkningen av de värden som avses i första stycket.

5. *Medlemsstater som tillämpar kapacitetsmekanismer den ... [den dag då denna förordning träder i kraft] ska anpassa sina mekanismer för att uppfylla kraven i kapitel 4, utan att det påverkar åtaganden som gjorts eller avtal som ingåtts före den 31 december 2019.*

Artikel 23

Europeisk bedömning av resurstillräcklighet

1. I den europeiska bedömningen av resurstillräckligheten ska **resurstillräcklighetsproblem fastställas genom en bedömning av** elsystemets sammantagna tillräcklighet för den befintliga och förväntade efterfrågan på el på unionsnivå, på medlemsstatsnivå och på individuell elområdesnivå när detta är relevant. Den europeiska bedömningen av resurstillräcklighet ska omfatta varje år under en tioårsperiod från dagen för bedömningen.
2. **Den europeiska resurstillräcklighetsbedömningen ska genomföras av Entso för el.**
3. Entso för el ska senast den ... [sex månader efter den dag då denna förordning träder i kraft] till **gruppen för samordning på elområdet, som inrättats i enlighet med artikel 1 i kommissionens beslut av den 15 november 2012²⁶, och** Acer lämna in ett utkast till den europeiska bedömningen av resurstillräcklighet, på grundval av de principer som föreskrivs i punkt 5.

---

²⁶ **Kommissionens beslut av den 15 november 2012 om inrättande av gruppen för samordning på elområdet (EUT C 353, 17.11.2012, s. 2).**

4. Systemansvariga för överföringssystem ska förse Entso för el med de data som Entso för el behöver för att ■ genomföra den europeiska bedömningen av resurstillräcklighet.

Entso för el ska genomföra den europeiska bedömningen av resurstillräcklighet årligen.

Producenter och andra marknadsaktörer ska förse systemansvariga för överföringssystem med data som rör förväntat utnyttjande av produktionsresurser, med beaktande av tillgången på primära resurser och lämpliga scenarier för förväntad tillgång och efterfrågan.

5. Den europeiska bedömningen av resurstillräcklighet ska baseras på en ***transparent*** metod som ska ***säkerställa*** att bedömningen
- a) genomförs på ***varje*** elområdesnivå och omfattar åtminstone alla medlemsstater,

- b) baseras på lämpliga *centrala referensscenarier* för förväntad tillgång och efterfrågan, inklusive en ekonomisk bedömning av sannolikheten för avställning, *driftinställelse*, byggande av nya produktionsanläggningar samt åtgärder för att nå mål för energieffektivitet *och elsammanlänkning*, och lämpliga antaganden om känslighet för *extrema väderhändelser, hydrologiska förhållanden*, grossistpriser och prisutvecklingen för kol,
- c) *innehåller separata scenarier som återspeglar olika sannolikheter för att de resurstillräcklighetsproblem som de olika typerna av kapacitetsmekanismer är avsedda att hantera ska inträffa,*
- d) på lämpligt sätt beaktar bidragen från alla resurser, inklusive befintlig och framtida möjligheter till energiproduktion, energilagring, *sektoriell integration* och efterfrågestyrning, samt import och export och deras bidrag till flexibel systemdrift,
- e) förutser den sannolika inverkan av de åtgärder som avses i artikel 20.3,
- f) inbegriper *varianter* utan befintliga eller planerade kapacitetsmekanismer och, när det är tillämpligt, varianter med sådana mekanismer,

- g) baseras på en marknadsmodell med hjälp av den flödesbaserade metoden, när detta är tillämpligt,
- h) tillämpar sannolikhetskalkyler,
- i) tillämpar ett enda modelleringsverktyg,**
- j) tillämpar åtminstone ***följande indikatorer som avses i artikel 25:***
  - ”förväntad energi ej levererad” (*expected energy not served*), och
  - ”förväntad förlorad last” (*loss of load expectation*),
- k) kartlägger orsakerna till eventuella resurstillräcklighetsproblem, särskilt om den är en nätbegränsning eller resursbegränsning, eller båda,
- l) beaktar verklig nätutveckling,**
- m) säkerställer att nationella särdrag när det gäller produktion, efterfrågeflexibilitet och energilagring samt tillgången på primära resurser och graden av sammanlänkning beaktas på ett vederbörligt sätt.**

6. Senast den ... [sex månader efter den dag då denna förordning träder i kraft] ska Entso för el till Acer lämna in ett utkast till metod för att beräkna
- a) värdet av förlorad last,
  - b) kostnaden för ny resurs (*cost of new entry*) avseende produktion eller efterfrågefleksibilitet, och
  - c) ***den tillförlitlighetsnorm som avses i artikel 25.***

Metoden ska baseras på öppna, objektiva och verifierbara kriterier.

7. Förslagen enligt punkterna 3 och 6 ***gällande utkastet till metod, och de scenarier, känsliga aspekter och antaganden som de grundar sig på***, samt resultatet av den europeiska bedömningen av resurstillräcklighet enligt punkt 4 ska vara föremål för föregående samråd ***med medlemsstaterna, gruppen för samordning på elområdet och berörda intressenter*** och godkännande från Acer enligt det förfarande som fastställs i artikel 27.

Artikel 24

Nationella bedömningar av resurstillräcklighet

- 1. Nationella bedömningar av resurstillräcklighet ska ha ett regionalt tillämpningsområde och baseras på den metod som avses i artikel 23.3, särskilt bestämmelserna i punkterna 4 b–m i artikel 23.5.*

De nationella bedömningarna av resurstillräcklighet ska innehålla de centrala referensscenarier som avses i artikel 23.5 b.

De nationella bedömningarna av resurstillräcklighet kan beakta ytterligare känsliga aspekter utöver dem som avses i artikel 23.5 b. I dessa fall får de nationella bedömningarna av resurstillräcklighet

- a) göra antaganden som tar hänsyn till särdrag i den nationella tillgången och efterfrågan på el,*
- b) använda verktyg och konsekventa aktuella uppgifter som stämmer överens med dem som Entso för el använder för den europeiska bedömningen av resurstillräcklighet.*

Vidare ska den nationella bedömningarna av resurstillräcklighet, vid bedömningen av deltagande av kapacitetsleverantörer i en annan medlemsstat till försörjningstryggheten i de elområden som bedömningarna omfattar, använda den metod som föreskrivs i artikel 26.11 a.

- 2. De nationella bedömningarna av resurstillräcklighet och, i tillämpliga fall, den europeiska bedömningen av resurstillräcklighet samt yttrandet från Acer i enlighet med punkt 3 ska offentliggöras.*
- 3. Om en nationell bedömning av resurstillräcklighet konstaterar ett resurstillräcklighetsproblem vad gäller ett elområde som inte konstaterades i den europeiska bedömningen av resurstillräcklighet ska den nationella bedömningen av resurstillräcklighet ange skälen till skillnaden mellan de två bedömningarna av resurstillräcklighet, inklusive närmare uppgifter om känsliga aspekter som använts och de bakomliggande antagandena. Medlemsstaterna ska offentliggöra den bedömningen och överlämna den till Acer.*

Inom två månader från den dag då rapporten mottas ska Acer yttra sig om huruvida avvikelserna mellan den nationella bedömningen av resurstillräcklighet och den europeiska bedömningen av resurstillräcklighet är motiverade.

Det organ som är ansvarigt för den nationella bedömningen av resurstillräcklighet ska ta vederbörlig hänsyn till Acers yttrande och vid behov ändra sin bedömning. Om organet beslutar att inte fullt ut beakta Acers yttrande ska det organ som är ansvarigt för den nationella resurstillräcklighetsbedömningen offentliggöra en rapport med en detaljerad motivering.

Artikel 25

Tillförlitlighetsnorm

1. När medlemsstater tillämpar kapacitetsmekanismer ska de ha en tillförlitlighetsnorm. ***En tillförlitlighetsnorm ska på ett transparent sätt ange den nödvändiga nivån för medlemsstatens försörjningstrygghet. För gränsöverskridande elområden ska sådana tillförlitlighetsnormer fastställas gemensamt av de relevanta myndigheterna.***

2. Tillförlitlighetsnormen ska fastställas av *medlemsstaten eller en behörig myndighet som har utsetts av medlemsstaten, på förslag av tillsynsmyndigheten. Tillförlitlighetsnormen ska baseras* på den metod som anges i artikel 23.6.
3. Tillförlitlighetsnormen ska beräknas med hjälp av *minst* värdet av förlorad last och kostnaden för ny resurs för en viss tidsram *och ska uttryckas som "förväntad energi ej levererad" och "förväntad förlorad last"*.
4. *Vid tillämpning av kapacitetsmekanismer ska* de parametrar som avgör vilken kapacitetsmängd som upphandlas inom kapacitetsmekanismen ■ godkännas av *medlemsstaten eller av en behörig myndighet som har utsetts av medlemsstaten, på förslag från tillsynsmyndigheten.*

Artikel 26

Gränsöverskridande deltagande i kapacitetsmekanismer

1. Andra kapacitetsmekanismer än strategiska reserver *och, när det är tekniskt genomförbart, strategiska reserver,* ska vara öppna för direkt *gränsöverskridande* deltagande av kapacitetsleverantörer i en annan medlemsstat, *på de villkor som fastställs i denna artikel.*

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att utländsk kapacitet som kan tillhandahålla likvärdiga tekniska prestanda som inhemska kapacitet har möjlighet att delta i samma konkurrenspräglade process som den inhemska kapaciteten. ***Om kapacitetsmekanismer tillämpas från och med den ... [dag då denna förordning träder i kraft] får medlemsstaterna tillåta sammanlänkningar att direkt delta i samma konkurrenspräglade process som utländsk kapacitet under högst fyra år från och med den ... [dag då denna förordning träder i kraft] eller under två år från dagen för godkännandet av de metoder som avses i punkt 11, beroende på vilket som inträffar först.***

Medlemsstaterna kan kräva att den utländska kapaciteten är lokaliserad i en medlemsstat och att den har direkt nätanslutning med den medlemsstat som tillämpar mekanismen.

3. Medlemsstaterna får inte förhindra den kapacitet som finns på deras territorium från att delta i kapacitetsmekanismer i andra medlemsstater.
4. Gränsöverskridande deltagande i kapacitetsmekanismer får inte ändra eller på annat sätt påverka planerade eller fysiska flöden mellan elområden och medlemsstater. Dessa planerade eller fysiska flöden ska fastställas enbart genom resultatet av kapacitetstilldelning enligt artikel 16.

5. Kapacitetsleverantörer ska kunna delta i *mer än en kapacitetsmekanism*.

Om kapacitetsleverantörer deltar i mer än en kapacitetsmekanism för samma leveransperiod ska de delta upp till den förväntade tillgången till sammanlänkningar och sannolikheten för att systempåfrestningar inträffar samtidigt i det system där mekanismen tillämpas och det system där den utländska kapaciteten finns i enlighet med den metod som avses i punkt 11 a.

6. *Kapacitetsleverantörer ska åläggas att erlägga betalningar till följd av otillgänglighet om deras kapacitet inte är tillgänglig.*

Om kapacitetsleverantörer deltar i mer än en kapacitetsmekanism under samma leveransperiod ska de åläggas att erlägga flera betalningar till följd av otillgänglighet om de inte kan infria flera åtaganden.

7. *I syfte att tillhandahålla en rekommendation till de systemansvariga för överföringssystem ska de regionala samordningscentrum som inrättas enligt artikel 35 på årsbasis beräkna den maximikapacitet kopplad till nya resurser som är tillgänglig för deltagande av utländsk kapacitet. Den beräkningen ska ta hänsyn till den förväntade tillgången till sammanlänknings- och sannolikheten för att systempåfrestningar inträffar samtidigt i det system där mekanismen tillämpas och det system där den utländska kapaciteten finns. Den beräkningen ska krävas för varje elområdesgräns.*

Systemansvariga för överföringssystem ska fastställa den maximikapacitet kopplad till nya resurser som är tillgänglig för deltagande av utländsk kapacitet på grundval av rekommendationen från det regionala samordningscentrumet på årsbasis.

8. Medlemsstaterna ska säkerställa att den kapacitet kopplad till nya resurser som avses i punkt 7 tilldelas berättigade kapacitetsleverantörer på ett transparent, icke-diskriminerande och marknadsbaserat sätt.

9. ***Om kapacitetsmekanismer medger gränsöverskridande deltagande i två angränsande medlemsstater ska alla intäkter som uppstår genom den tilldelning som avses i punkt 8 tillfalla de berörda systemansvariga för överföringssystem och delas dem emellan i enlighet med den metod som avses i punkt 11 b eller i enlighet med en gemensam metod som godkänts av de båda behöriga tillsynsmyndigheterna. Om den angränsande medlemsstaten inte tillämpar en kapacitetsmekanism, eller tillämpar en kapacitetsmekanism som inte är öppen för gränsöverskridande deltagande, ska andelen av intäkterna godkännas av den behöriga myndigheten i den medlemsstat där kapacitetsmekanismen har införts efter att ha inhämtat ett yttrande från tillsynsmyndigheterna i de angränsande medlemsstaterna.*** De systemansvariga för överföringssystem ska använda sådana intäkter för de ändamål som fastställs i artikel 19.2.

10. Den systemansvarige för överföringssystemet där den utländska kapaciteten finns ska
- a) fastställa om intresserade kapacitetsleverantörer kan tillhandahålla den tekniska prestanda som krävs av den kapacitetsmekanism i vilken kapacitetsleverantören avser att delta, och registrera den kapacitetsleverantören som berättigad kapacitetsleverantör i ett register som inrättas för det ändamålet,
  - b) utföra tillgänglighetskontroller **■**,
  - c) *till den systemansvarige för överföringssystemet i den medlemsstat som tillämpar kapacitetsmekanismen anmäla den information som den erhållit enligt leden a och b och andra stycket.*

De berörda kapacitetsleverantörerna ska utan dröjsmål underrätta den systemansvarige för överföringssystemet om deras deltagande i en utländsk kapacitetsmekanism.

11. Senast den ... [tolv månader efter den dag då denna förordning träder i kraft] ska Entso för el till Acer lämna in
- a) en metod för att beräkna den maximikapacitet kopplad till nya resurser som är tillgänglig för gränsöverskridande deltagande och som avses i punkt 7,

- b) en metod för att fördela de intäkter som avses i punkt 9,
- c) gemensamma regler för utförande av tillgänglighetskontroller som avses i punkt 10 b,
- d) gemensamma regler för bestämmande av när en betalning till följd av otillgänglighet ska förfalla,
- e) villkor för driften av det register som avses i punkt 10 a,
- f) gemensamma regler för kartläggning av kapacitet som är berättigad att delta i kapacitetsmekanismen enligt vad som avses i punkt 10 a.

Förslaget ska vara föremål för föregående samråd och godkännande från Acer i enlighet med artikel 27.

- 12. ***De berörda tillsynsmyndigheterna*** ska kontrollera om kapaciteten har beräknats i enlighet med den metod som avses i punkt 11 a.
- 13. Tillsynsmyndigheterna ska säkerställa att gränsöverskridande deltagande i kapacitetsmekanismer organiseras på ett effektivt och icke-diskriminerande sätt. De ska särskilt föreskriva lämpliga administrativa arrangemang för ett gränsöverskridande indrivande av betalningar till följd av otillgänglighet.

14. Kapacitet som tilldelas i enlighet med punkt 8 ska kunna överlåtas mellan berättigade kapacitetsleverantörer. Berättigade kapacitetsleverantörer ska till registret anmäla eventuella överlåtelser enligt vad som avses i punkt 10 a.
15. Senast den ... [två år efter den dag då denna förordning träder i kraft] ska Entso för el upprätta och driva registret enligt vad som avses i punkt 10 a. Registret ska vara öppet för alla berättigade kapacitetsleverantörer, för de system som tillämpar kapacitetsmekanismer och för deras systemansvariga för överföringssystem.

Artikel 27

Godkännandeförfarande

1. När det hänvisas till denna artikel ska förfarandet i punkterna 2, 3 och 4 tillämpas på godkännandet av ett förslag som lämnas in av Entso för el.
2. Entso för el ska före inlämnandet av ett förslag genomföra ett samråd som omfattar alla berörda intressenter, ■ inklusive tillsynsmyndigheter och andra nationella myndigheter. Den *ska ta vederbörlig hänsyn till resultaten av samrådsprocessen i sitt förslag.*

3. Inom tre månader från dagen för mottagande av det förslag som avses i punkt 1 ska Acer antingen godkänna eller ändra det. I det senare fallet ska Acer samråda med Entso för el innan Acer godkänner det ändrade förslaget. Acer ska offentliggöra det antagna förslaget på sin webbplats inom tre månader från dagen då de föreslagna dokumenten mottogs.
4. Acer får när som helst begära ändringar av det godkända förslaget. Inom sex månader från dagen för mottagande av en sådan begäran ska Entso för el lämna ett utkast till de föreslagna ändringarna till Acer. Inom tre månader från dagen för mottagandet av förslaget ska Acer justera eller godkänna ändringarna och offentliggöra dem på sin webbplats.

█

Kapitel V
Drift av överföringssystem

Artikel 28

Europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystemet för el (Entso för el)

1. Systemansvariga för överföringssystem ska samarbeta på unionsnivå genom Entso för el för att verka för att den inre marknaden för el fullbordas och fungerar väl samt för att gynna ■ handel *mellan elområden* och säkerställa optimal förvaltning, samordnad drift och sund teknisk utveckling av det europeiska elöverföringsnätet.

2. Entso för el ska vid utförandet av sina uppgifter enligt unionsrätten verka för ***en välfungerande och integrerad inre marknad för el*** och bidra till att målen i den politiska ramen för klimat- och energifrågor för perioden 2020–2030 uppnås på ett effektivt och hållbart sätt, särskilt genom att bidra till en effektiv integrering av el som produceras från förnybara energikällor och till ökad energieffektivitet ***samtidigt som systemsäkerheten upprätthålls. Entso för el ska ha tillräckliga personella och ekonomiska resurser för att kunna utföra sina uppgifter.***

Artikel 29

Entso för el

1. De systemansvariga för överföringssystem för el ska till kommissionen och Acer lämna in utkast till ändringar av stadgarna, medlemsförteckningen eller arbetsordningen för Entso för el.

2. Inom två månader från mottagandet av utkastet till ändringar av stadgarna, medlemsförteckningen eller arbetsordningen ska Acer, efter samråd med organisationer som representerar samtliga berörda parter, särskilt systemanvändare, inklusive kunder, lämna ett yttrande till kommissionen om dessa utkast till ändringar av stadgar, medlemsförteckningen eller arbetsordningen.
3. Kommissionen ska lämna ett yttrande över utkastet till ändringar av stadgar, medlemsförteckningen eller arbetsordningen med beaktande av Acers yttrande enligt punkt 2 och inom tre månader från mottagandet av Acers yttrande.
4. Inom tre månader från mottagandet av kommissionens positiva yttrande ska de systemansvariga för överföringssystem anta och offentliggöra de ändrade stadgarna eller arbetsordningen.
5. De dokument som avses i punkt 1 ska lämnas in till kommissionen och till Acer i händelse av ändringar av dessa, eller på motiverad begäran från någon av dem. Kommissionen och Acer ska avge ett yttrande i enlighet med punkterna 2, 3 och 4.

Artikel 30

Uppgifter för Entso för el

1. Entso för el ska göra följande:
  - a) Utarbeta nätföreskrifter inom de områden som anges i artikel 59.1 och 59.2 för uppnåendet av de mål som anges i artikel 28.
  - b) Anta och offentliggöra en icke-bindande unionsomfattande tioårig nätutvecklingsplan, (nedan kallad *unionsomfattande nätutvecklingsplan*), vartannat år.
  - c) Utarbeta och anta förslag som rör den europeiska bedömningen av resurstillräcklighet enligt artikel 23 och förslag som rör de tekniska specifikationerna för gränsöverskridande deltagande i kapacitetsmekanismer enligt artikel 26.11.
  - d) Anta rekommendationer för samordningen av det tekniska samarbetet mellan unionens och tredjeländers systemansvariga för överföringssystem.
  - e) Anta en ram för samarbete och samordning mellan regionala *samordningscentrum*.

- f) Anta ett förslag till definition av systemdriftsregionen *i enlighet med artikel 36*.
- g) *Samarbeta med de systemansvariga för distributionssystem och EU DSO-enheten.*
- h) *Främja digitalisering av överföringsnät, inklusive smarta nät, effektiv insamling av data i realtid och intelligenta mätsystem.*
- i) Anta gemensamma verktyg för att säkerställa samordnad nät drift under normala omständigheter och vid nödsituationer, inklusive gemensamma kriterier för klassificering av nätincidenter, och forskningsplaner, inklusive förverkligande av de planerna genom ett effektivt forskningsprogram. Dessa verktyg ska innehålla specifikationer om bland annat
  - i) ändamålsenlig information om hur samordningen av driften kan förbättras, inklusive lämplig information dagen före, under dagen och i realtid, samt hur ofta denna information lämpligast bör insamlas och vidarebefordras,

- ii) teknikplattformen för informationsutbyte i realtid och, när så är lämpligt, teknikplattformarna för insamling, behandling och överföring av den övriga information som avses i led i, samt för genomförandet av de förfaranden som är ägnade att öka samordningen av driften mellan de systemansvariga för överföringssystem, med målsättningen att samordningen ska bli unionsomfattande,
  - iii) hur de systemansvariga för överföringssystem gör information om driften tillgänglig för andra systemansvariga för överföringssystem eller för någon annan enhet som vederbörligen fått i uppdrag att stödja dem med samordningen av driften, samt för Acer, och
  - iv) att de systemansvariga för överföringssystem ska utse en kontaktpunkt för att besvara förfrågningar från andra systemansvariga för överföringssystem eller från någon enhet som vederbörligen har fått ett uppdrag i enlighet med led iii, eller Acers förfrågningar om sådan information.
- j) Anta ett årsarbetsprogram.

- k) Bidra till fastställande av driftskompatibilitetskrav och till icke-diskriminerande och transparenta förfaranden för tillgång till uppgifter i enlighet med artikel 24 i direktiv (EU) 2019/...⁺.**
- l) Anta en årsrapport.
- m) Genomföra och anta **bedömningar av säsongstillräcklighet** i enlighet med artikel 9.2 i förordning (EU) 2019/...⁺⁺.
- n) Främja cybersäkerhet och uppgiftsskydd, i samarbete med relevanta myndigheter och reglerade enheter.**
- o) Ta hänsyn till utvecklingen av efterfrågeflexibilitet i utförandet av sina uppgifter.**
2. Entso för el ska rapportera till Acer om konstaterade brister när det gäller hur regionala **samordningscentrum** inrättas och hur de utför sina uppgifter.
3. Entso för el ska offentliggöra protokollen från sina årsmöten, styrelsemöten och kommittémöten och tillhandahålla allmänheten regelbunden information om sitt beslutsfattande och sin verksamhet.

⁺ EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

⁺⁺ EUT: Vänligen för in numret på den förordning som finns i dokument PE- CONS 73/18 (2016/0377(COD)).

4. Årsarbetsprogrammet enligt punkt 1 j ska innehålla en förteckning och beskrivning av de nätföreskrifter som ska utarbetas, en samordningsplan för nätdriften samt forsknings- och utvecklingsverksamhet som ska utföras det året och en preliminär tidsplan.
5. Entso för el ska tillhandahålla Acer all information till förfogande som krävs för att kunna genomföra uppgifterna enligt artikel 32.1. För att Entso för el ska kunna uppfylla de kraven ska systemansvariga för överföringssystem tillhandahålla Entso för el den erforderliga informationen.
6. På begäran av kommissionen ska Entso för el lämna sina synpunkter till kommissionen i samband med antagande av de riktlinjer som anges i artikel 61.

Artikel 31

Samråd

1. När Entso för el utarbetar förslag i enlighet med de uppgifter som avses i artikel 30.1 ska det genomföra en grundlig samrådsprocess. Samrådsprocessen ska struktureras så att ***kommentarer från intressenter före det slutliga antagandet av förslaget kan beaktas och*** på ett öppet och transparent sätt, med deltagande från alla berörda intressenter, särskilt med de organisationer som företräder sådana intressenter, i enlighet med den arbetsordning som avses i artikel 29. Samrådet ska inkludera tillsynsmyndigheter och andra nationella myndigheter, elhandels- och producentföretag, systemanvändare, inklusive kunder, systemansvariga för distributionssystem, inklusive berörda branschorganisationer, tekniska organ och intressentplattformar. Samrådet ska ha till syfte att identifiera synpunkter och förslag från alla berörda parter i beslutsprocessen.
2. Samtliga dokument och protokoll från sammanträden med anknytning till de samråd som avses i punkt 1 ska offentliggöras.

3. Innan de förslag som avses i artikel 30.1 antas ska Entso för el redovisa de synpunkter som framförts under samrådsförfarandet och hur dessa synpunkter har beaktats. Om synpunkterna inte har beaktats, ska skälen till det anges.

Artikel 32

Acers övervakningsuppgifter

1. Acer ska övervaka att Entso för el genomför sina uppgifter som avses i artikel 30.1, 30.2 och 30.3 och rapportera sina slutsatser till kommissionen.

Acer ska övervaka hur Entso för el genomför de nätföreskrifter som har utvecklats enligt artikel 59. Om Entso för el inte har genomfört sådana nätföreskrifter ska Acer begära att Entso för el avger en vederbörligen motiverad förklaring till varför detta inte har skett. Acer ska informera kommissionen om denna förklaring och avge ett yttrande över den.

Acer ska övervaka och analysera genomförandet av de nätföreskrifter och riktlinjer som antagits av kommissionen i enlighet med artikel 58.1 och deras inverkan på harmoniseringen av de regler som syftar till att underlätta marknadsintegrering samt på icke-diskriminering, verklig konkurrens och en välfungerande marknad, samt rapportera till kommissionen.

2. Entso för el ska lämna utkastet till unionsomfattande nätutvecklingsplan, utkastet till årsarbetsprogram med information om samrådsprocessen och övriga dokument som avses i artikel 30.1 till Acer för yttrande.

Om Acer anser att utkastet till årsarbetsprogram eller utkastet till unionsomfattande nätutvecklingsplan som lagts fram av Entso för el inte medverkar till icke-diskriminering, verklig konkurrens och en välfungerande marknad eller till en tillräcklig grad av gränsöverskridande sammanlänkningsmed tillträde för tredje part, ska Acer lämna ett motiverat yttrande, tillsammans med rekommendationer till Entso för el och kommissionen inom två månader från inlämningen.

Artikel 33

Kostnader

Kostnaderna för den verksamhet som bedrivs av Entso för el och som avses i artiklarna 28–32 och 58–61 i den här förordningen och i artikel 11 i förordning (EU) nr 347/2013 ska bäras av de systemansvariga för överföringssystem och tas med i tariffberäkningen. Tillsynsmyndigheterna får godkänna dessa kostnader endast om de är rimliga och lämpliga.

Artikel 34

Regionalt samarbete mellan systemansvariga för överföringssystem

1. De systemansvariga för överföringssystem ska inleda regionalt samarbete inom ramen för Entso för el för att bidra till den verksamhet som anges i artikel 30.1, 30.2 och 30.3. De ska särskilt offentliggöra en regional investeringsplan vartannat år, och får fatta investeringsbeslut baserade på denna regionala investeringsplan. Entso för el ska främja samarbete mellan systemansvariga för överföringssystem på regional nivå och därmed säkerställa driftskompatibilitet, kommunikation och övervakning avseende resultatet av de uppgifter som utförs regionalt inom de områden som ännu inte har harmoniserats på unionsnivå.

2. De systemansvariga för överföringssystem ska främja driftslösningar som säkerställer optimal hantering av nätet och främja utvecklingen av energiutbyte, samordnad tilldelning av gränsöverskridande kapacitet efter icke-diskriminerande marknadsbaserade metoder, med vederbörligt beaktande av fördelarna med implicita auktioner för kortfristig tilldelning och integrering av balansmekanismer och mekanismer för reservkraft.
3. Kommissionen får i syfte att uppnå målen i punkterna 1 och 2 i denna artikel fastställa de regionala samarbetsstrukturernas geografiska utsträckning med beaktande av befintliga regionala samarbetsstrukturer. Varje medlemsstat får främja samarbete i mer än ett geografiskt område.

Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 68 för att komplettera denna förordning genom att fastställa det geografiska område som omfattas av varje regional samarbetsstruktur. I detta syfte ska kommissionen samråda med *tillsynsmyndigheterna*, Acer och Entso för el.

De delegerade akter som avses i denna punkt påverkar inte tillämpningen av artikel 36.

Artikel 35

Inrättande av regionala *samordningscentrum* och dessas uppdrag

1. Senast den ... [tolv månader efter den dag då denna förordning träder i kraft] ska alla systemansvariga för överföringssystem *i systemdriftsregionen lämna ett förslag om inrättandet av regionala samordningscentrum till den berörda tillsynsmyndigheten* i enlighet med de kriterier som fastställs i detta kapitel.

Tillsynsmyndigheterna i systemdriftsregionen ska granska och godkänna förslaget.

Förslaget ska åtminstone bestå av följande:

- a) *Medlemsstat för de regionala samordningscentrumens blivande säte och de deltagande systemansvariga för överföringssystem.*
- b) *De organisatoriska och ekonomiska arrangemang samt de driftslösningar som är nödvändiga för att säkerställa effektiv, säker och tillförlitlig drift av det sammanlänkade överföringssystemet.*

- c) *En genomförandeplan för de regionala samordningscentrumens verksamhetsstart.*
  - d) *Stadgarna och arbetsordningen för de regionala samordningscentrumen.*
  - e) *En beskrivning av samarbetsprocesser i enlighet med artikel 38.*
  - f) *En beskrivning av arrangemangen för de regionala samordningscentrumens skadeståndsansvar i enlighet med artikel 47.*
  - g) *Om två regionala samordningscentrum drivs enligt ett rullande schema i enlighet med artikel 36.2, en beskrivning av arrangemangen för att fastställa tydliga ansvarsområden för dessa regionala samordningscentrum och förfaranden för utförandet av deras uppgifter.*
2. *Efter tillsynsmyndigheternas godkännande av förslaget i punkt 1 ska regionala samordningscentrum ersätta regionala säkerhetssamordnare som inrättats i enlighet med de riktlinjer för systemdrift som antagits på grundval av artikel 18.5 i förordning (EG) nr 714/2009 och ska tas i drift senast den 1 juli 2022.*

3. Regionala *samordningscentrum* ska ha en juridisk form som avses i *bilaga II till* Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1132²⁷.
4. *De regionala samordningscentrumen ska vid utförandet av sina uppgifter enligt unionsrätten, agera oberoende av enskilda nationella intressen och oberoende av intressena hos de systemansvariga för överföringssystem.*
5. *De regionala samordningscentrumen ska genom att utföra de uppgifter av regional betydelse som de tilldelats i enlighet med artikel 37 komplettera den roll som innehas av de systemansvariga för överföringssystem. De systemansvariga för överföringssystem ska ansvara för förvaltningen av elflödena och för att säkerställa ett säkert, tillförlitligt och effektivt elsystem i enlighet med artikel 40.1 d i direktiv (EU) 2019/...⁺.*

---

²⁷ *Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1132 av den 14 juni 2017 om vissa aspekter av bolagsrätt (EUT L 169, 30.6.2017, s. 46).*

⁺ *EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).*

Artikel 36

Geografisk omfattning för regionala *samordningscentrum*

1. Entso för el ska senast den ... [sex månader efter den dag då denna förordning träder i kraft] till Acer lämna ett förslag som ***anger vilka systemansvariga för överföringssystem, elområden, elområdesgränser, kapacitetsberäkningsregioner och avbrottssamordningsregioner som omfattas av varje systemdriftsregion. Förslaget ska beakta nättopologin, inklusive elsystemets sammanlänkingsgrad och grad av inbördes beroende när det gäller flöden, och regionens storlek, som ska omfatta minst en kapacitetsberäkningsregion.***

2. *De systemansvariga för överföringssystem i en systemdriftsregion ska delta i det regionala samordningscentrumet i den regionen. Om kontrollområdet för en systemansvarig för överföringssystem är en del av flera olika synkronområden får den systemansvarige för överföringssystem under exceptionella omständigheter samordnas av två regionala samordningscentrum. För elområdesgränser som angränsar till systemdriftsregioner ska förslaget i punkt 1 ange hur samordningen mellan regionala samordningscentrum för de gränserna ska ske. För synkronområdet för kontinentala Europa, där det kan förekomma överlappningar mellan två regionala samordningscentrums verksamhet i en systemdriftsregion, ska de systemansvariga för överföringssystem i den systemdriftsregionen besluta att antingen utse ett enda regionalt samordningscentrum i den regionen eller att de två regionala samordningscentrumen utför några av eller alla uppgifter av regional betydelse i hela systemdriftsregionen enligt ett rullande schema, medan andra uppgifter utförs av ett enda utsett regionalt samordningscentrum.*

3. Inom tre månader från mottagandet *av förslaget enligt punkt 1* ska Acer antingen godkänna förslaget till systemdriftsregioner eller föreslå ändringar. I det senare fallet ska Acer samråda med Entso för el innan den antar ändringarna. Det förslag som antas ska offentliggöras på Acers webbplats.

4. *De berörda systemansvariga för överföringssystem får lämna in ett förslag till Acer om ändring av systemdriftsregioner enligt definitionen punkt 1. Förfarandet i punkt 3 ska tillämpas.*

Artikel 37

Uppgifter för regionala *samordningscentrum*

1. Varje regionalt *samordningscentrum* ska utföra *åtminstone* alla följande uppgifter *av regional betydelse i hela systemdriftsregionen* där det är inrättat:
  - a) Genomföra den samordnade kapacitetsberäkningen *i enlighet med de metoder som utvecklats i enlighet med de riktlinjer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning som antagits på grundval av artikel 18.5 i förordning (EG) nr 714/2009.*
  - b) Genomföra den samordnade säkerhetsanalysen *i enlighet med de metoder som utvecklats i enlighet med de riktlinjer för systemdrift som antagits på grundval av artikel 18.5 i förordning (EG) nr 714/2009.*
  - c) Skapa gemensamma *nätmodeller i enlighet med de metoder och förfaranden som utvecklats i enlighet med de riktlinjer för systemdrift som antagits på grundval av artikel 18.5 i förordning (EG) nr 714/2009.*

- d) **Stödja** bedömning av enhetligheten i systemskyddsplaner och återuppbyggnadsplaner hos systemansvariga för överföringssystem *i enlighet med de förfaranden som anges i de nätföreskrifter för nödsituationer och återuppbyggnad som antagits på grundval av artikel 6.11 i förordning (EG) nr 714/2009.*
- e) **Genomföra regionala prognoser, från veckan före till åtminstone dagen före, över systemtillräcklighet och utarbetande av riskreducerande åtgärder i enlighet med den metod som anges i artikel 8 i förordning (EU) 2019/...⁺ och de förfaranden som anges i de riktlinjer för systemdrift som antagits på grundval av artikel 18.5 i förordning (EG) nr 714/2009.**
- f) **Genomföra regional samordning av avbrottsplanering i enlighet med de förfaranden och metoder som anges i de riktlinjer för systemdrift som antagits på grundval av artikel 18.5 i förordning (EG) nr 714/2009.**
- g) **Utbilda och certifiera anställda vid de regionala samordningscentrumen.**
- h) **Stödja** samordning och optimering av regional återuppbyggnad *på begäran av systemansvariga för överföringssystem.*

⁺ **EUT: Vänligen för in numret på den förordning som finns i dokument PE- CONS 73/18 (2016/0377(COD)).**

- i) Utföra efterhandsanalys och efterhandsrapportering avseende drift och störningar.
- j) Utföra regional dimensionering av reservkapacitet.
- k) Underlätta regional upphandling av balanskapacitet.

█

█

- l) ***Stödja systemansvariga för överföringssystem, på deras begäran, i optimeringen av avräkningar mellan systemansvariga för överföringssystem.***

█

- m) Utföra ***uppgifter som rör kartläggningen*** av regionala elkrissscenarioer ***om och i den mån de har delegerats till de regionala samordningscentrumen*** enligt artikel 6.1 i förordning (EU) 2019/...⁺ █ .

█

█

⁺ EUT: Vänligen för in numret på den förordning som finns i dokument PE- CONS 73/18 (2016/0377(COD)).

- n) Utföra uppgifter som rör **bedömningarna av säsongstillräcklighet** om och i den mån de har delegerats till de regionala **samordningscentrumen** enligt artikel 9.2 i förordning (EU) 2019/...⁺.
- o) Beräkna **värdet för** den maximikapacitet kopplad till nya resurser som är tillgänglig för deltagande av utländsk kapacitet i kapacitetsmekanismer **i syfte att utfärda en rekommendation** i enlighet med artikel 26.7.
- p) **Utföra uppgifter som handlar om att hjälpa de systemansvariga för överföringssystem att fastställa behov av ny överföringskapacitet, för att uppgradera befintlig överföringskapacitet eller alternativ till dessa, vilka ska lämnas till de regionala grupper som inrättats enligt förordning (EU) nr 347/2013 och som ingår i den tioåriga nätutvecklingsplanen som avses i artikel 51 i direktiv (EU) 2019/...⁺⁺.**

De uppgifter som avses i första stycket anges närmare i bilaga I.

⁺ EUT: Vänligen för in numret på den förordning som finns i dokument PE- CONS 73/18 (2016/0377(COD)).

⁺⁺ **EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).**

2. *På grund av förslag från kommissionen eller en medlemsstat ska den kommitté som inrättas genom artikel 68 i direktiv (EU) 2019/...⁺ avge ett yttrande över tilldelning av nya rådgivningsuppgifter till regionala samordningscentrum. Om den kommittén tillstyrker tilldelningen av nya rådgivningsuppgifter ska de regionala samordningscentrumen utföra dessa uppgifter på grundval av ett förslag som tagits fram av Entso för el och godkänts av Acer i enlighet med det förfarande som anges i artikel 27.*
3. Systemansvariga för överföringssystem ska förse *sina* regionala *samordningscentrum* med den information som *de* måste ha för att utföra sina uppgifter.
4. Regionala *samordningscentrum* ska förse systemansvariga för överföringssystem i systemdriftsregionen med all information som är nödvändig för att genomföra de *samordnande åtgärder* och rekommendationer som utfärdas av de regionala *samordningscentrumen*.

⁺ *EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).*

5. *För de uppgifter som fastställs i denna artikel och som inte redan omfattas av de relevanta nätföreskrifterna eller riktlinjerna ska Entso för el utarbeta ett förslag i enlighet med förfarandet i artikel 27. Regionala samordningscentrum ska utföra dessa uppgifter på grundval av det förslaget sedan det godkänts av Acer.*

Artikel 38

Samarbete inom och mellan regionala samordningscentrum

Den dagliga *samordningen inom och mellan* regionala *samordningscentrum* ska skötas genom *samarbetsprocesser mellan de systemansvariga för överföringssystem inom regionen, bland annat arrangemangen för samordning mellan regionala samordningscentrum när det är relevant. Samarbetsprocessen* ska baseras på

- a) arbetsformer för att hantera planerings- och driftsaspekter som *är relevanta för de uppgifter som avses i artikel 37,*

- b) ett förfarande för att *på ett effektivt och inkluderande sätt utbyta analyser av* och samråda *om de regionala samordningscentrumens förslag* med de systemansvariga för överföringssystem i systemdriftsregionen *och berörda intressenter och med andra regionala samordningscentrum* vid utförandet av de operativa uppdragen och uppgifterna, i enlighet med artikel 40,
- c) ett förfarande för att anta *samordnade åtgärder* och rekommendationer i enlighet med artikel 42.

I

Artikel 39
Arbetsformer

1. Regionala *samordningscentrum* ska utarbeta arbetsformer *som är effektiva, inkluderande samt transparenta och som underlättar samförstånd* för att hantera planerings- och driftsaspekter som rör de uppgifter som ska utföras, med särskild hänsyn tagen till uppgifternas särdrag och krav enligt vad som anges i bilaga I. *De regionala samordningscentrumen ska också utarbeta ett förfarande för översyn av dessa arbetsformer.*
2. *De regionala samordningscentrumen* ska säkerställa att de arbetsformer som avses i punkt 1 innehåller regler för hur berörda parter ska meddelas.

Artikel 40

Samrådsförfarande

- 1. De regionala samordningscentrumen** ska utarbeta ett förfarande för att, vid utövandet av sina dagliga operativa uppdrag och uppgifter, organisera lämpliga och regelbundna samråd med de systemansvariga för överföringssystem **i systemdriftsregionen, med andra regionala samordningscentrum** och med intressenter. För att säkerställa att tillsynsfrågor kan behandlas ska tillsynsmyndigheterna delta när så krävs.
- 2. De regionala samordningscentrumen ska samråda med medlemsstaterna i systemdriftsregionen och, om det finns ett regionalt forum, med sina regionala forum om frågor av politisk betydelse, med undantag för de dagliga uppgifterna för de regionala samordningscentrumen och genomförandet av dessas uppgifter. De regionala samordningscentrumen ska ta vederbörlig hänsyn till rekommendationer från medlemsstaterna och, i förekommande fall, sina regionala forum.**

Artikel 41
Transparens

1. *De regionala samordningscentrumen ska utveckla ett förfarande för berörda parter deltagande och anordna regelbundna möten med berörda parter för att diskutera frågor som rör effektiv, säker och tillförlitlig drift av det sammanlänkade systemet och för att identifiera brister och föreslå förbättringar.*

2. *Entso för el och de regionala samordningscentrumen ska drivas med full transparens gentemot berörda parter och allmänheten. De ska offentliggöra all relevant dokumentation på sina respektive webbplatser.*

Artikel 42

Antagande och översyn av *samordnade åtgärder* och rekommendationer

1. *De systemansvariga för överföringssystem i en systemdriftsregion* ska utarbeta ett förfarande för att anta *och se över samordnade åtgärder* och rekommendationer *utfärdade av de regionala samordningscentrumen i enlighet med kriterierna i punkterna 2, 3 och 4.*
2. *De regionala samordningscentrumen* ska *utfärda samordnade åtgärder* till de systemansvariga för överföringssystem i fråga om de *uppgifter* som avses i artikel 37.1 *a och b.* Systemansvariga för överföringssystem ska genomföra *de samordnade åtgärderna med undantag för om genomförandet av dem skulle leda till överträdelse av de driftssäkerhetsgränser som fastställts av varje systemansvarig för överföringssystem i enlighet med de riktlinjer för systemdrift som antagits på grundval av artikel 18.5 i förordning (EG) nr 714/2009.*

Om en systemansvarig för överföringssystem beslutar att inte genomföra en samordnad åtgärd av de skäl som anges i denna punkt ska den på ett transparent sätt och utan onödigt dröjsmål förse det regionala samordningscentrumet och de systemansvariga för överföringssystem i systemdriftsregionen med en detaljerad motivering. I sådana fall ska det regionala samordningscentrumet bedöma inverkan av det beslutet på övriga systemansvariga för överföringssystem i systemdriftsregionen och får föreslå en annan uppsättning samordnade åtgärder enligt det förfarande som anges i punkt 1.

3. *De regionala samordningscentrumen ska utfärda rekommendationer till de systemansvariga för överföringssystemet i fråga om de uppgifter som förtecknas i artikel 37.1 c–p eller tilldelats i enlighet med artikel 37.2.*

Om en systemansvarig för överföringssystem beslutar att frångå en rekommendation som avses i punkt 1, ska den utan onödigt dröjsmål lämna en motivering för sitt beslut till de regionala samordningscentrumen och till de andra systemansvariga för överföringssystem i systemdriftsregionen.

4. ***Översynen av samordnade åtgärder eller en rekommendation ska inledas på begäran av en eller flera av de systemansvariga för överföringssystem i systemdriftsregionen. Efter översynen av den samordnade åtgärden eller rekommendationen ska de regionala samordningscentrumen bekräfta eller ändra åtgärden.***

5. Om en samordnad åtgärd är föremål för översyn i enlighet med punkt 4 får begäran om översyn inte medföra att ***den samordnade åtgärden*** tillfälligt upphävs, utom i fall där ***genomförandet av den samordnade åtgärden skulle leda till överträdelse av de driftssäkerhetsgränser som fastställts av varje enskild systemansvarig för överföringssystem i enlighet med de riktlinjer för systemdrift som antagits på grundval av artikel 18.5 i förordning (EG) nr 714/2009.***

6. *Medlemsstaterna i en systemdriftsregion får, på förslag av en medlemsstat eller kommissionen och efter samråd med den kommitté som inrättats genom artikel 68 i direktiv (EU) 2019/...⁺, gemensamt besluta att ge befogenheter att utfärda samordnade åtgärder till sina regionala samordningscentrum i fråga om en eller flera av de uppgifter som föreskrivs i artikel 37.1 c–p.*

Artikel 43

Styrelse för regionala *samordningscentrum*

1. De regionala *samordningscentrumen* ska inrätta en styrelse för att anta åtgärder som rör deras förvaltning och för att övervaka hur de utför sina uppgifter.
2. Styrelsen ska bestå av ledamöter som företräder *alla* systemansvariga för överföringssystem *som deltar i respektive regionalt samordningscentrum*.

⁺ EUT: Vänligen för in nummer på det direktiv som finns i dokument PE-CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

3. Styrelsen ska ansvara för att
- a) utarbeta och godkänna stadgarna och arbetsordningen för det regionala *samordningscentrumet*,
  - b) besluta om och införa organisationsstrukturen,
  - c) utarbeta och godkänna den årliga budgeten,
  - d) utveckla och godkänna *samarbetsprocesserna* i enlighet med artikel 38.
4. Styrelsens befogenheter får inte omfatta befogenheter som rör de dagliga uppgifterna för de regionala *samordningscentrumen* och hur dessa utförs.

Artikel 44
Organisationsstruktur

1. ***De systemansvariga för överföringssystem i en systemdriftsregion ska upprätta de regionala samordningscentrumens organisationsstruktur*** som stöder säkerheten för deras uppgifter.
Av organisationsstrukturen ska följande framgå:
  - a) Befogenheter, uppdrag och ansvarsområden för ***personalen***.
  - b) Hierarki och rapporteringsvägar mellan organisationens olika delar och förfaranden.

2. ***De regionala samordningscentrumen får inrätta regionala kontor för att ta hand om subregionala särdrag eller inrätta understödjande regionala samordningscentrum för att effektivt och tillförlitligt utföra sina uppgifter, om det har visat sig absolut nödvändigt.***

Artikel 45

Utrustning och personal

De regionala **samordningscentrumen** ska utrustas med alla de personella, tekniska, fysiska och ekonomiska resurser som är nödvändiga för att fullgöra sina skyldigheter enligt denna förordning och utföra sina uppgifter **på ett oberoende och opartiskt sätt**.

Artikel 46

Övervakning och rapportering

1. **De** regionala **samordningscentrumen** ska inrätta en process för fortlöpande övervakning av åtminstone
  - a) arbetsuppgifternas utförande,
  - b) de **samordnade åtgärder** och rekommendationer som **utfärdats, i vilken utsträckning de systemansvariga för överföringssystem har genomfört de samordnade åtgärderna och rekommendationerna och vilka** resultat som uppnåtts,

- c) ändamålsenligheten och effektiviteten för varje **uppgift** som de ansvarar för **och, i förekommande fall, rotationen mellan uppgifter.**

■

2. **De** regionala **samordningscentrumen** ska redovisa sina kostnader på ett transparent sätt och rapportera dem till Acer och tillsynsmyndigheterna i systemdriftsregionen.
3. **De** regionala **samordningscentrumen** ska lämna in en årlig rapport om resultaten av den **övervakning som föreskrivs i punkt 1 och information** om hur de utfört sina uppgifter till Entso för el, Acer, tillsynsmyndigheterna i systemdriftsregionen och **gruppen för samordning på elområdet.**

4. ***De regionala samordningscentrumen*** ska rapportera eventuella brister som de fastställer i övervakningsprocessen enligt punkt 1 till Entso för el, tillsynsmyndigheterna i systemdriftsregionen, Acer och medlemsstaternas övriga behöriga myndigheter som ansvarar för förebyggande och hantering av krissituationer. På grundval av den ***rapporten får berörda tillsynsmyndigheter i systemdriftsregionen föreslå åtgärder för att hantera bristerna för de regionala samordningscentrumen.***

5. ***Utan att det påverkar behovet av att skydda säkerheten och konfidentialiteten för kommersiellt känslig information, ska de regionala samordningscentrumen offentliggöra de rapporter som avses i punkterna 3 och 4.***

Artikel 47

Skadeståndsansvar

*I förslagen om inrättande av regionala samordningscentrum i enlighet med artikel 35, ska de systemansvariga för överföringssystem i systemdriftsregionen vidta nödvändiga åtgärder för att kunna omfatta skadeståndsansvar som rör utförandet av det **regionala samordningscentrumets** arbetsuppgifter ■ . Den metod som används för att ge detta skydd ska beakta det regionala **samordningscentrumets** rättsliga ställning och det skydd som finns tillgängligt i form av företagsförsäkring.*

Artikel 48

Tioårig nätutvecklingsplan

1. Den unionsomfattande nätutvecklingsplan som avses i artikel 30.1 b ska omfatta modellbeskrivningar av det integrerade nätet, ett utvecklingsscenario samt en bedömning av systemets uthållighet.

Den unionsomfattande nätutvecklingsplanen ska särskilt

- a) bygga på nationella investeringsplaner, med beaktande av de regionala investeringsplaner som avses i artikel 34.1 i denna förordning och, i tillämpliga fall, på unionsaspekter av nätplanering, enligt vad som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 347/2013²⁸, och bli föremål för en kostnads-nyttanalyt enligt vad som fastställs i artikel 11 i den förordningen,
- b) när det gäller gränsöverskridande sammanlänkningsplaner, även bygga på rimliga behov hos olika systemanvändare samt integrera de åtaganden på lång sikt från investerare som avses i artiklarna 44 och 51 i direktiv (EU) 2019/...⁺, och
- c) identifiera investeringsluckor, särskilt med avseende på gränsöverskridande kapacitet.

Beträffande första stycket led c kan en översyn av de faktorer som på grund av skillnader i godkännandeförfaranden eller godkännandepaxis hindrar en utbyggnad av den gränsöverskridande nätkapaciteten bifogas den unionsomfattande nätutvecklingsplanen.

---

28 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 347/2013 av den 17 april 2013 om riktlinjer för transeuropeiska energiinfrastrukturer och om upphävande av beslut nr 1364/2006/EG och om ändring av förordningarna (EG) nr 713/2009, (EG) nr 714/2009 och (EG) nr 715/2009 (EUT L 115, 25.4.2013, s. 39).

⁺ EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

2. Acer ska avge ett yttrande över de nationella tioåriga nätutvecklingsplanerna i syfte att bedöma deras överensstämmelse med den unionsomfattande nätutvecklingsplanen. Om Acer konstaterar att en nationell tioårig nätutvecklingsplan inte stämmer överens med den unionsomfattande nätutvecklingsplanen ska den rekommendera att den nationella nätutvecklingsplanen eller den unionsomfattande nätutvecklingsplanen ändras på lämpligt sätt. Om en sådan nationell tioårig nätutvecklingsplan utarbetas i enlighet med artikel 51 i direktiv (EU) 2019/...⁺ ska Acer rekommendera den berörda tillsynsmyndigheten att ändra den nationella tioåriga nätutvecklingsplanen i enlighet med artikel 51.7 i det direktivet och informera kommissionen om detta.

⁺ EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

Artikel 49

Kompensationsmekanism mellan systemansvariga för överföringssystem

1. De systemansvariga för överföringssystem ska få kompensation för kostnader som uppstår till följd av att de överför gränsöverskridande transitflöden av el via sina nät.
2. Den kompensation som avses i punkt 1 ska betalas av systemansvariga för de nationella överföringssystem där de gränsöverskridande flödena börjar och de system där de slutar.
3. Kompensationsbetalningar ska göras regelbundet för en viss tidigare period. Vid behov ska kompensationsbetalningarna justeras i efterhand för att spegla de faktiska kostnaderna.

Den första tidsperiod för vilken kompensationsbetalningar ska göras ska fastställas enligt de riktlinjer som avses i artikel 61.

4. Kommissionen ska anta delegerade akter i enlighet med artikel 68 för att komplettera denna förordning när det gäller de belopp som ska betalas i kompensation.

5. Omfattningen av gränsöverskridande transitflöden som överförts och omfattningen av gränsöverskridande flöden som enligt sin bestämning börjat eller slutat i nationella överföringssystem, ska fastställas på grundval av faktiskt uppmätta fysiska flöden av el under en given period.
6. De kostnader som uppstår till följd av överföring av gränsöverskridande transitflöden ska fastställas på grundval av en långsiktig uppskattning av framtida genomsnittliga faktiska kostnader med beaktande av förluster, investeringar i ny infrastruktur och en lämplig andel av kostnaderna för befintlig infrastruktur, om infrastrukturen används för överföring av gränsöverskridande flöden, varvid särskild hänsyn ska tas till behovet att försörjningstryggheten garanteras. Vid beräkningen av de kostnader som uppkommit ska erkända metoder för kostnadsberäkning användas. De vinster som uppkommer på grund av överföring i nätet av gränsöverskridande transitflöden ska beaktas för att minska den erhållna kompensationen.

7. Endast när det gäller kompensationsmekanismerna mellan systemansvariga för överföringssystem ska, om två eller flera medlemsstaters överföringsnät helt eller delvis ingår i ett enda kontrollblock, hela kontrollblocket anses ingå i en av de berörda medlemsstaternas överföringsnät, för att undvika att flöden inom kontrollblock anses som gränsöverskridande flöden enligt artikel 2.2 b och ger anledning till kompensationsbetalning enligt punkt 1 i den här artikeln. De berörda medlemsstaternas tillsynsmyndigheter får avgöra vilken av de berörda medlemsstaterna som kontrollblocket som helhet ska anses tillhöra.

Artikel 50

Tillhandahållande av information

1. De systemansvariga för överföringssystem ska upprätta mekanismer för samordning och informationsutbyte i syfte att säkerställa nätens säkerhet i samband med hantering av överbelastning.

2. De normer för säkerhet, drift och planering som tillämpas av de systemansvariga för överföringssystem ska offentliggöras. De offentliggjorda upplysningarna ska inbegripa en allmän plan för beräkning av den sammanlagda överföringskapaciteten och säkerhetsmarginalen för överföringen, som baseras på nätets elektriska och fysiska egenskaper. Sådana planer ska godkännas av tillsynsmyndigheterna.
3. De systemansvariga för överföringssystem ska offentliggöra uppskattningar av tillgänglig överföringskapacitet för varje dag, och ange om tillgänglig överföringskapacitet redan reserverats. Dessa uppskattningar ska offentliggöras på bestämda tidpunkter före själva överföringsdagen, och ska under alla omständigheter omfatta uppskattningar av kapaciteten för den kommande veckan och den kommande månaden samt en kvantitativ indikation på den förväntade tillgängliga kapaciteten och dess tillförlitlighet.
4. De systemansvariga för överföringssystem ska offentliggöra relevanta uppgifter om aggregerad prognostiserad och faktisk förbrukning, om tillgänglighet och faktiskt utnyttjande avseende produktions- och lasttillgångar, om tillgänglighet och faktiskt utnyttjande avseende näten och sammanlänkningarna, om balanseffekt och reservkapacitet **samt om möjligheten till flexibilitet**. För tillgänglighet och faktiskt nyttjande av små produktions- och lasttillgångar kan sammanlagda skattningar användas.

5. Berörda marknadsaktörer ska tillhandahålla relevanta uppgifter till de systemansvariga för överföringssystem.
6. Produktionsföretag som äger eller driver produktionstillgångar, av vilka minst en produktionstillgång har en installerad kapacitet på minst 250 MW, eller som kontrollerar produktionstillgångar på minst 400 MW, ska under fem år hålla alla uppgifter per timme per anläggning som är nödvändiga för att det ska gå att följa upp in- och utmatning till nätet samt budgivning vid elhandel, sammanlänkingsauktioner, reservmarknader och OTC-marknader tillgängliga för tillsynsmyndigheten, den nationella konkurrensmyndigheten och kommissionen. Den information per anläggning och timme som ska lagras ska minst, men inte enbart, omfatta uppgifter om tillgänglig produktionskapacitet och reserver som ingår i befintliga åtaganden, inklusive tilldelning av dessa reserver per anläggning, vid tidpunkten för budgivningen och för elproduktionen.

7. De systemansvariga ska ha ett regelbundet utbyte av tillräckligt exakta uppgifter om nätet och belastningsflöden för att göra det möjligt för varje systemansvarig att beräkna belastningsflödena i sitt berörda område. Samma uppsättning uppgifter ska på begäran göras tillgängliga för tillsynsmyndigheterna, kommissionen **och medlemsstaterna**. Tillsynsmyndigheterna, **medlemsstaterna** och kommissionen ska behandla denna uppsättning uppgifter konfidentiellt, och säkerställa att alla konsulter som på deras begäran utför analysarbete på grundval av dessa uppgifter också behandlar dem konfidentiellt.

Artikel 51

Certifiering av systemansvariga för överföringssystem

1. Om kommissionen har mottagit en anmälan om certifiering av en systemansvarig för överföringssystem i enlighet med artikel 52.6 i direktiv (EU) 2019/...⁺, ska den pröva denna anmälan så snart som den mottagits. Inom två månader från mottagandet av en sådan anmälan ska kommissionen till den relevanta tillsynsmyndigheten yttra sig över dess förenlighet med artikel 43 och antingen artikel 52.2 eller 53 i direktiv (EU) 2019/...⁺.

När det yttrande som avses i första stycket utarbetas får kommissionen begära att Acer ska yttra sig om tillsynsmyndighetens beslut. I det fallet ska den tvåmånadersperiod som avses i första stycket förlängas med ytterligare två månader.

⁺ EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

⁺ EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

I avsaknad av ett yttrande från kommissionen inom de perioder som avses i första och andra styckena ska kommissionen anses inte göra några invändningar mot tillsynsmyndighetens beslut.

2. Inom två månader från mottagandet av ett yttrande från kommissionen ska tillsynsmyndigheten anta sitt slutliga beslut om certifiering av den systemansvarige för överföringssystemet och därvidlag ta största möjliga hänsyn till kommissionens yttrande. Tillsynsmyndighetens beslut och kommissionens yttrande ska offentliggöras tillsammans.
3. Under förfarandet får tillsynsmyndigheterna eller kommissionen när som helst begära sådana uppgifter från systemansvariga för överföringssystem eller företag som bedriver produktions- eller leveransverksamhet som är relevant för fullgörandet av deras skyldigheter enligt denna artikel.
4. Tillsynsmyndigheterna och kommissionen ska skydda kommersiellt känsliga uppgifters konfidentiellt.

5. Om kommissionen har mottagit en anmälan om certifiering av en systemansvarig för överföringssystem i enlighet med artikel 43.9 i direktiv (EU) 2019/...⁺, ska den fatta ett beslut angående certifiering. Tillsynsmyndigheten ska följa kommissionens beslut.

Kapitel VI

Drift av distributionssystem

Artikel 52

Den europeiska enheten för systemansvariga för distributionssystem

1. Systemansvariga för distributionssystem ■ ska samarbeta på unionsnivå genom EU DSO-enheten för att främja fullbordandet av en fungerande inre marknad för el och dess funktion och för att främja en optimal förvaltning och en samordnad drift av distributions- och överföringssystem. Systemansvariga för distributionssystem som vill delta i EU DSO-enheten **har rätt att** bli registrerade medlemmar i enheten.

⁺ EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

Registrerade medlemmar får antingen delta direkt i EU DSO-enheten eller företrädas av en nationell organisation som utsetts av medlemsstaten, eller av en organisation på unionsnivå.

2. *EU DSO-enheten ska utföra sina arbetsuppgifter och förfaranden i enlighet med artikel 55. Som expertenhet i det gemensamma unionsintressets tjänst, får EU DSO-enheten vare sig representera särskilda intressen eller försöka att påverka beslutsprocessen för att försvara vissa intressen.*
3. *Medlemmarna i EU DSO-enheten ska vara registrerade och betala en rättvis och proportionell medlemsavgift som avspeglar antalet kunder som är anslutna till den berörda systemansvariga för distributionssystem.*

Artikel 53

Inrättande av EU DSO-enheten

1. EU DSO-enheten ***ska bestå av åtminstone en generalförsamling, en styrelse, en strategisk rådgivande grupp, en expertgrupp och en generalsekreterare.***
2. Senast den ... [tolv månader efter den dag då denna förordning träder i kraft] ska de systemansvariga för distributionssystem ■ till kommissionen och Acer lämna in ett utkast till stadgar ***i enlighet med artikel 54, inklusive en uppförandekod***, en förteckning över registrerade medlemmar och ett utkast till arbetsordning, inklusive arbetsordning för samrådet med Entso för el och andra intressenter samt finansieringsregler, för den EU DSO-enhet som ska inrättas.

Utkastet till arbetsordning för EU DSO-enheten ska säkerställa en balanserad representation av samtliga deltagande systemansvariga för distributionssystem.

3. Inom två månader från mottagandet av utkastet till stadgar, medlemsförteckningen och utkastet till arbetsordning ska Acer tillhandahålla kommissionen sitt yttrande, efter samråd med organisationer som representerar samtliga berörda parter, särskilt distributionssystemets användare.
4. Inom tre månader från mottagandet av Acers yttrande ska kommissionen avge ett yttrande över utkastet till stadgar, medlemsförteckningen och utkastet till arbetsordning, med beaktande av det yttrande från Acer som föreskrivs i punkt 3.
5. Inom tre månader från mottagandet av kommissionens positiva yttrande ska de systemansvariga för distributionssystem inrätta EU DSO-enheten och anta och offentliggöra dess stadgar och arbetsordning.

6. De dokument som avses i punkt 2 ska lämnas in till kommissionen och till Acer i händelse av ändringar av dokumenten, eller på motiverad begäran av någon av dem. Kommissionen och Acer ska avge ett yttrande i linje med den process som fastställs i punkterna 2, 3 och 4.
7. Kostnaderna för den verksamhet som bedrivs av EU DSO-enheten ska bäras av de systemansvariga för distributionssystem som är registrerade medlemmar och beaktas i beräkningen av tariffer. Tillsynsmyndigheterna får godkänna dessa kostnader endast om de är rimliga och proportionella.

Artikel 54

Grundläggande regler och förfaranden för EU DSO-enheten

1. *De stadgar för EU DSO-enheten som antas i enlighet med artikel 53 ska säkra följande principer:*
  - a) *Endast registrerade medlemmar får delta i arbetet i EU DSO-enheten, med möjlighet att delegera arbetsuppgifter till andra medlemmar.*

- b) Strategiska beslut om verksamheten i EU DSO-enheten samt politiska riktlinjer för styrelsen ska antas av generalförsamlingen.*
- c) Generalförsamlingen ska anta sina beslut enligt följande regler:*
- i) varje medlem har ett antal röster som är proportionellt mot den medlemmens antal kunder,*
  - ii) 65 % av de röster som tilldelats generalförsamlingens medlemmar har avgivits, och*
  - iii) beslutet har antagits med en majoritet av minst 55 % av medlemmarna.*
- d) Generalförsamlingens beslut avslås enligt följande regler:*
- i) varje medlem har ett antal röster som är proportionellt mot den medlemmens antal kunder,*
  - ii) 35 % av de röster som tilldelats generalförsamlingens medlemmar har avgivits, och*

- iii) beslutet har avslagits av minst 25 % av medlemmarna.*
- e) Styrelsen ska utses av generalförsamlingen för en mandatperiod på högst fyra år.*
- f) Styrelsen ska utse ordföranden och de tre vice ordförandena bland styrelsens ledamöter.*
- g) Styrelsen ska leda samarbetet mellan de systemansvariga för distributionssystem och de systemansvariga för överföringssystem enligt artiklarna 56 och 57.*
- h) Styrelsebeslut ska antas med absolut majoritet.*
- i) På grundval av förslag från styrelsen ska generalsekreteraren utses av generalförsamlingen bland dess medlemmar för en mandatperiod på fyra år, som får förnyas en gång.*

j) Generalförsamlingen ska, på grundval av förslag från styrelsen, utse expertgrupper som får bestå av högst 30 medlemmar per grupp, varav högst en tredjedel får vara andra än medlemmar i EU DSO. Dessutom ska en expertgrupp med landsföreträdare inrättas, bestående av en företrädare för systemansvariga för distributionssystem från varje medlemsstat.

2. De förfaranden som antas av EU DSO-enheten ska se till att medlemmarna behandlas rättvist och proportionellt och återspeglar den geografiska och ekonomiska strukturen bland dess medlemmar. I förfarandena ska i synnerhet följande föreskrivas:

a) Styrelsen ska bestå av styrelseordföranden och 27 medlemsföreträdare, av vilka:

i) nio företrädare medlemmar med fler än en miljon nätanvändare,

ii) nio företrädare medlemmar med fler än 100 000 men färre än en miljon nätanvändare, och

iii) nio företrädare medlemmar med färre än 100 000 nätanvändare.

- b) Företrädare för befintliga organisationer för systemansvariga för distributionssystem har tillstånd att delta som observatörer vid styrelsemötena.*
- c) Styrelserna har inte rätt att bestå av fler än tre företrädare för medlemmar som är baserade i samma medlemsstat eller i samma industrigrupp.*
- d) Varje vice styrelseordförande utses från representanter för medlemmar i varje kategori som beskrivs i led a.*
- e) Företrädare för medlemmar som är baserade i en medlemsstat eller samma industrigrupp utgör inte majoriteten av deltagarna i expertgruppen.*
- f) Styrelsen inrättar en strategisk rådgivande grupp som avger yttranden till styrelsen och expertgrupperna och består av företrädare för de europeiska organisationerna för systemansvariga för distributionssystem och företrädare för de medlemsstater som inte är företrädda i styrelsen.*

Artikel 55

Uppgifter för EU DSO-enheten

1. EU DSO-enheten ska ha följande uppgifter:
  - a) **Främja** drift och planering av **■** distributionsnät **i samordning med driften och planeringen av överföringsnät.**
  - b) **Underlätta integreringen** av förnybara energiresurser, decentraliserad produktion och andra resurser som ingår i distributionsnätet, t.ex. energilagring.
  - c) **Underlätta** efterfrågefleksibilitet och **marknadstillträde för användare av distributionsnät.**
  - d) **Bidra till digitaliseringen** av distributionssystem, inklusive smarta nät och intelligenta mätsystem.
  - e) **Stödja utvecklingen av** datahantering, it-säkerhet och dataskydd **i samarbete med relevanta myndigheter och reglerade enheter.**

- f) ***Delta*** i utarbetandet av nätföreskrifter ***med relevans för driften och planeringen av distributionsnät och den samordnade driften av överförings- och distributionsnät*** i enlighet med artikel 59.

2. EU DSO-enheten ska dessutom

- a) samarbeta med Entso för el när det gäller övervakningen av genomförandet av nätföreskrifter och riktlinjer som antas enligt denna förordning som är relevanta för drift och planering avseende distributionsnät och en samordnad drift av överförings- och distributionsnät,
- b) samarbeta med Entso för el samt anta bästa praxis för samordnad drift och planering avseende överförings- och distributionsnät, inklusive datautbyte mellan systemansvariga och samordning av decentraliserade energiresurser,

- c) arbeta med att fastställa bästa praxis på de områden som anges i punkt 1 och införa energieffektivitetsförbättringar i distributionsnätet,
- d) anta ett årligt arbetsprogram och en årlig rapport,
- e) verka i enlighet med konkurrensrätten **och säkerställa neutralitet**.

Artikel 56

Samråd i processen för utarbetande av nätföreskrifter

1. När EU DSO-enheten **deltar i utarbetandet av nya** nätföreskrifter enligt artikel 59 ska den i ett tidigt skede och på ett öppet och transparent sätt ha ett omfattande samråd med alla berörda intressenter, särskilt med de organisationer som företräder sådana intressenter, i enlighet med den arbetsordning för samråd som avses i artikel 53. Samrådet ska inkludera tillsynsmyndigheter och andra nationella myndigheter, elhandels- och producentföretag, systemanvändare, inklusive kunder, ■ tekniska organ och intressentplattformar. Samrådet ska ha till syfte att identifiera synpunkter och förslag från alla berörda parter i beslutsprocessen.

2. Samtliga dokument och protokoll från sammanträden med anknytning till de samråd som avses i punkt 1 ska offentliggöras.
3. EU DSO-enheten ska beakta de synpunkter som lämnats under samrådet. Innan förslag till de nätföreskrifter som avses i artikel 59 antas ska EU DSO-enheten redovisa hur de synpunkter som mottagits under samrådet har beaktats. Om synpunkterna inte har beaktats, ska skälen till det anges.

Artikel 57

Samarbete mellan systemansvariga för distributionssystem och systemansvariga för överföringssystem

1. Systemansvariga för distributionssystem och systemansvariga för överföringssystem ska samarbeta med **varandra** i planeringen och driften av sina nät. Framför allt ska systemansvariga för överförings- och distributionssystem utbyta all nödvändig information och data som rör prestanda för produktionstillgångar och efterfrågeflexibilitet, den dagliga driften av sina nät och den långsiktiga planeringen av nätinvesteringar, i syfte att säkerställa en kostnadseffektiv, säker och tillförlitlig utveckling och drift av sina nät.
2. Systemansvariga för distributionssystem och systemansvariga för överföringssystem ska samarbeta **med varandra** för att uppnå en samordnad tillgång till resurser, såsom decentraliserad produktion, energilagring eller efterfrågeflexibilitet, som kan fylla särskilda behov i både för systemansvariga för distributionssystem och systemansvariga för överföringssystem.

Kapitel VII
Nätföreskrifter och riktlinjer

Artikel 58

Antagande av nätföreskrifter och riktlinjer

1. Kommissionen får, med beaktande av befogenheterna i artiklarna **59, 60 och 61**, anta **genomförandeakter eller** delegerade akter. Sådana **█** akter får antingen antas som nätföreskrifter på grundval av textförslag som utarbetas av Entso för el eller, om så beslutas i prioritetsförteckningen enligt artikel 59.3, av EU DSO-enheten, **om så är lämpligt i samarbete med Entso för el** och Acer enligt förfarandet i artikel 59, eller som riktlinjer enligt förfarandet i artikel 61.

2. Nätföreskrifterna och riktlinjerna

- a) ska säkerställa att de föreskriver den grad av harmonisering som minst behövs för att uppnå denna förordnings syften,
- b) ska beakta regionala särdrag, om så är lämpligt,
- c) får inte gå utöver vad som är nödvändigt med avseende på tillämpningen av led a, och
- d) får inte påverka medlemsstaternas rätt att fastställa nationella nätföreskrifter som inte har någon inverkan på *handeln mellan elområden*.

Artikel 59

Utarbetande av nätföreskrifter

1. Kommissionen ges befogenhet att anta ***genomförandeakter för att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning genom att utarbeta*** nätföreskrifter inom följande områden:
  - a) Reglerna för nätets driftssäkerhet och tillförlitlighet, inklusive regler för nätreservkapacitet i överföringssystem, ***liksom också driftskompatibilitetsregler för genomförande av artiklarna 34–47 och artikel 57 i denna förordning, och artikel 40 i direktiv (EU) 2019/...⁺, inklusive regler om systemdrifttillstånd, korrigerande åtgärder och gränser för driftssäkerhet, spänningsreglering och hantering av reaktiv effekt, hantering av kortslutningsström, hantering av effektflöde, analys och hantering av oförutsedda händelser, skyddsutrustning och skyddsprogram, datautbyte, överensstämmelse, utbildning, analys av driftsplanering och driftssäkerhet, regional samordning av driftssäkerheten, samordnad avbrottsplanering, tillgänglighetsplaner för relevanta tillgångar, tillräcklighetsanalys, stödtjänster, planering samt datamiljöer för driftsplanering.***

⁺ ***EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).***

- I**
- b) Regler för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning *för genomförande av artikel 6 i direktiv (EU) 2019/...⁺ och artiklarna 7–10, 13–17 och 35–37 i denna förordning*, inklusive regler om *metoder och processer för beräkning av dagen före-, intradagskapacitet och terminsbaserad kapacitet, nätmodeller, konfigurering av elområden, omdirigering och motköp, handelsalgoritmer, gemensam dagen före- eller intradagskoppling, garanterad tilldelad kapacitet mellan elområden, fördelning av intäkter från överbelastning, risksäkring för överföring mellan elområden, nomineringsförfaranden samt täckning av kostnader för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning*.

⁺ *EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).*

- c) Regler för genomförande av artiklarna 5, 6 och 17 avseende elhandel avseende tillhandahållande av tjänster för tillträde till nätet på teknisk nivå och på driftsnivå samt systembalans, *inklusive regler om effektreserv för nätet, inklusive funktioner och ansvarsområden, plattformar för utbyte av balansenergi, stängningstider, krav för standardprodukter och specifika balansprodukter, upphandling av balanstjänster, kapacitetstilldelning mellan elområden för utbyte av balanstjänster eller delning av reserver, avräkning av balansenergi, avräkning av energiutbyte mellan systemansvariga, avräkning av obalanser och avräkning av balanskapacitet, lastfrekvensreglering, definierande parametrar och målparameter för frekvenskvalitet, frekvenshållningsreserver, frekvensåterställningsreserver, ersättningsreserver, utbyte och delning av reserver, gränsöverskridande aktivering av reserver, processer för tidsreglering och transparens i information.*

█

- d) Regler för genomförande av artiklarna 36, 40 och 54 i *direktiv (EU) 2019/...*⁺ *avseende* icke-diskriminerande, transparent tillhandahållande av ej frekvensrelaterade stödtjänster..., inklusive regler om stabil spänning, tröghet, snabb reaktiv ströminmatning, *tröghet för upprätthållande av nätstabiliteten, kortslutningsström, förmåga till dödnätsstart och förmåga till ödrift.*
- e) Regler för *genomförande av artikel 57 i denna förordning* och *artiklarna 17, 31, 32, 36, 40 och 54 i direktiv (EU) 2019/...*⁺ avseende efterfrågefleksibilitet, inklusive aggregering, energilagring och inskränkning på förbrukningssidan.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 67.2.

⁺ *EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).*

2. *Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 68 för att komplettera denna förordning när det gäller utarbetande av nätföreskrifter inom följande områden:*

- a) *Regler för nätanslutning, inklusive regler om anslutning av förbrukningsanläggningar som är anslutna till överföringssystem, distributionsanläggningar och distributionssystem som är anslutna till överföringssystem, anslutning av förbrukningsenheter som används för att tillhandahålla efterfrågefleksibilitet, krav för nätanslutning av producenter, krav för nätanslutning av system för högspänd likström, krav för likströmsanslutna kraftparksmoduler och bortre omriktarstationer för högspänd likström samt förfaranden för driftsmeddelanden för nätanslutning.*

- b) Regler för informationsutbyte, balansavräkning och transparens, inklusive, särskilt, regler om överföringskapaciteter för relevanta tidshorisonter, uppskattningar av och faktiska värden för tilldelningen och användningen av överföringskapaciteter, prognostiserad och faktisk efterfrågan på anläggningar och aggregering av dem, även fall av bristande tillgång till anläggningar, prognostiserad och faktisk produktion i produktionsenheter och aggregering av dem, även fall av bristande tillgång till enheter, tillgänglighet och faktiskt utnyttjande avseende näten, åtgärder för hantering av överbelastning och uppgifter om balansmarknaden. Reglerna bör också beskriva hur informationen ska offentliggöras samt när så ska ske och vilka enheter som ska ansvara för det.*
- c) Regler för tredjepartstillträde.*
- d) Rutiner för drift och återställning i störningssituationer, inklusive systemskyddsplaner, återuppbyggnadsplaner, samspel med marknaden, informationsutbyte och kommunikation samt verktyg och anläggningar.*
- e) Sektorspecifika regler för it-säkerhetsaspekter av gränsöverskridande elflöden, inklusive regler om gemensamma minimikrav, planering, övervakning, rapportering och krishantering.*

3. Kommissionen ska, efter samråd med Acer, Entso för el, **EU-enheten för systemansvariga för distributionssystem** och de andra berörda intressenterna vart tredje år upprätta en prioritetsförteckning över de i punkterna 1 och 2 angivna områden som ska inbegripas i utarbetandet av nätföreskrifter.

Om sakinnehållet i nätföreskriften direkt berör driften av distributionssystemet, och **inte i första hand** är av **■** betydelse för överföringssystemet, får kommissionen begära att EU DSO-enheten, i samarbete med Entso för el, sammankallar en redaktionskommitté och lämnar in ett förslag till nätföreskrift till Acer.

4. Kommissionen ska uppmana Acer att, inom en rimlig period som inte överstiger sex månader från mottagandet av kommissionens uppmaning, lämna in icke-bindande ramriktlinjer, i vilka det anges klara och objektiva principer för utarbetande av nätföreskrifter som rör de områden som anges i prioritetsförteckningen (nedan kallade *ramriktlinjer*). Kommissionens begäran kan innehålla villkor som ska behandlas inom ramriktlinjen. Varje ramriktlinje ska bidra till marknadsintegrering, icke-diskriminering, effektiv konkurrens och en välfungerande marknad. Efter en motiverad ansökan från Acer får kommissionen förlänga perioden för inlämnande av riktlinjerna.

5. Acer ska på ett öppet och transparent sätt under en period på minst två månader samråda med Entso för el, med EU DSO-enheten och med de andra berörda intressenterna om ramriktlinjen.
6. Acer ska lämna in en icke-bindande ramriktlinje till kommissionen, när den åläggs att göra detta enligt punkt 4.
7. Om kommissionen anser att ramriktlinjen inte medverkar till marknadsintegrering , icke-diskriminering, effektiv konkurrens och en välfungerande marknad, får den begära att Acer ser över ramriktlinjen inom en rimlig tidsfrist och lämnar in den till kommissionen på nytt.
8. Om Acer underlåter att på nytt lämna in en ramriktlinje eller en reviderad ramriktlinje inom den period som kommissionen angett i punkt 4 eller 7, ska kommissionen utarbeta ramriktlinjen i fråga.

9. Kommissionen ska uppmana Entso för el eller EU DSO-enheten att *i samarbete med Entso för el*, om det föreskrivs i den prioriteringsförteckning som avses i punkt 3, för Acer lägga fram ett förslag till nätföreskrifter i enlighet med den relevanta ramriktlinjen inom en rimlig period från mottagandet av kommissionens uppmaning, som inte överstiger tolv månader.
10. Entso för el eller, om det föreskrivs i den prioriteringsförteckning som avses i punkt 3, EU DSO-enheten, i samarbete med Entso för el, ska sammankalla en redaktionskommitté som stöd i utarbetandet av nätföreskrifterna. Redaktionskommittén ska bestå av Acer, företrädare för Entso för el och, *om så är lämpligt*, för EU DSO-enheten och nominerade elmarknadsoperatörer och ett begränsat antal av de huvudsakliga intressenterna. Entso för el eller EU DSO-enheten *i samarbete med Entso för el*, om det föreskrivs i den prioriteringsförteckning som avses i punkt 3, ska utarbeta förslag till nätföreskrifter inom de områden som anges i punkterna 1 och 2 på uppmaning av kommissionen i enlighet med punkt 9.

11. Acer ska granska den föreslagna nätföreskriften för att säkerställa att den nätföreskrift som ska antas överensstämmer med relevanta ramriktlinjer och bidrar till marknadsintegrering, icke-diskriminering, effektiv konkurrens och en välfungerande marknad och lämna den granskade nätföreskriften till kommissionen inom sex månader från mottagandet av förslaget. I det förslag som lämnas in till kommissionen ska Acer ta hänsyn till de synpunkter som tillhandahållits av samtliga medverkande parter under det utarbetande av förslaget som letts av Entso för el eller EU DSO-enheten, och samråda med de berörda intressenterna om den version som ska lämnas in till kommissionen.
12. Om Entso för el eller EU DSO-enheten har underlåtit att utarbeta en nätföreskrift inom den period som kommissionen har fastställt enligt punkt 9, får kommissionen uppmana Acer att utarbeta ett utkast till nätföreskrift på grundval av den relevanta ramriktlinjen. Acer får inleda ytterligare ett samråd under utarbetandet av en nätföreskrift enligt denna punkt. Acer ska lämna in ett utkast till nätföreskrift som utarbetats enligt denna punkt till kommissionen och får rekommendera att den antas.

13. Kommissionen får på eget initiativ, om Entso för el eller EU DSO-enheten har underlåtit att utarbeta en nätföreskrift eller Acer har underlåtit att utarbeta ett förslag till nätföreskrift enligt punkt 12, eller efter förslag från Acer enligt punkt 11, anta en eller flera nätföreskrifter på de områden som omfattas av punkterna 1 och 2.
14. Om kommissionen på eget initiativ föreslår att en nätföreskrift ska antas ska den under en period som inte understiger två månader samråda med Acer, Entso för el och alla berörda intressenter om ett utkast till nätföreskrift.
15. Denna artikel påverkar inte kommissionens rätt att anta och ändra de riktlinjer som fastställs i artikel 61. Den påverkar inte möjligheten för Entso för el att utarbeta icke-bindande riktlinjer inom de områden som fastställs i punkterna 1 och 2, om dessa riktlinjer inte rör områden som omfattas av en begäran som kommissionen riktat till Entso för el. Entso för el ska lämna sådan vägledning till Acer för yttrande och ska ta vederbörlig hänsyn till detta yttrande.

Artikel 60

Ändring av nätföreskrifter

1. Kommissionen ges befogenhet att ***ändra nätföreskrifterna inom de områden som förtecknas i artikel 59.1 och 59.2, i enlighet med det relevanta förfarande som fastställs i den artikeln.*** Acer får även föreslå ändringar i enlighet med det förfarande som fastställs i punkterna 2 och 3 i den här artikeln.
2. Personer som sannolikt kan ha ett intresse i en nätföreskrift som har antagits enligt artikel 59, inklusive Entso för el, EU DSO-enheten, ***tillsynsmyndigheter***, systemansvariga för distributionssystem, systemansvariga för överföringssystem, nätanvändare och konsumenter, får föreslå utkast till ändringar av denna nätföreskrift till Acer. Acer får också föreslå ändringar på eget initiativ.

3. Acer får lägga fram motiverade förslag till ändringar för kommissionen, med en förklaring av hur förslagen är förenliga med de mål för nätföreskrifterna som anges i artikel 59.3. Acer ska, när den bedömer att ett ändringsförslag är tillåtligt och när det gäller ändringar på eget initiativ, samråda med alla intressenter i enlighet med artikel 14 i förordning (EU) 2019/...⁺.

Artikel 61

Riktlinjer

1. Kommissionen **ges befogenhet att** anta bindande riktlinjer på de områden som anges i denna artikel.
2. Kommissionen **ges befogenhet att anta riktlinjer** på områden där sådana akter får utarbetas även enligt förfarandet för nätföreskrifter enligt artikel 59.1 **och 59.2**. Dessa riktlinjer ska antas i form av delegerade akter eller genomförandeakter, beroende på den berörda befogenhet som föreskrivs i denna förordning.

⁺ EUT: Vänligen för in numret på den förordning som finns i dokument PE- CONS 83/18 (2016/0378(COD)).

3. ***Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 68 för att komplettera denna förordning genom att fastställa riktlinjer*** ■ för kompensationsmekanismen mellan systemansvariga för överföringssystem. Dessa riktlinjer ska, i enlighet med principerna i artiklarna 18 och 49, innehålla följande:
- a) Uppgifter om förfarandet för att fastställa vilka systemansvariga för överföringssystem som är skyldiga att betala kompensation för gränsöverskridande flöden, inklusive när det gäller uppdelningen mellan de systemansvariga för de nationella överföringssystem i vilka gränsöverskridande flöden börjar, respektive för de system i vilka dessa flöden slutar, i enlighet med artikel 49.2.
  - b) Uppgifter om det betalningsförfarande som ska tillämpas, inklusive fastställande av den första tidsperioden för vilken kompensation ska betalas, i enlighet med artikel 49.3 andra stycket.

- c) Uppgifter om de metoder som ska användas för att bestämma de överförda gränsöverskridande transitflöden, för vilka ersättning ska betalas enligt artikel 49, vad avser både kvantitet och typ av flöden, och bestämningen av omfattningen av sådana flöden som börjar eller slutar i enskilda medlemsstaters överföringssystem, i enlighet med artikel 49.5.
- d) Uppgifter om de metoder som ska användas för att fastställa vilka kostnader och vinster som uppkommit till följd av överföring av gränsöverskridande transitflöden, i enlighet med artikel 49.6.
- e) Uppgifter om behandlingen av elflöden som börjar eller slutar i länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i samband med kompensationsmekanismen mellan systemansvariga.
- f) Arrangemang för de nationella systemens delaktighet, när dessa är sammanlänkade genom likströmsledningar, i enlighet med artikel 49.

4. Vid behov får kommissionen anta genomförandeakter för att fastställa riktlinjer för vilken lägsta harmoniseringsgrad som behövs för att uppnå denna förordnings syfte. De riktlinjerna får ange följande:

- a) Uppgifter avseende bestämmelser om elhandel **för genomförande av artikel 6 i direktiv (EU) 2019/...⁺ och artiklarna 5–10, 13–17, 35, 36 och 37 i denna förordning.**
- b) Uppgifter avseende bestämmelser som berör investeringsstöd för sammanlänkningskapacitet inklusive lokaliseringssignaler **för genomförande av artikel 19.**

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 67.2.

5. Kommissionen får anta genomförandeakter för att fastställa riktlinjer för hur driften ska samordnas på unionsnivå mellan de systemansvariga för överföringssystem. Dessa riktlinjer ska överensstämja med och bygga på de nätföreskrifter som avses i artikel 59 och bygga på de antagna specifikationer som avses i artikel 30.1 i. Vid antagandet av dessa riktlinjer ska kommissionen ta hänsyn till de olika krav som ställs på driften på regional och nationell nivå.

⁺ ***EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).***

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 67.2.

6. När kommissionen antar eller ändrar riktlinjer, ska den samråda med Acer, Entso för el, EU DSO-enheten och andra intressenter när detta är relevant.

Artikel 62

Medlemsstaternas rätt att besluta om mer detaljerade åtgärder

Denna förordning påverkar inte medlemsstaternas rätt att behålla eller införa åtgärder som innehåller mer ingående bestämmelser än dem som anges i denna förordning, i de riktlinjer som avses i artikel 61 eller i de nätföreskrifter som avses i artikel 59, förutsatt att de åtgärderna ***är förenliga*** med unionsrätten.

Kapitel VIII
Slutbestämmelser

Artikel 63

Nya sammanlänknings

1. Nya likströmssammanlänknings får, på begäran och för en begränsad period, beviljas undantag från artikel 19.2 och 19.3 i denna förordning och artiklarna 6, 43, 59.7 och 60.1 i direktiv (EU) 2019/...⁺ förutsatt att
  - a) investeringen stärker konkurrensen på elförsörjningsområdet,
  - b) den risknivå som är förenad med investeringen är sådan att ett undantag är en förutsättning för att investeringen ska bli av,
  - c) sammanlänknings ägs av en fysisk eller juridisk person som åtminstone till den juridiska formen är skild från de systemansvariga inom vilkas system sammanlänknings ska byggas upp,

---

⁺ EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

- d) sammanlänkningens användare debiteras avgifter,
- e) sedan det partiella öppnandet av marknaden i enlighet med artikel 19 i Europaparlamentets och rådets direktiv 96/92/EG²⁹ har ingen del av kapital- eller driftskostnaderna för sammanlänkningen kunnat återkrävas som del av avgifterna för användningen av de överförings- eller distributionssystem som förenas av sammanlänkningen,
- f) ett undantag inte skulle skada konkurrensen eller en effektivt fungerande inre marknad för el, eller hindra att det reglerade system till vilket sammanlänkningen är kopplad fungerar effektivt.

2. Punkt 1 ska i undantagsfall även tillämpas på växelströmssammanlänkningar, förutsatt att kostnaderna och riskerna för investeringarna i fråga är särskilt höga i jämförelse med de normala kostnaderna för och riskerna med en växelströmssammanlänkning mellan de nationella överföringssystemen i två grannländer.

---

29 Europaparlamentets och rådets direktiv 96/92/EG av den 19 december 1996 om gemensamma regler för den inre marknaden för el (EGT L 27, 30.1.1997, s. 20).

3. Punkt 1 ska även tillämpas på väsentliga kapacitetsökningar i befintliga sammanlänkningar.
4. Tillsynsmyndigheterna i de berörda medlemsstaterna ska, från fall till fall, fatta beslut om undantag som avses i punkterna 1, 2 och 3. Ett undantag får gälla hela eller delar av den nya sammanlänkningens kapacitet, eller den befintliga sammanlänkningen med en väsentligt ökad kapacitet.

Inom två månader från den sista av de berörda tillsynsmyndigheternas mottagande av en begäran om undantag, får Acer tillhandahålla dessa tillsynsmyndigheter ett yttrande. Tillsynsmyndigheterna får lägga det yttrandet till grund för sitt beslut.

När beslut fattas om att bevilja undantag, ska tillsynsmyndigheterna i varje enskilt fall beakta behovet av att ange villkor för undantagets varaktighet och för icke-diskriminerande tillträde till sammanlänkningen. När dessa villkor fastställs ska tillsynsmyndigheterna särskilt ta hänsyn till den ökade kapacitet som ska byggas upp eller till ändringen av befintlig kapacitet, samt till projektets tidsplan och till nationella förhållanden.

Innan ett undantag beviljas ska tillsynsmyndigheterna i de berörda medlemsstaterna fatta beslut om de regler och mekanismer som ska gälla för hantering och kapacitetstilldelning. Reglerna för hantering av överbelastning ska inkludera en skyldighet att erbjuda outnyttjad kapacitet på marknaden, och att användare av anläggningen ska ges rätt att handla med sina avtalade kapaciteter på andrahandsmarknaden. Vid bedömningen av de kriterier som avses i punkt 1 a, b och f, ska resultaten av kapacitetstilldelningen beaktas.

Om samtliga berörda tillsynsmyndigheter har enats om beslutet om undantag inom sex månader från mottagande av begäran ska de underrätta Acer om sitt beslut.

Beslut om undantag, inklusive eventuella villkor som avses i tredje stycket, ska motiveras och offentliggöras i vederbörlig ordning.

5. Acer ska fatta det beslut som avses i punkt 4
  - a) om inte berörda tillsynsmyndigheter har kunnat nå någon överenskommelse inom sex månader från den dag då den sista av dessa tillsynsmyndigheter mottog begäran om undantag, eller

b) på gemensam begäran av de berörda tillsynsmyndigheterna.

Innan Acer fattar ett sådant beslut ska den samråda med de berörda tillsynsmyndigheterna och sökandena.

6. Medlemsstaterna får, utan hinder av punkterna 4 och 5, föreskriva att tillsynsmyndigheten eller Acer, alltefter omständigheterna, ska avge sitt yttrande över begäran om undantag till det relevanta organet i medlemsstaten inför det formella beslutet. Detta yttrande ska offentliggöras tillsammans med beslutet.

7. Tillsynsmyndigheten ska efter mottagandet utan dröjsmål översända en kopia av varje begäran om undantag till kommissionen och till Acer för information. De berörda tillsynsmyndigheterna eller Acer (nedan kallade *de anmälände organen*) ska utan dröjsmål underrätta kommissionen om beslutet tillsammans med alla relevanta uppgifter som rör beslutet. Dessa uppgifter får överlämnas till kommissionen i samlad form med möjlighet för kommissionen att fatta ett välgrundat beslut. Uppgifterna ska särskilt innehålla följande:
- a) En detaljerad motivering till varför undantaget beviljats eller nekats, inklusive de ekonomiska uppgifter som motiverat behovet av ett undantag.
  - b) Den analys som har gjorts om hur beviljandet av undantaget påverkar konkurrensen och den inre elmarknadens sätt att fungera.
  - c) Skälen till tidsperioden och den del av den totala kapaciteten i den ifrågavarande sammanlänkningen för vilken undantaget har beviljats.
  - d) Resultatet av samrådet med de berörda tillsynsmyndigheterna.

8. Kommissionen får, inom 50 arbetsdagar från dagen efter mottagandet av en anmälan enligt punkt 7, besluta om att begära att de anmälade organen ska ändra eller återkalla beslutet om beviljande av ett undantag. Den perioden kan förlängas med ytterligare 50 arbetsdagar om kommissionen begär ytterligare uppgifter. Denna ytterligare period ska inledas dagen efter det att fullständiga uppgifter mottagits. Den inledande perioden kan också förlängas efter godkännande av både kommissionen och de anmälade organen.

Om de begärda uppgifterna inte lämnas inom den period som anges i kommissionens begäran, ska anmälan anses vara återkallad om inte perioden innan den löpte ut har förlängts efter godkännande av både kommissionen och de anmälade organen, eller om de anmälade organen i ett vederbörligen motiverat meddelande har informerat kommissionen om att de anser att anmälan innehåller fullständiga uppgifter.

De anmälade organen ska följa ett kommissionsbeslut om ändring eller återkallande av beslutet om undantag inom en månad från mottagandet och informera kommissionen om detta.

Kommissionen ska skydda konfidentialiteten hos kommersiellt känslig information.

Kommissionens godkännande av ett beslut om undantag ska upphöra att gälla två år efter antagandet, om byggandet av sammanlänkningen inte har påbörjats, och fem år efter antagandet om sammanlänkningen inte har kunnat tas i drift, om inte kommissionen fastslår, på grundval av en motiverad ansökan från de anmälade organen, att de eventuella förseningarna beror på omfattande hinder som den person som beviljats undantaget inte kan påverka.

9. Om de berörda medlemsstaternas tillsynsmyndigheter beslutar att ändra ett beslut om undantag ska de anmäla sitt beslut till kommissionen utan dröjsmål, tillsammans med all relevant information beträffande beslutet. Punkterna 1–8 ska tillämpas på beslutet att ändra ett beslut om undantag, med hänsyn tagen till särdragen i det befintliga undantaget.

10. Kommissionen får på begäran eller på eget initiativ ta upp förfarandet avseende en begäran om undantag på nytt om
- a) de beslutsgrundande omständigheterna väsentligen förändrats, med vederbörligt beaktande av parternas berättigade förväntningar och till den ekonomiska jämvikt som uppnåtts i det ursprungliga beslutet om undantag,
  - b) de berörda företagen åsidosätter sina åtaganden, eller
  - c) beslutet grundar sig på ofullständiga, oriktiga eller vilseledande uppgifter som parterna har lämnat.
11. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter in enlighet med artikel 68 för att komplettera denna förordning genom att fastställa riktlinjer för tillämpningen av de villkor som avses i punkt 1 i denna artikel och att fastställa det förfarande som ska följas vid tillämpningen av punkterna 4, 7–10 i denna artikel.

Artikel 64

Undantag

1. Medlemsstaterna får ansöka om undantag från de relevanta bestämmelserna i artiklarna 3, 6, 7.1, 8.1, 8.4, 9, 10, 11, 14–17, 19–27, 35–47 och 51 förutsatt att:

- a) Medlemsstaten kan visa att det finns påtagliga problem med driften av deras små enskilda system och små anslutna system.**
- b) För yttersta randområden i den mening som avses i artikel 349 i EUF-fördraget, som av uppenbara fysiska skäl inte kan sammanlänkas med unionens energimarknad.**

I den situation som avses i första stycket led a ska undantaget vara tidsbegränsat och förenat med villkor som syftar till ökad konkurrens och integration med den inre marknaden för el.

I den situation som avses i första stycket led b ska undantaget inte vara tidsbegränsat.

Kommissionen ska underrätta medlemsstaterna om dessa ansökningar innan beslut fattas, och samtidigt skydda konfidentialiteten hos kommersiellt känslig information.

Ett undantag enligt denna artikel ska vara förenat med villkor som syftar till att säkerställa att det inte hindrar övergången till förnybar energi, ökad flexibilitet, energilagring, elektromobilitet och efterfrågefleksibilitet.

Kommissionen ska, i sitt beslut att bevilja ett undantag, ange i vilken utsträckning undantagen ska ta hänsyn till tillämpningen av nätföreskrifter och riktlinjer.

2. *Artiklarna 3, 5, 6, 7.1, 7.2 c och g, 8–17, 18.5, 18.6, 19, 20, 21.1, 21.2, 21.4–21.8, 22.1 c, 22.2 b och c, 22.2 sista stycket, 23–27, 34.1, 34.2, 34.3, 35–37, 48.2, 49 och 51 ska inte tillämpas på Cypern förrän landets överföringssystem har anslutits till andra medlemsstaters överföringssystem genom sammanlänkningslinjer.*

Om det cypriotiska överföringssystemet inte senast den 1 januari 2026 har anslutits till andra medlemsstaters överföringssystem genom sammanlänkningar ska Cypern bedöma behovet av undantag från dessa bestämmelser och får lämna in en begäran om att förlänga undantaget till kommissionen. Kommissionen ska bedöma om tillämpningen av bestämmelserna riskerar att orsaka påtagliga problem för driften av elsystemet i Cypern eller om deras tillämpning i Cypern förväntas gagna marknadens funktion. Utifrån den bedömningen ska kommissionen utfärda ett motiverat beslut att förlänga undantaget, helt eller delvis. Beslutet ska offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning.

3. *Denna förordning ska inte påverka tillämpningen av de undantag som beviljas enligt artikel 66 i direktiv (EU) 2019/...⁺.*
4. *I frågor som berör uppnåendet av det sammanlänkingsmål för 2030 som föreskrivs i förordning (EU) 2018/1999 bör elanslutningen mellan Malta och Italien vederbörligen beaktas.*

⁺ *EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).*

Artikel 65

Tillhandahållande av information och konfidentialitet

1. Medlemsstaterna och tillsynsmyndigheterna ska på begäran tillhandahålla kommissionen all information som behövs för att verkställa denna förordning.

Kommissionen ska fastställa en rimlig tid inom vilken informationen ska lämnas, med hänsyn till hur komplex och brådskande den begärda informationen är.

2. Om den berörda medlemsstaten eller tillsynsmyndigheten inte lämnar den information som avses i punkt 1 inom den tidsfrist som avses i punkt 1 får kommissionen begära all information som behövs för att verkställa denna förordning direkt från de berörda företagen.

När kommissionen skickar en begäran om information till ett företag, ska kommissionen samtidigt skicka en kopia av begäran till tillsynsmyndigheterna i den medlemsstat där företaget har sitt säte.

3. I sin begäran om information enligt punkt 1 ska kommissionen ange den rättsliga grunden för begäran, den tidsfrist inom vilken informationen ska tillhandahållas, syftet med begäran samt de sanktioner som är tillämpliga enligt artikel 66.2 om felaktig, ofullständig eller vilseledande information lämnas.
4. Ägarna till företagen eller deras företrädare eller, om det rör sig om juridiska personer, de fysiska personer som är bemyndigade att företräda företaget enligt lag eller enligt deras bolagsordning, ska lämna den information som begärs. När jurister är vederbörligen bemyndigade att tillhandahålla informationen på sina klienters vägnar, ska klienten förbli fullt ansvarig om informationen är felaktig, ofullständig eller vilseledande.

5. Om ett företag inte tillhandahåller den begärda informationen inom den tidsfrist som kommissionen fastställt, eller tillhandahåller ofullständig information, får kommissionen genom ett beslut kräva att informationen tillhandahålls. I detta beslut ska anges vilken information som krävs och en lämplig tidsfrist fastställas inom vilken den ska tillhandahållas. I beslutet ska anges de sanktioner, som det stadgas om i artikel 66.2. I beslutet ska även anges rätten att få beslutet prövat av Europeiska unionens domstol.

Kommissionen ska samtidigt skicka en kopia av sitt beslut till tillsynsmyndigheten i den medlemsstat där den berörda personen har sin hemvist eller det berörda företaget sitt säte.

6. Den information som avses i punkterna 1 och 2 får användas endast för att verkställa denna förordning.

Kommissionen får inte röja information som erhållits enligt denna förordning och som omfattas av tystnadsplikt.

Artikel 66

Sanktioner

1. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 i denna artikel ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner vid överträdelse av denna förordning, de nätföreskrifter som antas enligt artikel 59 och de riktlinjer som antas enligt artikel 61, och vidta alla de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att de genomförs. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna ska till kommissionen anmäla dessa regler och åtgärder utan dröjsmål samt utan dröjsmål eventuella ändringar som berör dem.
2. Kommissionen får genom beslut ålägga företag böter upp till högst 1 % av företagets totala omsättning under det föregående verksamhetsåret, om de företagen uppsåtligen eller av vårdslöshet har lämnat felaktig, ofullständig eller vilseledande information som svar på en begäran som gjorts enligt artikel 65.3 eller om företagen inte lämnar information inom den tidsfrist som fastställts genom ett beslut som antagits med stöd av artikel 65.5 första stycket. När kommissionen fastställer bötesbeloppets storlek ska den ta hänsyn till allvaret i den underlåtenhet att uppfylla de krav som avses i punkt 1 i den här artikeln.

3. Sanktioner enligt punkt 1 och beslut som fattas med stöd av punkt 2 ska inte vara straffrättsliga.

Artikel 67

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av den kommitté som inrättas genom artikel 68 i direktiv (EU) 2019/...⁺.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 68

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

⁺ EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 34.3, 49.4, **59.2**, **61.2** och 63.11 ska ges till kommissionen *till och med den 31 december 2028. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av den perioden och, i förekommande fall, före utgången av därpå följande perioder. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder på åtta år, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.*

3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 34.3, 49.4, **59.2**, **61.2** och 63.11 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet avgivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Innan kommissionen antar en delegerad akt, ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 34.3, 49.4, **59.2**, **61.2** och 63.11 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 69

Kommissionens översyn och rapporter

1. *Senast den 1 juli 2025 ska kommissionen göra en översyn av befintliga nätföreskrifter och riktlinjer i syfte att bedöma vilka bestämmelser lämpligen kunde införas i unionsrättsakter avseende den inre marknaden för el och hur de befogenheterna för riktlinjer som fastställs i artiklarna 59 och 61 kunde ändras.*

Kommissionen ska senast samma dag överlämna en ingående rapport om denna bedömning till Europaparlamentet och rådet.

Senast den 31 december 2026 ska kommissionen, om det är lämpligt, lägga fram lagstiftningsförslag på grundval av sin bedömning.

2. *Senast den 31 december 2030 ska kommissionen se över denna förordning och lägga fram en rapport till Europaparlamentet och rådet på grundval av den översynen, när det är lämpligt, åtföljd av ett lagstiftningsförslag.*

Artikel 70

Upphävande

Förordning (EG) nr 714/2009 upphör att gälla. Hänvisningar till den upphävda förordningen ska anses som hänvisningar till den här förordningen och läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga III.

Artikel 71

Ikraftträdande

1. Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
2. Den ska tillämpas från och med den 1 januari 2020.

Utan att det påverkar tillämpningen av första stycket ska artiklarna 14, 15, 22.4, 23.3, 23.6, 35, 36 och 62 tillämpas från och med den dag då denna förordning träder i kraft. Med avseende på genomförandet av artikel 14.7 och 15.2 ska artikel 16 tillämpas från den dagen.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i ...

På Europaparlamentets vägnar

På rådets vägnar

Ordförande

Ordförande

BILAGA I

UPPGIFTER FÖR REGIONALA SAMORDNINGSCENTRUM

1. Samordnad kapacitetsberäkning

- 1.1 Regionala *samordningscentrum* ska genomföra *den samordnade beräkningen* av kapacitet mellan elområden.
- 1.2 Samordnad kapacitetsberäkning ska genomföras ■ för *dagen före- och intradagstidsramarna*.
- 1.3 *Samordnad kapacitetsberäkning ska genomföras på grundval av de metoder som utvecklats i enlighet med de riktlinjer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning som antagits på grundval av artikel 18.5 i förordning (EG) nr 714/2009.*
- 1.4 Samordnad kapacitetsberäkning ska genomföras på grundval av en gemensam *nätmodell* i enlighet med punkt 3.
- 1.5 Samordnad kapacitetsberäkning ska säkerställa *en* effektiv hantering av överbelastningar i enlighet med de principer för hantering av överbelastning som fastställs i denna förordning.

2. Samordnad säkerhetsanalys

- 2.1 Regionala *samordningscentrum* ska utföra en samordnad säkerhetsanalys i syfte att säkerställa en säker systemdrift.
- 2.2 Säkerhetsanalys ska genomföras för alla tidsramar för driftsplanering, *från året före- till intradagstidsramarna*, med hjälp av de gemensamma *nätmodellerna*.
- 2.3 *Samordnad säkerhetsanalys ska genomföras på grundval av de metoder som utvecklats i enlighet med de riktlinjer för systemdrift som antagits på grundval av artikel 18.5 i förordning (EG) nr 714/2009.*
- 2.4 Regionala *samordningscentrum* ska dela med sig av resultaten från den samordnade säkerhetsanalysen till åtminstone de systemansvariga för överföringssystem i systemdriftsregionen.
- 2.5 När ett regionalt *samordningscentrum*, till följd av den samordnade säkerhetsanalysen, upptäcker en möjlig begränsning ska det utforma avhjälpande åtgärder som leder till högsta möjliga *ändamålsenlighet och* ekonomiska effektivitet.

3. Utarbetande av gemensamma nätmodeller

- 3.1 Regionala *samordningscentrum* ska inrätta effektiva processer för att utarbeta en gemensam *nätmodell* för varje tidsram för driftsplanering *mellan året före- och intradagstidsramarna*.
- 3.2 Systemansvariga för överföringssystem ska utse *ett regionalt samordningscentrum* för att bygga de *unionsomfattande* gemensamma *nätmodellerna*.
- 3.3 *Gemensamma nätmodeller ska genomföras i enlighet med de metoder som utvecklats i enlighet med riktlinjerna för systemdrift och de riktlinjer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning som antagits på grundval av artikel 18.5 i förordning (EG) nr 714/2009.*
- 3.4 Gemensamma *nätmodeller* ska innehålla data som är av betydelse för effektiv driftsplanering och kapacitetsberäkning för alla tidsramar för driftsplanering, *mellan året före- och intradagstidsramarna*.

- 3.5 Gemensamma *nätmodeller* ska göras tillgängliga för alla regionala *samordningscentrum*, systemansvariga för överföringssystem och Entso för el, samt för Acer på dess begäran.
4. ***Stöd till systemansvariga för överföringssystem systemskyddsplaner och återuppbyggnadsplaner hos med avseende på bedömningen av enhetlighet.***
- 4.1 ***Regionala samordningscentrum ska stödja de systemansvariga för överföringssystem i systemdriftsregionen vid genomförandet av bedömningen av enhetligheten i systemskyddsplaner och återuppbyggnadsplaner hos systemansvariga för överföringssystem i enlighet med de förfaranden som föreskrivs i de nätföreskrifter för nödsituationer och återuppbyggnad avseende el, vilka antagits på grundval av artikel 6.11 i förordning (EG) nr 714/2009.***
- 4.2 Alla systemansvariga för överföringssystem ska komma överens om ett tröskelvärde över vilket inverkan från åtgärder av en eller flera systemansvariga för överföringssystem i samband med nöddrifttillstånd, nätsammanbrott eller återuppbyggnadstillstånd ska anses betydande för andra systemansvariga för överföringssystem som är synkront eller icke-synkront sammanlänkade.

- 4.3 De regionala *samordningscentrumen* ska när de ger stöd till de systemansvariga för överföringssystem
- a) kartlägga potentiella oförenligheter,
  - b) föreslå riskreducerande åtgärder.
- 4.4 Systemansvariga för överföringssystem ska *bedöma och* beakta de föreslagna riskreducerande åtgärderna.
5. *Stöd för samordning och optimering av regional återuppbyggnad.*

- 5.1 Alla relevanta regionala *samordningscentrum* ska *stödja* de *systemansvariga för överföringssystem som utsetts som frekvensledare* och till återsynkroniseringsledarna, *i enlighet med de nätföreskrifter för nödsituationer och återuppbyggnad som antagits på grundval av artikel 6.11 i förordning (EG) nr 714/2009*, i syfte att förbättra effektiviteten och ändamålsenligheten i samband med återuppbyggnad av systemet. *De systemansvariga för överföringssystem i systemdriftsregionen ska fastställa det regionala samordningscentrumets uppgifter avseende stödet till samordning och optimering av regional återuppbyggnad.*
- 5.2 Systemansvariga för överföringssystem *får* begära stöd från regionala *samordningscentrum* om deras system drabbas av nätsammanbrott eller är i återuppbyggnadstillstånd.
- 5.3 *Regionala samordningscentrum ska utrustas med SCADA-system (Supervisory Control and Data Acquisition) som fungerar nära realtid, med observerbarhet som definieras genom tillämpning av det tröskelvärde som avses i punkt 4.2.*
6. **Efterhandsanalys och efterhandsrapportering avseende drift och störningar**

6.1 Regionala *samordningscentrum* ska undersöka och utarbeta en rapport om incidenter som överskrider det tröskelvärde som avses i punkt 4.2. Systemdriftsregionens tillsynsmyndigheter och Acer får delta i undersökningen på egen begäran. Rapporten ska innehålla rekommendationer i syfte att förhindra liknande incidenter i framtiden.

6.2 Regionala *samordningscentrum* ska offentliggöra rapporten. Acer får utfärda rekommendationer i syfte att förhindra liknande incidenter i framtiden.

7. Regional storleksbestämning av reservkapacitet

7.1 Regionala *samordningscentrum* ska *beräkna* kraven på reservkapacitet för systemdriftsregionen. Fastställandet av kraven på reservkapacitet ska

- a) ha som allmänt syfte att upprätthålla driftssäkerhet på det mest kostnadseffektiva sättet,
- b) utföras för tidsramen för dagen före- eller intradagsmarknaden, eller båda,

- c) **beräkna** den totala mängden av nödvändig reservkapacitet för systemdriftsregionen,
- d) fastställa krav på minsta reservkapacitet för varje typ av reservkapacitet,
- e) ta hänsyn till möjliga utbyten mellan olika typer av reservkapacitet i syfte att minimera kostnaderna för upphandling,
- f) fastställa nödvändiga krav på den geografiska fördelningen av eventuell nödvändig reservkapacitet.

8. Underlättande av regional upphandling av balanskapacitet

8.1 Regionala **samordningscentrum** ska stödja de systemansvariga för överföringssystem i systemdriftsregionen vid fastställandet av den mängd balanskapacitet som behöver upphandlas. Fastställandet av mängden balanskapacitet ska

- a) utföras för tidsramen för dagen före- eller intradagsmarknaden, eller båda,

- b) ta hänsyn till möjliga utbyten mellan olika typer av reservkapacitet i syfte att minimera kostnaderna för upphandling,
- c) ta hänsyn till vilka volymer av nödvändig reservkapacitet som förväntas uppstå genom bud på balansenergi, som inte lämnas in på grundval av ett avtal om balanskapacitet.

8.2 Regionala **samordningscentrum** ska stödja de systemansvariga för överföringssystem i systemdriftsregionen vid upphandlingen av den nödvändiga mängd balanskapacitet som fastställs i enlighet med punkt 8.1. Upphandlingen av balanskapacitet ska

- a) utföras för tidsramen för dagen före- eller intradagsmarknaden, eller båda,
- b) ta hänsyn till möjliga utbyten mellan olika typer av reservkapacitet i syfte att minimera kostnaderna för upphandling.

9. Regionala **bedömningar av** systemtillräcklighet, **från veckan före till minst dagen före**, och utarbetande av riskreducerande åtgärder

- 9.1 Regionala *samordningscentrum* ska genomföra regionala tillräcklighetsbedömningar, från veckan före till *minst dagen före, i enlighet med de förfaranden som föreskrivs i kommissionens förordning (EU) 2017/1485 och på grundval av den metod som utarbetats i enlighet med artikel 8 i förordning (EU) 2019/...⁺*.
- 9.2 Regionala *samordningscentrum* ska basera *de regionala* tillräcklighetsbedömningarna *på kort sikt* på den information som tillhandahålls av de systemansvariga för överföringssystem i systemdriftsregionen, i syfte att upptäcka situationer där bristande tillräcklighet förväntas i något av kontrollområdena eller på regional nivå. Regionala *samordningscentrum* ska ta hänsyn till möjliga utbyten mellan elområden och till gränser för driftssäkerhet för samtliga *relevanta* tidsramar för driftsplanering.

⁺ EUT: Vänligen för in numret på den förordning som finns i dokument PE- CONS 73/18 (2016/0377(COD)).

- 9.3 Vid utförandet av den regionala bedömningen av *systemtillräcklighet* ska varje regionalt *samordningscentrum* samordna med andra regionala *samordningscentrum* för att
- a) kontrollera de underliggande antagandena och prognoserna,
  - b) upptäcka eventuella situationer med bristande tillräcklighet som berör flera regioner.
- 9.4 Varje regionalt *samordningscentrum* ska lämna resultaten av de regionala bedömningarna av systemtillräckligheten tillsammans med de åtgärder som det föreslår för att minska riskerna för bristande tillräcklighet till de systemansvariga för överföringssystem i systemdriftsregionen och till andra regionala *samordningscentrum*.
- 10. Regional samordnad avbrottsplanering**
- 10.1 Varje regionalt *samordningscentrum* ska utföra samordnad *regional* avbrottsplanering *i enlighet med de förfaranden som fastställs i de riktlinjer för systemdrift som antagits på grundval av artikel 18.5 i förordning (EU) nr 714/2009* för att övervaka tillgänglighetsstatus för de berörda tillgångarna och samordna deras tillgänglighetsplaner, för att därigenom säkerställa driftssäkerheten i överföringssystemet och samtidigt maximera kapaciteten hos sammanlänkningarna och de överföringssystem som påverkar flöden mellan elområden.

- 10.2 Varje regionalt *samordningscentrum* ska upprätthålla en enda förteckning över relevanta nätelement, kraftproduktionsmoduler och förbrukningsanläggningar i systemdriftsregionen och göra den tillgänglig i Entso för els datamiljö för driftsplanering.
- 10.3 Varje regionalt *samordningscentrum* ska utföra följande uppgifter med anknytning till samordnad avbrottsplanering i systemdriftsregionen:
- a) Bedöma förenlighet i avbrottsplaneringen med hjälp av året företillgänglighetsplaner från samtliga systemansvariga för överföringssystem.
  - b) Förse de systemansvariga för överföringssystem i systemdriftsregionen med en förteckning över upptäckta oförenligheter i planeringen och de lösningar som centrumet föreslår för att lösa oförenligheterna.

11. Optimering av kompensationsmekanismer mellan systemansvariga för överföringssystem

11.1 ***De systemansvariga för överföringssystem i systemdriftsregionen får gemensamt besluta att ta emot stöd från det regionala samordningscentrumet*** när det gäller att administrera de finansiella flödena som rör avräkningar mellan systemansvariga för överföringssystem och som berör fler än två systemansvariga för överföringssystem, såsom omdirigeringskostnader, intäkter från överbelastning, oavsiktliga avvikelser eller kostnader för upphandling av reserver.

12. Utbildning och certifiering av anställda vid de regionala samordningscentrumen

12.1 Regionala ***samordningscentrum*** ska utarbeta och utföra utbildnings- och certifieringsprogram, med fokus på regional systemdrift, för personal som arbetar för regionala ***samordningscentrum***.

12.2 Utbildningsprogrammen ska omfatta alla relevanta delar av ***den*** systemdrift ***för vilken det regionala samordningscentrumet utför uppgifter***, inklusive regionala krisscenarier.

13. Fastställande av regionala elkrisscenarier

13.1 Om Entso för el delegerar denna uppgift ska regionala **samordningscentrum** fastställa regionala krisscenarier i enlighet med de kriterier som fastställs i artikel 6.1 i förordning (EU) 2019/...⁺.

Fastställandet av regionala elkrisscenarier ska utföras i enlighet med de metoder som föreskrivs i artikel 5 i förordning (EU) 2019/...⁺.

13.2 Regionala **samordningscentrum** ska på begäran av de behöriga myndigheterna i varje **systemdriftsregion stödja dem med att** utarbeta och genomföra en ■ krissimulering **vartannat år** i enlighet med artikel 12.3 i förordning (EU) 2019/...⁺.

14. Fastställande av behov av ny överföringskapacitet för att uppgradera befintlig överföringskapacitet eller alternativ till den.

⁺ EUT: Vänligen för in numret på den förordning som finns i dokument PE- CONS 73/18 (2016/0377(COD)).

- 14.1** *Regionala samordningscentrum ska stödja systemansvariga för överföringssystem med att fastställa behov av ny överföringskapacitet, för att uppgradera befintlig överföringskapacitet eller alternativ till den, vilka ska lämnas till de regionala grupper som inrättats enligt förordning (EU) nr 347/2013 och som ingår i den tioåriga nätutvecklingsplanen som avses i artikel 51 i direktiv (EU) 2019/...⁺.*
- 15.** *Beräkning av maximikapacitet kopplad till nya resurser som är tillgänglig för deltagande av utländsk kapacitet i kapacitetsmekanismer*
- 15.1** *Regionala samordningscentrum ska stödja systemansvariga för överföringssystem vid beräkningen av den maximikapacitet kopplad till nya resurser som är tillgänglig för deltagande av utländsk kapacitet i kapacitetsmekanismer, med hänsyn till den förväntade tillgången till sammanlänkningar och sannolikheten för att systempåfrestningar inträffar samtidigt i det system där mekanismen tillämpas och det system där den utländska kapaciteten finns.*
- 15.2** *Beräkningen ska utföras i enlighet med den metod som föreskrivs i artikel 26.11 a.*

⁺ *EUT: Vänligen för in numret på det direktiv som finns i dokument PE- CONS 10/19 (2016/0380(COD)).*

- 15.3** *Regionala samordningscentrum ska utföra en beräkning för varje elområdesgräns som ingår i systemdriftsregionen.*
- 16.** *Utarbetande av bedömningar av säsongstillräcklighet.*
- 16.1** *Om Entso för el delegerar denna uppgift i enlighet med artikel 9 i förordning (EU) 2019/...⁺, ska de regionala samordningscentrumen stå för de regionala bedömningarna av säsongstillräcklighet.*
- 16.2.** *Utarbetandet av bedömningar av säsongstillräcklighet ska ske på grundval av de metoder som utarbetats enligt artikel 8 i förordning (EU) 2019/...⁺.*

⁺ *EUT: Vänligen för in numret på den förordning som finns i dokument PE- CONS .../... (2016/0377(COD)).*

BILAGA II

Upphävd förordning och en förteckning över ändringar av denna

<p>Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 347/2013 av den 17 april 2013 om riktlinjer för transeuropeiska energiinfrastrukturer och om upphävande av beslut nr 1364/2006/EG och om ändring av förordningarna (EG) nr 713/2009, (EG) nr 714/2009 och (EG) nr 715/2009 (EUT L 115, 25.4.2013, s. 39)</p>	<p>Artikel 8.3 a</p> <p>Artikel 8.10 a</p> <p>Artikel 11</p> <p>Artikel 18.4a</p> <p>Artikel 23.3</p>
<p>Kommissionens förordning (EU) nr 543/2013 av den 14 juni 2013 om inlämnande och offentliggörande av uppgifter på elmarknaderna och om ändring av bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 (EUT L 163, 15.6.2013, s. 1)</p>	<p>Punkterna 5.5–5.9 i bilaga I</p>

BILAGA III

JÄMFÖRELSETABELL

Förordning (EU) 714/2009	Denna förordning
-	Artikel 1 a
-	Artikel 1 b
Artikel 1 a	Artikel 1 c
Artikel 1 b	Artikel 1 d
Artikel 2.1	Artikel 2.1
Artikel 2.2 a	Artikel 2.2
Artikel 2.2 b	Artikel 2.3
Artikel 2.2 c	Artikel 2.4
Artikel 2.2 d	-
Artikel 2.2 e	-
Artikel 2.2 f	-
Artikel 2.2 g	Artikel 2.5
-	Artikel 2.6- - 2.71
-	Artikel 3
-	Artikel 4
-	Artikel 5

Förordning (EU) 714/2009	Denna förordning
-	Artikel 6
-	Artikel 7
-	Artikel 8
-	Artikel 9
-	Artikel 10
-	Artikel 11
-	Artikel 12
-	Artikel 13
-	Artikel 14
-	Artikel 15
Artikel 16.1–16.3	Artikel 16.1–16.4
-	Artikel 16.5–16.8
Artikel 16.4–16.5	Artikel 16.9–16.11
-	Artikel 16.12 och 16.13
-	Artikel 17
Artikel 14.1	Artikel 18.1
-	Artikel 18.2
Artikel 14.2–14.5	Artikel 18.3–18.6
-	Artikel 18.7–18.11

Förordning (EU) 714/2009	Denna förordning
-	Artikel 19.1
Artikel 16.6	Artikel 19.2 och 19.3
-	Artikel 19.4 och 19.5
-	Artikel 20
-	Artikel 21
-	Artikel 22
Artikel 8.4	Artikel 23.1
-	Artikel 23.2–23.6
-	Artikel 25
-	Artikel 26
-	Artikel 27
Artikel 4	Artikel 28.1
-	Artikel 28.2
Artikel 5	Artikel 29.1–29.4
-	Artikel 29.5
Artikel 8.2 (första meningen)	Artikel 30.1 a
Artikel 8.3 b	Artikel 30.1 b
-	Artikel 30.1 c

Förordning (EU) 714/2009	Denna förordning
Artikel 8.3 c	Artikel 30.1 d
-	Artikel 30.1 e och f
-	Artikel 30.1 g och h
Artikel 8.3 a	Artikel 30.1 i
Artikel 8.3 d	Artikel 30.1 j
	Artikel 30.1 j
Artikel 8.3 e	Artikel 30.1 l
	Artikel 30.1 m - 30.1o
-	Artikel 30.2 och 30.3
Artikel 8.5	Artikel 30.4
Artikel 8.9	Artikel 30.5
Artikel 10	Artikel 31
Artikel 9	Artikel 32
Artikel 11	Artikel 33
Artikel 12	Artikel 34
-	Artikel 35
-	Artikel 36
-	Artikel 37
-	Artikel 38
-	Artikel 39

Förordning (EU) 714/2009	Denna förordning
-	Artikel 40

Förordning (EU) 714/2009	Denna förordning
	Artikel 41
-	Artikel 42
-	
-	Artikel 43
-	Artikel 44
-	Artikel 45
-	Artikel 46
-	Artikel 47
Artikel 8.10	Artikel 48
Artikel 13	Artikel 49
Artikel 2.2 (sista stycket)	Artikel 49.7
Artikel 15	Artikel 50.1–50.6
Bilaga I punkt 5.10	Artikel 50.7
Artikel 3	Artikel 51
-	Artikel 52
-	Artikel 53
	Artikel 54
-	Artikel 55
-	Artikel 56

Förordning (EU) 714/2009	Denna förordning
-	Artikel 57
-	Artikel 58
Artikel 8.6	Artikel 59.1 a, 59.1 b och 59.1 c
-	Artikel 59.1 d och 59.1 e
	Artikel 59.2
Artikel 6.1	Artikel 59.3
Artikel 6.2	Artikel 59.4
Artikel 6.3	Artikel 59.5
-	Artikel 59.6
Artikel 6.4	Artikel 59.7
Artikel 6.5	Artikel 59.8
Artikel 6.6	Artikel 59.9
Artikel 8.1	Artikel 59.10
Artikel 6.7	-
Artikel 6.8	-
	Artikel 59.11 och 59.12
Artikel 6.11	Artikel 59.13 och 59.14
Artikel 6.9–6.12	Artikel 59.15
Artikel 8.2	Artikel 59.15
-	Artikel 60.1

Förordning (EU) 714/2009	Denna förordning
Artikel 7.1	Artikel 60.2
Artikel 7.2	Artikel 60.3
Artikel 7.3	
Artikel 7.4	
-	Artikel 61.1
-	Artikel 61.2
Artikel 18.1	Artikel 61.3
Artikel 18.2	
Artikel 18.3	Artikel 61.4
Artikel 18.4	-
Artikel 18.4a	Artikel 61.5
Artikel 18.5	Artikel 61.5 och 61.6
Artikel 19	-
Artikel 21	Artikel 62
Artikel 17	Artikel 63
	Artikel 64
Artikel 20	Artikel 65
Artikel 22	Artikel 66
Artikel 23	Artikel 67

Förordning (EU) 714/2009	Denna förordning
Artikel 24	-
-	Artikel 68
-	Artikel 69
Artikel 25	Artikel 70
Artikel 26	Artikel 71

BILAGA TILL LAGSTIFTNINGSRESOLUTIONEN

UTTALANDE FRÅN KOMMISSIONEN OM DEFINITIONEN AV SAMMANLÄNKNING

”Kommissionen noterar överenskommelsen mellan medlagstiftarna vad gäller det omarbetade eldirektivet och den omarbetade elförordningen vari det görs en återgång till den definition av ”sammanlänkning” som användes i direktiv 2009/72/EG och i förordning (EG) nr 714/2009. Kommissionen instämmer i att elmarknaderna skiljer sig från andra marknader, såsom naturgas, t.ex. genom handelsprodukter som för närvarande inte lätt kan lagras och som framställs av ett stort antal produktionsanläggningar, inklusive installationer på distributionsnivå. Följaktligen skiljer sig betydelsen av anslutningar till tredjeland avsevärt åt mellan el- och gassektorerna och olika regleringsstrategier kan väljas.

Kommissionen kommer att ytterligare undersöka effekterna av denna överenskommelse och om nödvändigt ge vägledning om lagstiftningens tillämpning.

För den rättsliga klarhetens skull vill kommissionen framhålla följande:

Den i eldirektivet överenskomna definitionen av sammanlänkning avser utrustning som används för att sammanlänka elsystem. Denna formulering skiljer inte mellan olika regelverk eller tekniska situationer och omfattar därmed alla elektriska anslutningar till tredjeländer inom tillämpningsområdet. När det gäller den överenskomna definitionen av sammanlänkning i elförordningen, understryker kommissionen att integreringen av elmarknaderna kräver en hög grad av samarbete mellan de systemansvariga, marknadsaktörerna och tillsynsmyndigheterna. Trots att tillämpliga regler kan variera beroende på graden av integrering med den inre elmarknaden, bör nära integrering av tredjeland i den inre elmarknaden, t.ex. deltagande i marknadskopplingsprojekt, baseras på överenskommelser som kräver tillämpning av relevant unionslagstiftning.”

UTTALANDE FRÅN KOMMISSIONEN OM GENOMFÖRANDEPLANER FÖR MARKNADSREFORM

Kommissionen noterar överenskommelsen mellan medlagstiftarna rörande artikel 20.3 i vilken det föreskrivs att medlemsstater med konstaterade resurstillräcklighetsproblem ska offentliggöra en genomförandeplan med en tidsplan för antagande av åtgärder för att undanröja alla konstaterade snedvridningar till följd av lagstiftning och/eller marknadsmisslyckanden som en del av processen för statligt stöd.

Enligt artikel 108 i EUF-fördraget har kommissionen exklusiv befogenhet att bedöma statliga stödåtgärders förenlighet med den inre marknaden. Denna förordning kan inte påverka och åsidosätter inte kommissionens exklusiva befogenhet enligt EUF-fördraget. Kommissionen kan därför, i förekommande fall, avge sitt yttrande om marknadsreformplanerna parallellt med processen för godkännande av kapacitetsmekanismer enligt reglerna om statligt stöd, men de två processerna är rättsligt åtskilda.
